



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

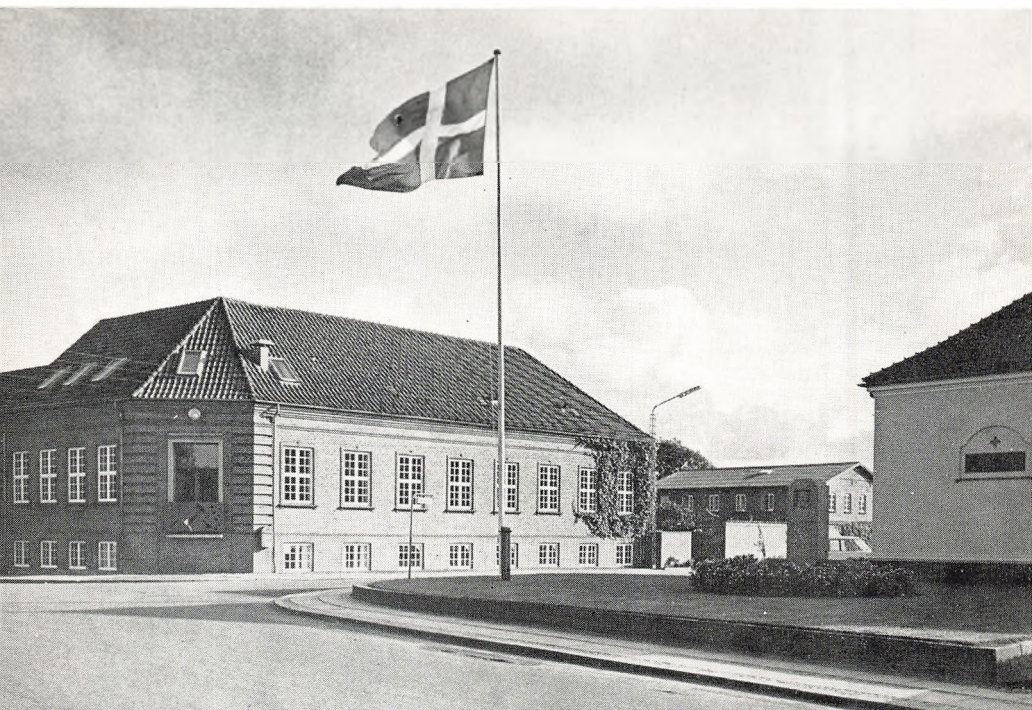
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



Nissumske årbøger

Jubilæumsåret 1967

Nissumske årbøger

Udgivet af
Nr. Nissum Seminariums
Elevforening

Under redaktion af

RYAN CHRISTIANSEN (III)

KRISTIAN MADSEN (26)

H. BERNT JENSEN (38)

AKSEL BJØRNKJÆR (53)

SØREN PORUP (47)

(ansvarshavende)

1967

Indholdsfortegnelse

- 3 Året, der svandt. Beretning for bestyrelsen. Af rektor E. HØGEL
Lærerstuderende har ordet:
- 9 Noget sker . . . Af RYAN CHRISTIANSEN (III)
- 11 Seminariets foredragsforening 1966-67. Af ASTRID SCHJØDT LARSEN (III)
- 12 KFUM og KFUK på seminariet. Af JØRGEN HANSEN (III)
- 13 Filmklubben på seminariet. Af NIELS H. NYRUP (I)
- 15 Idrætsforeningen Hellas. Af ARNE THORGÅRD (III)
- 17 Kollegiebyggeri. Af LARS TOLSGÅRD (II)
- 20 Nr. Nissum Seminarium 1892-1967. Af P. C. GJELSTRUP
- 23 Seminariet set fra Korinth
- 32 Seminariets jubilæumsfest
- 34 For første gang 4. generation på Nr. Nissum
- 58 Minutportrætter
- 59 Ny præst til Nr. Nissum
- 61 Seminariets lærerkollegium 1966-67
- 62 Faglig og pædagogisk bogserie fra Nr. Nissum Seminarium
- 63 Festtale ved elevfesten 15. november. Af fru rektor HØGEL
- 67 Billeder fra elevfestens revy
- 68 Festtale ved elevfesten 16. november. Af lektor ALEX. KOCH
- 71 Nogle situationer fra „En duft af honning”
- 73 Kort over Nr. Nissum Seminarieby
- 75 Festtale ved elevfesten 17. november. Af adjunkt M. WALTHER
- 79 „Adam giver dyrene navne”. Relief
- 80 De to valgsprog. Af forstander P. C. GJELSTRUP
- 87 Lokalhistorisk arkiv
- 88 Dimission 5. juni 1967
- 98 Af årets dagbog. Ved J. SØNDERGAARD JACOBSEN (06) og G. ERIKSEN (43)
- 102 Elevforeningens regnskab for 1967. Ved kassereren, lærer M. P. SØRENSEN (28)
- 103 Foreningsmeddelelser. Ved formanden, lektor A. KOCH (28)

Året, der svandt

Beretning for
bestyrelsen

17. april 1967

Af rektor E. Høgel



På rektormødet i sept. 1966 blev det meddelt, at seminarierne ikke som vanligt skulle indberette deres ønsker om oprettelse af klasser august 67, men vente, til de blev spurgt. Det skete først på et rektormøde d. 11. januar, hvor hvert seminarium fik lejlighed til over for en lille flok embedsmænd fra ministeriet under ledelse af direktør Hans Jensen at redegøre for dets ønsker. Vi havde i forvejen fået besked om, at præpkl. og HF-kl. ikke måtte findes på samme skole på samme tid. Altså havde vi formuleret vore ønsker derhen, at vi af hensyn til fremtiden straks ønskede os tre HF-kl. Efter redegørelsesrunden trak embedsmændene sig tilbage til votering, hvorefter de vendte tilbage og bl. a. tildelte Nr. Nissum 2 HF-kl. og 3 præp. kl. Kbh.s aftenseminarium fik en lign. stilling. Ingen af os forstod det, men jeg kunne selvfølgelig kun acceptere med tak. Det var den allerbedste ordning for os, jeg kunne tænke mig. Overgangen til den nye lov for seminarierne ville dermed blive allerblidest. Imidlertid blev vi 8 dage senere igen kaldt til møde, denne gang i Fredericia. Her blev bestemmelsen ang. dette seminarium ændret til: 4 præpkl. Ingen HF. Kbh.vs aftensem. fik derimod både præp. og HF, dog mod at den ene institution blev et dagarbejde, den anden et aftenarbejde. Nogen forståelig begrundelse blev der ikke givet; så vidt jeg forstod, var det ovre i departementet, man ikke ville sanktionere den trufne ordning. Jeg kunne blot protestere. Ingen heller af mine kolleger forstod denne

for os så overordentlig ubehagelige forandring. Sikkert er, at direktøren mente os det vel. Som De jo så ved, var der overordentlig kort tid til at få rettet på denne bestemmelse; men det lykkedes hr. dommer Thestrup på baggrund af bestyrelsens redegørelse at foranledige et skriftligt løfte fremsendt til os fra ministeriet gennem hr. direktør Højby. Det lyder på mindst 2 HF-klasser i 1968 samt – så vidt muligt – et personligt besøg af direktør Højby i indeværende forår. Brevet er iøvrigt meget forstående og venligt. Det trøstede mig meget, men afværger jo ikke en slet situation i 1969, hvor seminariets tilgang vil blive meget svag, kun studenter og muligvis lidt nyproducerede HF-ere. Men det bliver nok meget småt. Denne bølgedal vil vi så vedblivende have at spøge med de næste 3–4 år. Økonomisk og arbejds-mæssigt ikke rart. Vi håber, vi må klare skærene.

Som De vil huske, fik vi i august de lærerkræfter, vi søgte, og jeg var *meget* taknemmelig. Det er jeg ikke mindre nu, hvor de har været iblandt os et halvt år. Jeg håber, de er lige så godt tilpas med gerningen her. Jeg ved ikke noget om det modsatte. Igen til august mangler vi to lærerkræfter. Igen én i pædagogik-psykologi. Der rejser ingen, men timetallet svulmer op – og vil gøre det endnu mere under næste lov. Vi synes at have mulighed for en god løsning af dette spørgsmål.

En af vore gymnastiklærerinder må af hensyn til sine børn indtil videre lægge undervisning på hylden. Dette spørgsmåls løsning er jeg trods al ihærdighed ikke kommet stort nærmere.

Jeg har optaget forhandlinger med en yngre cand. mag., der er blevet mig anbefalet. Meningen var, at han skulle komme her i 1968 og her på stedet have hovedansvaret for HF fra dets start. Ifølge bestemmelserne skal jeg have ansvaret over for ministeriet indtil videre; men man tænker sig de to institutioner skilt ad med tiden. Det er blevet udtrykkeligt sagt ovenfra. HF må ikke f.eks. blive et seminariums nye toårige præp. Ganske vist ser jeg nu, at ministeriet også kan udtale, at nogle steder skal måske nok HF blive ved seminariet. Det er ikke let at pejle sig frem med så ustabile fyr. Mine tanker er disse: Når vi engang kan få lov dertil, ønsker jeg de to uddannelser skilt ad i henseende til pædagogisk ledelse. HF må have sin egen rektor her som ved statens eget institut i Kbh. Økonomisk og i lokalemæssig henseende må de kunne integreres. Vi skulle gerne kunne udvikle en virkelig stor HF-institution med de nødvendige valgmuligheder.

Lokalemæssigt er skolecentralens to lokaler en vældig gevinst, ligesom ombygningen af hjørnebygningen er lykkedes ualmindeligt godt, så mine skrupler er gjort til skamme. Men dyrt blev det. Og så mang-

ler der instrumenter m. m. for mellem 20 og 30.000 kr. før vi er på plads i den sag, der hedder musik-sang.

Næstefter kommer så nu biologi og matematik i hus. Som kæde-reaktion må følge en istandsættelse af biologis hidtidige lokaler til psykologi-pædagogik, der beder både om skolecentralens lokaler, de her nævnte lokaler i toppen af »den grå« og endelig om toppen af Akropolis, når den engang er ombygget. I forbindelse med dette fags umættelighed for lærerkræfter og lokaler i fremtiden kan jeg ikke lade være at nævne, at fagfolk mener undertiden, at man der har skudt over målet, så der vil blive tomgang for en del i det fagområde. Personligt tør jeg ikke gøre mig klog derpå på forhånd. Men hvis det er tilfældet, at de mange psykologiske kokke, der har lavet opskriften til næste ret mad, har fejlet så groft, træder det endnu grellere frem, at der »ikke kan blive plads« til en bare hæderlig undervisning i kristendomskundskab. Al udenomssnak til trods: Det fag bliver grundigt saboteret i næste ordning. Lad ikke politikeren Hartling besnakke Dem. Præsten Hartling må vide det bedre. Tilbage står: Sproglaboratorier, sløjdlokale, biblioteksudbygning, svømmebassinets færdiggørelse, vævestue til håndgøring og sidst, men ikke mindst festsal.

Til gengæld slipper vi nok for at spekulere i udvidelse af stadion, da gymnastik falder bort som obligatorisk fag.

DUK er stiftet her på stedet. 40.000 m² byggegrund er købt. Der er plads til op til 400 værelser. Først vil man bygge en type, der også kan bruges til lejlighed. Jeg synes personligt, det er en lettelse for seminariet, at vi ikke skal skaffe kapital til dette byggeri.

Seminariet ligger i forhandlinger med grønlandsministeriet om optagelse af grønlandske elever for et år ad gangen her. Måske kommer de første 2-3 stykker til august. Ligeledes har eleverne her taget initiativ til at skaffe en ulandsstuderende fra Afrika studiemulighed her. Det er støttet af lærerne. Jeg har lovet, at også seminariet vil tage del i projektet ved at yde gratis undervisning og billigere kost.

Til sommer kommer Nordisk Sommeruniversitet her i 3 uger. Gæsternes antal ligger vel på ca. 300. Ligeledes kommer Kristelig Lærerforenings jubilæumsstævne her i 5 dage. I begge tilfælde savnes festsalen naturligvis. Moralsk Oprustning vil gerne hertil næste sommer med et antal på mellem 4-600. Jeg har gjort opmærksom på problemet med samlingssted.

Endelig erindringer jeg om jubilæumsfesten i anledning af seminariets 75 års dag d. 17. sept. i år. Planerne for festen er lagt, og vi håber på et lødigt udbytte. Alle gamle elever bliver indbudt. Middagen må

forlægges til Limfjordshallen. Også i den anledning må der sættes penge på risiko – særlig i anledning af en række småbøger, der skal udkomme på Nyt Nordisk Forlag. Formentlig vil disse penge dog komme hjem igen.

Til slut vil jeg blot meddele, at jeg for længe siden har spurgt ministeriet, om man derfra vil give mig studieorlov et halvt år begyndende efter 75-års jubilæet. Jeg har intet hørt derfra, men vil dog gerne høre, hvad bestyrelsen siger dertil, hvis tilladelsen gives.

Beretning for bestyrelsen 25. oktober 1967

For at begynde, hvor jeg slap i april i år, kan jeg meddele, at bestyrelsen ikke får nogen ansøgning om orlov fra min side at tage stilling til, da ministeriet har nægtet mig pure at tage på studieorlov. Jeg kunne anlægge mig et dårligt hjerte, en dårlig mave eller med held begge dele, så måtte jeg endelig komme igen. En smule bitterhed føler jeg nok, da andre har kunnet få orlov, og jeg i stærk grad har fornemmelsen af, at det ville være godt både for mig, eleverne og institutionen, om jeg fik en pause til fornyelse. En alvorlig overvejelse – aldeles uden bitterhed – i min sommerferie om det rigtige i, at jeg søgte en lærerstilling her ved seminariet eller en præstestilling andetsteds, endte med, at jeg har besluttet at blive. Jeg meddeler det her – hverken fordi jeg angler efter et tillidsvotum eller fordi der nogensteds skjult er noget der slæber på, slet intet – og det mener jeg er noget meget stort, som jeg skylder alle omkring mig en meget stor tak for – men fordi jeg selv kan se, at i hele den mægtige uro pædagogisk, åndeligt, statusmæssigt for seminariet i forhold til stat og samfund – kunne man her have behov for en leder, der havde sine kræfter 100 pct. i behold. Jeg må ofte forholde mig iagttagende, hvor jeg som yngre ville være gået i krig.

Før sommerferien fik vi ansat to nye lærere. Et tidens tegn er det nok, at den ene midt i sommerferien meddelte mig, at han kom ikke alligevel. Hans kone havde fået betænkkeligheder. Et stedets tegn er det så, at da jeg kom hjem fra ferien havde man ordnet sagen herhjemme på den for os alle bedst tænkelige måde, så alle huller er dækket. De ansatte er en norsk gymnastiklærerinde Liv Torvanger og Skagens skolepsykolog Møl Christensen. En gennemgang af vort lærerbehold for det kommende år siger os, at vi igen skal have flere læ-

rerkræfter. Den ene er fundet, og hans ansøgning foreligger. Den er meget lovende. Han vil kunne undervise i dansk og formning. Hvordan resten kan ordnes, er endnu uvist. En studievejleder til vor kommende HF skal også findes.

Det gik sådan i sommer, at der af vore præparander kun kunne dannes tre første-klasser. Efter opfordring fra vor direktør i ministeriet tog vi desuden to studenterklasser, så dette trin dermed er 5-spo-ret. Til gengæld må vi vente, at det vil blive meget vanskeligt for os i 1969, hvor vi ingen præparander har mere, hvor de HF-klasser, vi evt. måtte have, kun er et år henne i studiet, og hvor alle seminarier skal ernæres af studenter samt af tilgangen fra de få HF-klasser, der startede sommeren 1967. Undervisningsmæssigt får vi en vældig pukkel at klare og derefter et hul i rækkerne. Jeg tror, vi er enige om her at prøve at klare begge dele på bedste måde og kan kun håbe, det vil lykkes os. Det er meget vanskeligt at opstille blot nogenlunde holdbare prognoser.

Samtidig må vi vente os en ny ordning for hele seminariets forhold til staten fra den nye uddannelseslovs begyndelse i 1969. På det område er jeg pessimist, hvis de nuværende magthavere skal dekretere denne ordning. Det er ikke pengemangel, jeg frygter, men mangel på frihed. Den nye institutionsforening, der er under dannelse, vil næppe kunne redde os fra at blive sat i spændetrøje, men den bør da naturligvis dannes. Det er mig meddelt, at 5-6 seminarier allerede på nuværende tidspunkt søger at blive statsseminarier, og at lærerkræfter andre steder flytter fra skuder, der frygtes at gå under. Der er altså uro og ængstelse i seminarielæjren.

Med hensyn til lokaler må jeg sige, vi er lykkelige for den gennemførte ombygning af hjørnebygningen og en del af Akropolis samt for den forbedring af vor instrumentpark i musikafdelingen, der er gennemført. Det siger vi tak for. Endnu mangler der installeret, hvad B&O skal lave.

Dernæst melder sig straks de næste fordringer, som den nye lov stiller lokalemæssigt. Naturligvis har vi en lang række ønsker om sproglokaler osv., men hvad der står umiddelbart for os med krav straks i 1969 er to store lokaler, hvor hele årgange kan undervises på én gang. Vi overvejer, om det er forsvarligt at muliggøre en opdeling af den kommende festsal eller samlingsal. Vi overvejer, om det vil blive muligt for os økonomisk at sammenbygge Theben og Athen, så der kan blive et ordentligt bibliotek med studierum og evt. større lokaler tillige. Vi overvejer, om det vil blive os muligt snarest at ombygge resten af Akropolis, så fagene psykologi, metodik m. v. kan få

mere plads. Den plads, der på denne måde vil kunne skaffes til de fag, vil næppe slå til efter den nye lov, men det vil dog kunne holde en større del af faget sammen i den pågældende bygning ved siden af skolecentralen. Vi kommer nok også engang til at tænke på en sløjdsal og en vævestue – og værst af alt: En klækkelig forøgelse af vort biblioteks bogbestand. Også med HF, som jo skal komme til sommer, står vi straks med en masse krav over os, men kan i virkeligheden ikke få nogen besked på nogenting. Jeg har to gange af ministeriets direktør fået løfte om at få tilsendt dog det stof, man havde, så jeg kunne begynde at arbejde med det, men der er ikke kommet noget. Et møde skal holdes på højt plan antagelig i januar. Derefter skulle vi kunne få nogen besked.

M.h.t. boliger for de studerende er man nu så vidt, at skitseprojekt til Ad. L. Hansens kollegium er indsendt. I øjeblikket klemmer det også ikke så lidt med at skaffe rimelige boliger. Det går forhåbentlig sin gode gang, så vi kan begynde at grave til april 1968.

De studerende har henvendt sig til mig om godkendelse af visse planer, de har, for elevfesten i indeværende skoleår. Den falder til foråret. De plejer en række aftener at leje missionshotellets store sal i Lemvig og der opføre et teaterstykke og en mindre revue. Kaffebord ind imellem. Nu havde de tænkt sig i år på missionshotellet blot at opføre teaterstykket. Ikke mere. Derimod ville man afslutte i Lemvighallen med fest for alle på seminariet. Der ville man så både opføre revue m. v., drikke kaffe og danse. Jeg opfordrede de studerendes rådsformand Hüberts Olsen til at komme til stede her i dag og fremlægge deres synspunkter, idet jeg havde det håb, at bestyrelsen vil modtage ham. Jeg ser helst, at han får lov til at komme til dette møde, hvor vi er her alene med ham.

Endelig skal jeg til slut blot udtrykke min udelte glæde over 75-års jubilæets forløb og min tak til bestyrelsen, som bakkede det op med pengemidler, gave og nærværelse. Og jeg vil af hele mit hjerte også takke for den kærlige omhu selv i de mindste detaljer, som medarbejderne her og de studerende, der hjalp til, lagde for dagen. Gennem gaverne til svømmebassinet og gaverne til selve dagen fik seminariet vist inden for en måned foræret ca. 72.000 kr. Det følte jeg selv som et virkeligt håndslag til vor læreanstalt og det liv, den forsøger at give plads for. Tak.

Lærerstuderende har ordet

Noget sker

Af Ryan Christiansen (III)

Det er, som om hvert år eller næsten hvert år har sit kodeord, og til tider er det blot udtryk for en mere eller mindre flygtig idé, mens det til andre tider indeholder noget mere varigt. Kodeordet i det forløbne år har været »samarbejde«, og det ser ud til at ville være det et stykke ind i fremtiden. Med ordet samarbejde menes først og fremmest samarbejde mellem lærere og studerende om problemerne i forbindelse med undervisningen på seminariet. Dette er nok for en stor del i pagt med de tendenser, der for tiden kommer til udtryk i samfundet i al almindelighed, og bør som sådan måske ikke prises i alt for høje toner, idet man let kan mene, at det blot er en naturlig følge af den udvikling, der er sket de sidste år. Det er det selvfølgelig også, men alligevel fortjener det dog en vis omtale, bl. a. fordi der ikke, som det nok normalt vil forekomme, har været givet udtryk for særlig store ønsker om at modarbejde denne udvikling på Nr. Nissum Seminarium. Det er jo det normale i et samfund, at de ældre forsøger at bremse udviklingen, og man kunne godt tænke sig, at et lærerkollegium, der jo repræsenterer de ældre i det samfund, et seminarium er, ville vise sig lidt reaktionære, det er jo næsten historiens lov, men det har ikke i ret høj grad været tilfældet på Nr. Nissum Seminarium.

Dette samarbejde er ikke noget fuldstændig nyt på Nr. Nissum Seminarium, ikke noget, der fra den ene dag til den anden er blevet en realitet. Der har gennem de sidste år været forskellige former for samarbejde. Som eksempel kan nævnes det samarbejdsudvalg, der de sidste år har været nedsat med repræsentanter fra lærerkollegiet og fra De studerendes Råd. Her har man kunnet drøfte en del af de problemer, der naturligt er opstået på et stort seminarium som Nr. Nissum. Det har alt sammen været udmærket, men trods alt har det kun været nogle af seminariets problemer, samarbejdsudvalget har kunnet behandle, og det har hovedsagelig været problemer af mere praktisk art, telefoner, værelse, pensionatsforhold etc.

Det har vist sig, at dette ligesom ikke har været nok. Man har fra de studerendes side og efterhånden også fra lærerside fået en fornemmelse af, at det er en simpel nødvendighed for Nr. Nissum Seminarium at få etableret et virkeligt samarbejdsklima, ikke sådan at forstå, at der ikke har været samarbejde før, men således at man mere bevidst dyrker samarbejdets muligheder. Således blev der sidste år af de studerende udarbejdet en skitse til koordinering af undervisningen i de pædagogiske fag, metodik, pædagogik, psykologi og praktik. Denne skitse blev behandlet på lærerrådet, hvor man nedsatte et udvalg, der skulle undersøge, hvorvidt det var muligt at gennemføre forslaget eller ikke. Resultatet er blevet, at skitsen efter visse ændringer blev godtaget, og de studerende oplever i dag, at der er sket en koordinering i de pædagogiske fag, således at stoffet i de forskellige fag er afstemt efter de andre, og vi fornemmer den store sammenhæng, der er imellem de forskellige områder. Samtidig fik den pædagogiske faggruppe ideen til et pædagogisk samarbejds- og koordineringsudvalg bestående af studerende og alle lærerne i faggruppen. Dette udvalg blev etableret i år, dog således at der endnu kun er denne ordning for 3. kl. og 2. studenterklasse. Der er en elevrepræsentant fra hver klasse. Formålet med dette udvalg er, at man på de møder, der holdes, kan diskutere alt, hvad der har med undervisningen i de pædagogiske fag at gøre, plan, metode- og stofvalg etc. Foruden dette udvalg har der i forbindelse med 3. klasses to måneders praktikanttjeneste eksisteret et til, der skulle arbejde med det rent praktiske i forbindelse med udsendelsen. På den måde får de studerende et langt bedre forhold til det, de beskæftiger sig med, og de får en mulighed for i højere grad end tidligere at fornemme plan og formål med det, de møder i den daglige undervisning på seminariet.

Desuden ved jeg, at mange af seminariets lærere i højere grad end tidligere samarbejder med klasserne, når der foretages stof- og metodevalg, og at samme lærere flere gange i løbet af året mødes med repræsentanter for de studerende for at drøfte det, de har beskæftiget sig med og for at modtage kritik. Dette giver også læreren bedre mulighed for at kritisere de studerende og deres indsats i undervisningen. Alt i alt er der meget, der tyder på, at Nr. Nissum Seminarium i løbet af nogle år kan udvikle sig til noget næsten ideelt, hvad angår pædagogisk samarbejde, ikke blot mellem lærere indbyrdes, men også mellem lærere og studerende.

Som et yderligere eksempel på det tidligere nævnte samarbejdsklima kan nævnes, at en af lærerne fra den pædagogiske gruppe, praktikleder H. J. Scheel Andersen er gået ind i »Helleeneren«s redaktion,

hvor han står for bladets pædagogiske spalter. Dette, at en lærer kan gå ind i arbejdet med et elevblad, har nok tidligere været en umulig tanke, men som en følge af den almindelige udvikling er det i dag en realitet på vort seminarium, og det kan kun hilses med glæde.

Når vi er ved begrebet samarbejde, skylder jeg næsten at gøre opmærksom på, at samarbejds klimaet har bredt sig, så det nu også omfatter praktikskolerne. Der er blevet givet bedre muligheder for praktiklærerkurser, ligesom der er skabt bedre kommunikation mellem seminariet og praktikskolerne med et nyt blad »Praktiklærernyt«, der skal tilsendes alle praktiklærere og give dem en orientering om, hvad der foregår på Nr. Nissum Seminarium af forskellig art, og først og fremmest hvad der foregår på det pædagogiske område.

Jeg vil slutte med at ønske, at den udvikling, der er sket på seminariet i retning af et ideelt samarbejds klima, vil fortsætte, og gør den det, ja, så skal I se seminarium.

Seminariets foredragsforening 1966-67

Af Astrid Schjødt Larsen (III)

Foredragsforeningen! Eksisterer den endnu? Ja, hvordan kan det lade sig gøre at samle folk til foredrag i en tid, hvor alle har mere end nok om ørerne.

Nu er foredrag jo mange ting, hvilket man vist også har fået indtryk af i det forløbne år. Vi har haft gode, alsidige arrangementer, der stort set har trukket mange mennesker til:

Oplæg ved den indiske grafiker og billedhugger Raman, der sang, spillede og dansede til indisk folkemusik.

Dr. med. Peder Helms talte om »Udviklingslæren og dens konsekvenser«.

En aften i selskab med visesangeren Kjeld Ingrisch.

Højskolelærer Mogens Kobbernagel: »Vore egne racefordomme«.

Lektor Karl Clausen: Folkeviser.

Professor, dr. theol. Regin Prenter: »Jesu opstandelse, symbol eller begivenhed?«

Lægen og forfatteren Tage Voss.

Cand. mag. Steffen Hejlskov Larsen: »Nogle holdninger i modernismen«.

Forfatteraften med Jess Ørnsbo og Dorrit Willumsen.

Seminarielektor Anne Christine Esmarck talte om problemer i forbindelse med afmythologiseringen af det nye testamente.

Palle Lauring: Nordens historie.
Mag. art. Lise Mortensen: »Portrættets kunst«.
En ghaneser fortalte om problemer i udviklingslandene.
Preben Neergaard med oplæsning og hvad der derved følger med.
Fra Aarhus friskole havde vi besøg af to lærere og fem elever, der fortalte om og viste eksempler på dramatik i skolen.
Som en smuk afslutning holdt maleren Karottki, Vandborg gl. skole, et »foredrag« om »Blomsten, fuglen, frøet og den gamle mand«.

Reaktionen på disse arrangementer har været en stor opgang i medlemstallet i det nye skoleår, hvor vi håber at kunne få gennemført nye og spændende former for foredrag – evt. med paneldiskussioner o. l.

KFUM og KFUK på seminarier

Af Jørgen Hansen (III)

Efter anmodning fra »Nissumske Årbøger«s redaktion vil jeg forsøge at give et indtryk af foreningens arbejde i skoleåret 1966–67.

Som foregående år indledtes med fælles optakt til bibelkredsarbejdet. Vi havde den glæde, at der var så mange tilmeldt, at der i alt kunne blive 15 kredse. Dette i forening med lektor Wemmelunds tankevækkende oplæg gav sæsonen en fin start. En månedstid senere, den 24/10, havde vi det første af foredragene. Stiftets biskop Chr. Baun talte om emnet: »Er folkekirken for rummelig?« I skarpe vendinger gav han sine meninger til kende, både om dens positive og negative sider. Inden jul nåede vi endnu et foredrag. Den 9/11 talte diakon Viggo Jensen, Møltrup, om »Diakoni i velfærdsstaten« og viste lysbilleder fra optagelseshjemmet, hvor han arbejder. Aftenen udmundede i en lang og lærerig diskussion. Tiden indtil jul prægedes af seminariets festtraditioner. De fire adventsøndage samledes man til aften-sang på »Borgen«. Tilslutningen var god – dog var der ingen trængsel. Midt i december havde KFUK den årlige adventsfest. Den 19. og 20. nåede vi det naturlige højdepunkt: seminariets julefest. Vi samledes oppe i kirken, hvor vi oplevede korsang, kirkespillet: »Kom til mig« og pantomimen: »Frelserens Fødsel«. Bagefter mødtes vi på »Borgen« til »fælles kaffebord«, underholdning af studieorkesteret og festtale, som holdtes af lektor Henning Fogde. Festen blev særdeles vellykket, hvilket skyldtes de mange, der så beredvilligt medvirkede.

Det nye år 1967 frembød visse vanskeligheder med at skaffe talere. De, vi havde ventet at få, meldte afbud. Med undtagelse af Janus Rasmussens foredrag, der skulle have været den 21/2, lykkedes det at finde talere, der ikke var optaget. Vort første arrangement blev således først den 7/3, hvor Per Weber talte om: »Israel, fremtidens folk«. Aftenen forløb på bedste måde. Man sluttede med en kort, men god diskussion. Sidst i måneden, den 29/3, havde vi den glæde at høre lektor Helge Hegelund tale over emnet: »Pauli breve på langs«. Foredraget var bygget over et oplæg med lignende overskrift, som Hegelund har udarbejdet tænkt som en tråd til en vinters bibelstudium. Eksemplarer af dette duplikat blev uddelt. Senere modtog vi flere, så der blev et til alle interesserede. Forårsprogrammet sluttedes med Mette Skouhus' foredrag: »Islam«. I betragtning af, at læseferien så småt var begyndt, var tilslutningen god.

I slutningen af sommerferien fra 5.–9. august holdt Kristelig Lærereforening landsstævne her på seminariet. Det lykkedes K. A. L. (Kirkeligt Arbejde blandt Lærerstudierende) at få det ordnet sådan, at lærerstudierende kunne være med for halv pris. Det var ikke mange, der benyttede sig af tilbuddet. De, der var med, oplevede nogle indholdsrige dage, hvilket uden tvivl vil bevirke, at der til kommende årsmøder vil møde betydeligt flere op.

På grund af ombygning måtte vi sidste år henlægge aftenandagterne til aulaen i »Studiegården«. Andagterne holdes nu efter genindvielsen af »Hjørnebygningen« i lyse og harmoniske omgivelser i »Sang I« over for »Lovsangssalen« til sædvanlig tid (kl. 21,15).

Vort arbejde står og falder med den interesse og støtte, der kommer fra vore medlemmer. I tillid til, at vi ikke bliver svigtet, glæder vi os til arbejdet i det kommende år.

Filmklubben på seminariet

Af Niels H. Nyrup (I)

Motivet med at starte en filmklub på Nr. Nissum Seminarium var i sin tid dette, at det ikke rigtig var muligt for de studerende at få tilfredsstillet et seriøst filmbehov i de omliggende biografer. Dette havde man netop muligheden for i en filmklub, idet man her var fuldstændig herre over, hvilke film man ville vise.

Efter en første uforpligtende høring i klasserne blev dette krav til bedre film bekræftet, da henvendte hundrede meldte sig som interesserede. Men efter at den første tegningsliste var udfærdiget, blev dette om muligt endnu stærkere understreget; filmklubben kunne starte med et medlemstal på ca. 420. Selv de mest optimistiske teorier var gjort til skamme, medlemstallet overgik alt, hvad man havde kunnet forestille sig. Lovsangssalen kunne fyldes to gange eller med andre ord, der var blevet etableret en almindelig biograf med en 19 og en 21 forestilling. Det tiltrækkende bestod i første omgang vel nok i, at der kunne præsenteres et temmelig nyt udvalg af film og i anden omgang i den fantastisk lave pris pr. forestilling.

En ting, der i hvert fald altid har præget tiden umiddelbart efter en forevisning, er en livlig diskussion om, hvorvidt filmen har været god eller dårlig, om den har givet udbytte eller ej. Mange husker nok Orson Welles filmatisering af Franz Kafkas roman »Processen«; men det er nok heller ikke med lige stor begejstring alle mindes denne film. »David og Lisa« var derimod en film, hvorom næsten alle kunne udtrykke sympati og begejstring for den kunstneriske måde, hvorpå et kærlighedsforhold på et sindssygehospital var skildret. Mange har nok kunnet bande filmklubben og dens bestyrelse langt væk, og andre har vel kunnet gøre det modsatte; men alt i alt er der vel næppe nogen af parterne, der har taget skade. Bestyrelsen har i hvert fald i videst mulig udstrækning søgt at tolke røret på den mest positive facon. I sidste ende er det faktisk ikke et spørgsmål om intelligens eller viden, men snarere et spørgsmål om træning, træning i at se film på et højere kvalitetsmæssigt stade.

Nu skal man ikke tro, at filmklubben altid har været et sorgløst foretagende, for det er i visse henseender ikke sandt. Sidste år, da Lovsangssalen var under restaurering, led filmklubben stærkt. Man var nødt til at vise film under de mest umulige forhold. Resultatet lod heller ikke vente på sig, ved næste serietegning var medlemstallet dalet til 170, men paradoksalt nok blev Lovsangssalen netop færdig i denne periode. Nu er alt i bedste orden, medlemstallet svinger mellem 350 og 400, men til stadig irritation er de primitive projektorforhold, det lille lærred, den kolossale larm og de stadige spoleskift, man kan kun håbe på en filmklubvenlig indrettet festsal, når denne engang bliver en realitet.

Rent økonomisk har klubben intet at klage på, i øjeblikket er der et overskud på 3200 kr. indestående i en bank. Dette beløb tænkes efter en mindre forøgelse anvendt til en 16 mm projektor indrettet efter de mest moderne principper.

I det forløbne år har filmklubben haft følgende forevisninger:

- »Køresvenden«. Instruktør Julien Duvivier.
 - »Roser til anklageren«. Instruktør Wolfgang Staudte.
 - »Ude er slemt, men hjemme er værst«. Instruktør Jeremy Summers og Jay Lewis.
 - »Kvinden i sandet«. Instruktør Hiroshi Teshigahara.
 - »Silkehud«. Instruktør Francois Truffaut.
 - »Kirmes«. Instruktør Wolfgang Staudte.
 - »Sommeren med Monika«. Instruktør Ingmar Bergman.
- Et stumfilmsprogram.
- »Pigen med paraplyerne«. Instruktør Jacques Demy.
 - »De ukuelige«. Instruktør Jean Renoir.

Idrætsforeningen Hellas

Af Arne Thorgård (III)

Idrætsforeningen på seminariet har sammenlignet med andre sportsklubber ganske specielle forhold. En væsentlig årsag til dette er vel nok, at ca. halvdelen af de studerende bor i sem.-byen, hvilket bevirker en stor sportslig aktivitet. Idrætsforeningens opgave må da være at give de elever, som ønsker det, mulighed for at dyrke netop den sportsgren eller de sportsgrene, som hver enkelt har interesse for. Dette søger vi at opfylde ved at have så mange discipliner med på programmet som muligt, hvilket dog afgrænses af lokaler og sportsplads. De steder, hvor vi kan tilbyde træning og instruktion, er på stadion, i gymnastiksalene samt i Limfjordshallen i Lemvig. Disse tre steder giver dog også mulighed for temmelig mange sportsgrene.

Idrætsforeningens program kan naturligt deles op i følgende punkter:

1. Arrangementer med andre seminarier.
2. Arrangementer inden for seminariets egne mure.
3. Turneringer med andre sportsklubber, f. eks. inden for KFUM og K's idrætsforbund, Vestjysk badmintondistrikt m. fl.

Begyndelsen af skoleåret 1966-67 var for seminariets sportsfolks vedkommende ligesom de foregående år præget af sem. idrætsstævner inden for Dansk Seminarie-Idræt. Det indledende stævne blev arrangeret af Herning Seminarium. Ved dette stævne havde vi 9 hold med, og der blev opnået mange gode resultater. Det viste sig dog, at det var

vore piger, som ved de efterfølgende stævner skulle repræsentere Nr. Nissum Seminarium, idet de vandt atletik, håndbold og basketball. Disse tre hold gik endog videre til finalestævnet, da de også vandt ved kvartfinalestævnet i Esbjerg. Finalestævnet blev ligesom det foregående år afviklet i Ollerup. Ved dette stævne mødtes i hver sportsgren de fire kvartfinalevindere. Holdene fra Nr. Nissum klarede sig fint. Vort dameatletikhold vandt og blev for andet år i træk danmarksmestre. For de øvrige hold gik det også godt, idet vore piger, der for første gang deltog i basketball, placerede sig som nr. 2. Håndboldpigerne fik, efter at de i den første kamp havde tabt så knebent som med ét mål, en sikker 3. plads.

Af arrangementer med de øvrige seminarier skal også nævnes et stævne, som Ålborg Seminarium afholdt den 11. marts. Til dette stævne var Nr. Nissum inviteret, og vi deltog med 7 hold i forskellige boldspil. Dette fine arrangement sluttede med aftenfest på seminariet.

Idrætsforeningen har som før omtalt også forskellige arrangementer for de studerende på seminariet. Det, der først og fremmest skal nævnes, er sportsdagen, som vel alle »gamle nissumitter« vil nikke gendende til og betragter som årets højdepunkt med hensyn til idræt. I dagene før sportsdagen blev de indledende kampe i fodbold, håndbold og langbold afviklet, så der kun var finalerne tilbage at afvikle på sportsdagen. Ud over boldspil var der ligeledes finale i stafetløb både for herrer og damer. Atletikken er dog den sportsgren, som de fleste studerende ser hen til med størst forventning, og der blev da også opnået mange gode resultater. Ud over personlige rekorder blev der sat enkelte sem.-rekorder. Selv om antallet af seminarieklasser nu er over tyve, og arrangementet er blevet temmelig omfattende, hersker der på sportsdagen dog stadig en hyggelig og festlig stemning, hvilket vel i høj grad skyldes det klassesammenhold, som de fleste klasser efterhånden får fremelsket.

Der er efterhånden skabt tradition for forskellige turneringer. Før jul afvikles en klasses turnering i volleyball og en individuel i bordtennis. Umiddelbart efter juleferien afvikles henholdsvis en klasse- og en individuel turnering i basketball og badminton. I håndbold kæmpede klasseholdene i Limfjordshallen i Lemvig. Denne turnering blev spillet i løbet af marts måned. Som afslutning på indendørs sæsonen havde idrætsforeningen lejet Limfjordshallen søndag den 21. marts, så en klasses turnering i fodbold kunne blive spillet.

Efter de lokale arrangementer skal turneringerne inden for de forskellige forbund omtales. I KFUM og K's Idrætsforbund havde vi 5 herre- og 2 damehold med i håndbold, bl. a. et herre- og et dame-

mesterrækkehold. Alle holdene klarede sig pænt i deres rækker. Som særligt fine resultater skal nævnes serie 3 og 4, herrernes, og serie 7, damernes kredsmesterskaber. Sidstnævnte hold blev endog danmarksmestre. I ovennævnte forbund havde vi også to herrehold med i bordtennisturneringen. I KFUM og K havde vi ligeledes 2 volleyballhold med i turnering, henholdsvis et herre- og et damehold. Herreholdet vandt deres række, og damerne placerede sig midt i rækken. Vore badmintonspillere var med i turneringen i Vestjysk Badmintondistrikt. Her var der 3 hold med. De to hold klarede sig hæderligt og placerede sig midt i deres rækker. Det sidste hold måtte desværre trækkes ud. I fodbold havde vi intet hold med i nogen turnering; men enkelte af vore fodboldspillere var dog med i et par indendørsstævner, bl. a. et i Ringkøbing.

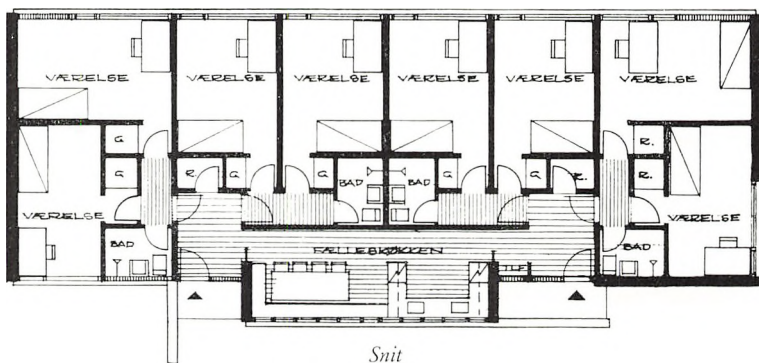
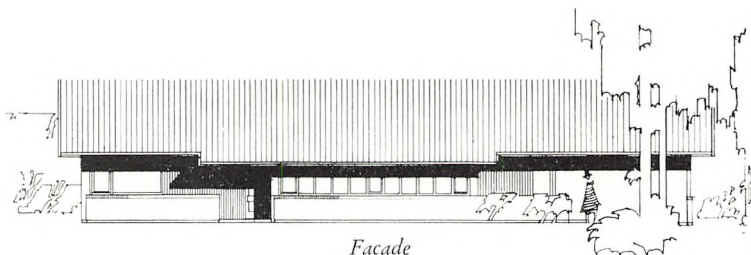
Når der skal skrives om den sportslige aktivitet på seminariet, skal den daglige aktivitet på stadion og i gymnastiksalene også nævnes. Jeg tror personligt, at det på en institution som denne betyder meget, at de studerende har mulighed for at dyrke så megen idræt, som hver enkelt elev har tid og lyst til.

Kollegiebyggeri

Af Lars Tolsgård (II)

Det vil sikkert undre en del »gamle nissumitter«, at man i Nr. Nissum forbereder et kollegiebyggeri omfattende ca. 320 værelsesenheder. Grunden til denne ekspansion på kollegieområdet må søges i de senere års voksende tilgang til seminariet samt i den kendsgerning, at seminariet i fremtiden ikke har mulighed for at udsende 3. klasser på vikararbejde, hvilket tidligere har bevirket, at en halv årgang studerendes værelser har været disponible.

Disse forhold gjorde, at man i D. S. R. (De Studerendes Råd) i november 1966 nedsatte et udvalg, der skulle undersøge mulighederne for en løsning på længere sigt. Udvalget blev senere bekendt med, at seminariet havde planer om i nær fremtid at nedlægge ca. 60 værelser for at benytte disse til undervisningsbrug. Med disse perspektiver er det forståeligt, at udvalget så det som sin opgave at undersøge mulighederne for opførelse af nye kollegieværelser. Man kontaktede Ranum Seminarium, hvor der netop var påbegyndt et kollegiebyggeri, og fik



oplyst, at vilkårene for et sådant var særdeles gunstige, idet en nylig vedtaget lov giver mulighed for statsstøtte på 45 % af byggeudgifterne. For at undersøge det reelle behov gennemførtes en boligundersøgelse, som bl. a. viste, at ca. 150 af de studerende ikke har adgang til køkken og bad, samt at kun 320 af de i alt 720 studerende har værelser i seminarieområdet.

Tiden syntes nu moden til at stifte en selvejende institution, der fik det foreløbige navn »D. U. K.-kollegiet Nr. Nissum«, og som fik en bestyrelse bestående af: rektor, 3 lærerstuderende samt et medlem fra D. U. K. (Dansk Ungdoms Kollegieselskab) under formandsskab af en lærerstuderende.

Herefter var bestyrelsens første opgave at finde en grund, der kunne egne sig til opførelse af de påtænkte kollegieværelser, men man stødte overalt på det problem, at grundprisen, når det drejede sig om et så stort areal, ville blive for høj på grund af kapitalvindingskatten. Efter forhandlinger med lektor Kock enedes man om sammen med Kock at købe gården Nr. Borum for derefter at udstykke en parcel på 40.000 m² til kollegiebrug. Herved undgik vi kapitalvindingskatten, og grundprisen kunne reduceres til 3,75 kr. pr. m².

Arkitekten begyndte herefter at udarbejde et skitseprojekt, som blev færdigt i september d. å., hvorefter det indsendtes til ministeriet

til godkendelse. I kollegiet indgår 3 typer: type A indeholder 8 værelser i et plan. Værelserne er samlet omkring et stort fælles spise- og opholdskøkken. Type B er et »rækkehus« med 5 lejligheder i et plan. Hver lejlighed består af 1 værelse, 1 kammer, køkken og badeværelse med toilet, håndvask og bruser. Type C er en bygning på 1^{1/2} etage delt i 2 sektioner, der hver indeholder 7 værelser samlet om et fælles spise- og opholdskøkken. Alle værelser er 12 m² netto og grupperet to og to omkring et badeværelse og toilet. Herved opnås fleksibilitet, idet en gruppe på 2 værelser også kan benyttes til lejlighed.

Såfremt diverse bevillinger kan opnås, regner man med, at de første lejere kan flytte ind på kollegiet ca. november–december 1968, og hele projektet ventes færdigt omkring maj 1970.

Til slut kan meddeles, at institutionens bestyrelse i anledning af seminariets jubilæum besluttede at ændre kollegiets navn til Ad. L. Hansens Kollegium som et udtryk for dens forhåbning og forvisning om, at gamle traditioner vil være i stand til at trives sammen med de nye traditioner, der naturligt vil opstå i en sådan koncentration af kollegieværelser.

Nr. Nissum Seminarium 1892-1967

Af P. C. Gjelstrup

Forstander P. C. Gjelstrup, Lemvig, har været forstander for Nr. Nissum Seminarium i 37 år, nemlig fra 1919 til 1956. Forstander Gjelstrup er derfor som ingen anden inde i seminariets historie. Han skrev ved 50 års jubilæet en bog på 156 sider med titlen »Nr. Nissum Seminarium 1892-1942«. Efter anmodning fra redaktør Christoffersen, Lemvig Folkeblad, har forstander Gjelstrup i anledning af 75 års jubilæet skrevet denne artikel, hvori hovedtrækkene i seminariets historie er ført à jour også for de sidste 25 års vedkommende. Med tilladelse fra redaktør Christoffersen bringes artiklen her.

Baggrunden

Hvorfor kom nu Indre Missions første seminarium til verden netop på den tid? Der må have været et behov; det bekræftes også af, at to tilsvarende, Haslev og Århus, kom til, før 20 år var gået.

For at forstå dette må vi et øjeblik se på baggrunden, og her springer da først Indre Missions stilling på den tid i øjnene. Da Indre Mission kom til verden i 1861, var det en ren *ordets mission*; dens arbejdere havde kun den ene opgave og det ene virkemiddel at *forkynde* kristendom. Det er imidlertid noget af en lov, at en vækkelsesbevægelse begynder snævert, men efterhånden går i bredden. Nu, omkring 1890, var der gået 30 år, og en ny generation var vokset op. Indre Mission havde fået sin egen ungdom; skulle den fastholdes, måtte der gøres en indsats for dens udvikling. Ikke mindst måtte der skabes ungdomsskoler, hvor den kunne føle sig hjemme.

Hertil kommer som det andet den skolehistoriske situation. Takket være især de grundtvig-koldske friskoletankers indflydelse stillede lovgivningsmagten sig velvillig over for fremkomsten af frie seminarier ved siden af de fire gamle »kongelige«. Men samtidig var læreruddannelsen ude at svømme, fordi man overhovedet ikke behøvede at gennemgå et seminarium for at blive lærer. Eksamen foregik nemlig

Ad. L. Hansen



ikke på seminarierne, men ved en særlig eksamenskommission, og til den kunne enhver indstille sig ganske uden videre; som en kendt skolemand spydigt sagde: der behøvedes kun en vaccinationsattest. Resultatet blev, at flere og flere sprang over, hvor gærdet var lavest, og mødte frem for kommissionen med alt for ringe kundskaber. Kravene måtte derfor skærpes, og så røg dumpeprocenten højt i vejret. Værst blev det i 1890, da ca. 60 pct. gik nedenum. Et ramaskrig løftede sig, men det hjalp, og 1894 vedtog rigsdagen en ny seminarielov, der bragte orden i forvirringen. Alle skulle fremtidig gennemgå et seminarium, og alle seminarier skulle være 3-årige. Kommissionen skulle nedlægges og eksamen flyttes til seminarierne. Også de private seminarier fik eksamensret, forudsat de opnåede statsanerkendelse; de kunne også opnå statsunderstøttelse.

Starten

Tilbage til Nr. Nissum! Tiden var nu moden, og så var manden der også.

Manden var en sjællandsk skomagerson, Ad. L. Hansen. Han var

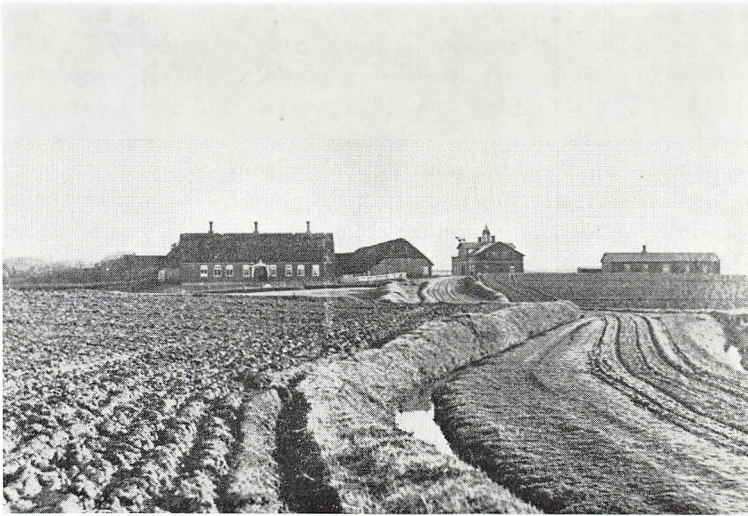
en mærkelig mand. Med en frodig hjerne, fuld af ideer, forbandt han et varmt hjerte for tidens sociale nød og ganske særlig for unge mennesker, hvortil kom en rastløs energi. Allerede som ung kapellan i Tørring-Heldum var han klar over det behov, der var for en kristelig højskole, hvor Indre Missions ungdom kunne føle sig hjemme. Da han 1886 blev sognepræst i Nr. Nissum, havde han allerede sin skoleplan færdig, og året efter grundlagde han i sin præstegård Indre Missions første højskole. Det var et spiredygtigt frø; inden længe fulgte andre lignende skoler efter. Og ikke nok med denne begyndelse; Ad. L. Hansens næste tanke var, at nogle af hans elever måtte kunne bruges som pøgelærere, eller uddannelsen måtte kunne tjene som seminarieforberedelse. Det næste igen blev planen om et vinterlærerkursus, men heller ikke her gjorde han holdt. I Indre Missions Tidende meddelte han i efteråret 1891 sin plan om næste sommer at oprette et kursus til lærerekskens første del. Om anden del eller et varigt seminarium sagde han intet; det har sikkert været i hans tanker, men han gik altid frem skridt for skridt for at se, om vejen fortsat åbnede sig. Det kom den til at gøre.

Ad. L. Hansen lagde vægt på at vinde venner for sine foretagender. Inden offentliggørelsen af sin seminarieplan bad han to kendte, vestjyske kirkemænd besøge sig i Nr. Nissum Præstegård for at sætte dem ind i sagen; det var provst Gabriel Koch, Herning, senere biskop i Ribe, og provst Thomas Møller, Ølby. De stillede sig fuldtud bag ham, og inden opbruddet bad de tre mænd sammen om Guds velsignelse over planen. En tredje sikker støtte fandt han i provst Blume, Bøvling. Endelig må nævnes Indre Missions fører, Vilh. Beck, som altid fulgte pastor Hansen med levende interesse og tillid, også da han senere mødte miskendelse.

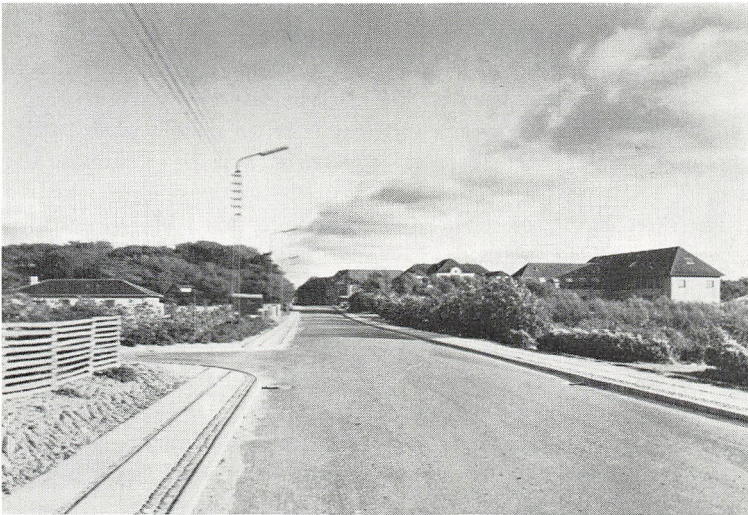
Fra begyndelsen havde Ad. L. Hansen anlagt uddannelsen efter et 3-årigt mønster som ved statsseminarierne. 30. august 1892 mødte det første hold, og 1895 kunne han sende dem til den afsluttende prøve for eksamenskommissionen i Århus. Meget afhang af udfaldet, ikke mindst for selve seminariet og dets fremtidige beståen. Resultatet blev en meget smuk succes. Af de otte kandidater fik fem 1. karakter og to 2.; kun én gik fra. Til sammenligning kan nævnes de tilsvarende tal fra de fire statsseminarier: henholdsvis 29 – 29 – 17, hvortil kom én med 3. karakter. Endnu 1896 måtte dimittenderne til prøve for eksamenskommissionen, og det gik tilsvarende godt. Dermed var seminarierne inde under 1894-loven.

Denne lovs gang gennem rigsdagen begyndte med nedsættelsen af et landstingsudvalg, hvis ordfører var den kendte og indflydelsesrige

Seminariet set fra Korinth



For ca. 75 år siden. Fra venstre ses: *Præstegården*, der endnu fungerer som bolig for sognepræsten, *præstegårdsladen*, som for længst er forsvundet, *Akropolis*, som stadigvæk findes på samme sted, men er ombygget flere gange, og endelig det gamle *missionshus*, som ikke findes mere.



September 1967.

provst J. Bjerre, senere minister. Ham har Ad. L. Hansen sikkert kendt fra sin kapellantid i Tørring, hvor Bjerre stammede fra, og Bjerre blev ham en værdifuld støtte til opnåelse af statsanerkendelsen, som den nye lov krævede; den fik han allerede i oktober 1894.

De 4 år til eksamenskommissionens bortfald 1896 var seminariets startperiode. Ad. L. Hansen var 1892 begyndt med bare hænder; nu stod han, foruden med højskolen, med et seminarium, der havde statens anerkendelse, god lærerkraft, god elevtilgang, adgang til praktik i sognets børneskoler og de nødvendige bygninger. Disse var beskedne, men brugelige, og de var billige: 27.000 kr. for et seminarium med klasselokaler, gymnastiksal og værelser til ca. 50 elever. For eleverne var uddannelsen tilsvarende billig, f. eks. middagsmad et år ca. 120 kr. eller værelser et år fra ca. 30 kr.

Fødselsvanskelighederne var lykkeligt overstået, og det var tydeligt, at Nr. Nissum Seminarium var kommet for at blive.

Frem til 1917

Barnet var født, hvordan ville det så trives? Som svar kan vi se på de tre 25 års perioder, der markeres ved jubilæumsårene 1917, 1942 og 1967. Og nu først tiden indtil 1917:

En statusopgørelse over dette åremål kan for det første fastslå, at tilliden til seminariet var befæstet i de kredse, det fra begyndelsen især henvendte sig til, Indre Missions venner, særlig i Jylland. Ikke blot sendte de deres sønner – snart også deres døtre – men de gav tillige de to Nissum'ske ungdomsskoler et kontant tillidsvotum i form af et økonomisk rygstød. De to første forstandere, Ad. L. Hansen til 1901 og Janus Andreassen til 1906, havde selv ejet skolerne, men i længden måtte det overstige enkeltmands evner at holde dem på den ønskelige standard. En større kreds måtte bevæges til at stille sig bag dem.

Det skete i 1906, da der med den ny sognepræst i Nr. Nissum, Aschenfeldt-Hansen, som den drivende kraft blev dannet et aktieselskab, hvor til slut ca. 800 af sagens venner havde indskudt 80.000 kr. i småaktier på som regel 100 kr., en meget stor sum dengang. Det nye selskab afkøbte Andreassen skolerne. Der var nu tilført dem kapital, og den var billig, da sagens venner snart afstod fra at vente renter. Som et synligt udtryk for denne indsats står den dag i dag den gule – nu grå – hovedbygning, hvorved seminariet kom på højde med tidens almindelige standard. Den blev opført 1911 efter tegning af bygmester J. N. Helligsøe, og prisen var fantastisk lav: 26.353 kr.

Efter strukturændringen 1906 lededes de to skoler af en bestyrelse,

J. Andreassen



hvoraf den større del valgtes af aktionærerne, mens den mindre blev valgt af Indre Missions bestyrelse; herved blev tilknytningen til Indre Mission tydeligt angivet. Uegennyttigt har bestyrelsens medlemmer tjent sagen gennem de skiftende tider. Som formænd har gennem årene fungeret pastor Iversen, Resen, provst Vibe-Petersen, Hygum, pastor Asschenfeldt-Hansen, Gjern, provst Th. Møller, Spentrup, førstelærer Hoppe, Barslev, provst Steffensen, Struer, og af de nulevende provsterne Davidsen, Vildbjerg, og Madsen, Gudum. Også enkelte af de øvrige bestyrelsesmedlemmer er der særlig grund til at nævne; således den tidligere forstander A. Krogsøe, Holbæk, og tre fra Nr. Nissum: pastor J. P. Agger, landstingsmand Rasmussen Byskov og gård-ejer P. Frandsen.

Jeg fortsætter tilbageblikket fra 1917 og kommer til seminariets daglige mennesker, lærerne og eleverne. Tre lærere var med fra starten og blev ved seminariet som en fast kerne deres tid ud. De to, J. Kirkegaard og J. Gadegaard, var som fødte vestjyder umiddelbart på bølgelængde med eleverne og tillige med sognet og dets venner af



Asschenfeldt-Hansen

Indre Mission. Den tredje, N. Strøm, var af gammel embedsmands-slægt; ved sin dannelse og fine personlighed tilførte han stedet et bidrag af kultur, der ikke kan vurderes højt nok. Senere kom nye, blivende kræfter til: frk. R. A. S. Nielsen, musiklærer Rønning-Møller og praktiklederen, førstelærer S. M. Sørensen, Østre Skole. Også E. Maarbjergh, hvem snart kronisk sygdom angreb, skal her nævnes.

Til sidst det afgørende element, eleverne. De var under stærk indflydelse fra Ad. L. Hansen; skønt han ikke underviste, kendte han dem alle og havde omsorg for hver enkelt. Under de følgende forstandere, Janus Andreassen 1901–06, Asschenfeldt-Hansen 1906–14, hvorefter A. Krogsøe, blomstrede en række værdifulde skoletraditioner frem. Seminariet fik sin skolesang, »Nær ved sø og friske vinde«, og sin højt elskede elevfest, oprindeligt kaldt Mortensfesten. Der kom foredragsforening, KFUM og KFUK, og der blev stiftet en elevforening, som fik stor betydning i retning af at knytte gamle elever sammen med hinanden og med seminariet, bl. a. ved at udgive en lødig årbog. Alt dette skabte et usædvanligt sammenhold. Medvirkende dertil har det uden tvivl også været, at en betydelig del af eleverne altid har boet på seminariets egne kollegier.

Om Ad. L. Hansen er endnu at sige, at han hurtigt sled sig op. Det

A. Krogsøe



var en træt mand, der 1901 solgte sine skoler og 3 år senere forlod Nr. Nissum for at blive præst nær sin barndomsegn på Sjælland. 5 år efter døde han. Hans grav er på Nr. Nissum Kirkegård. Her var det sted, hvor han havde øvet sin manddoms store gerning.

Ad. L. Hansen havde ydet *sit*. Det gjorde også hans eftermænd ved seminariet. Andreassen plantede stedets træer, der lige siden har lunet mod den barske blæst; Asschenfeldt-Hansen var den nidkære præst, i hvis tid vækkelsens bølger gik gennem ungdommen, og Krogsøe var den beåndede, strålende ungdomslærer.

Årene 1917–42

Dette afsnit, som spænder over de godt 20 år mellem første og anden verdenskrig, falder i to perioder, skilt ved seminarieloven af 1930.

Forud for dette skel har vi tyverne, der kan betegnes som en overgangsalder efter de første vækstår indtil ca. 1917. Når jeg før omtalte den flersidede stabilisering, som havde fundet sted inden det første store jubilæumsår, må det nu tilføjes, at der dog manglede en del.

Lærerforholdene lod endnu meget tilbage at ønske. De ovennævnte lærerkræfter var stadig de bærende, men 1919 døde lærer Gadegaard af spansk syge; også en del andre omskiftelser fandt sted i disse år, og det tog sin tid, før en ny kreds af blivende lærere var trådt ind. Af dem er H. J. Hansen gået bort, C. M. Christensen har taget afsked, mens J. Hejbøl endnu fungerer; en del år senere kom A. Koch til som blivende kraft. Også førstelærer Søndergaard Jacobsen, Vestre Skole, kom til i tyverne; han er vel i øvrigt mest kendt som den, der sammen med overlærer Math. Christensen, Kolding, udgav »Nissumstaten«, endog to gange, 1919 og 1955. I 1920'erne kom endelig også sognepræst og mangeårig timelærer ved seminariet Ove Nielsen ind i billedet.

Den ovenomtalte usikkerhed gjaldt også forstanderstillingen. De første 27 år havde forbrugt fire forstandere; de havde alle haft anden gerning ved siden af. 1919 fik de to ungdomsskoler hver sin leder. Det var første gang, seminariet fik en hel forstanderstilling; den nye mand groede da også fast i 37 år.

Uholdbar var dog stadig sammenfiltringen af de to skoler. De blev mere og mere i vejen for hinanden, indtil seminariet 1923 købte højskolen ud af aktieselskabet. Det gav luft både for seminariet i dalen og højskolen, der nu flyttede op på Kirkebakken.

Indgangsportalen til trediverne var seminarieloven af 1930, der forlængede uddannelsen til 4 år, udvidede praktikken, indførte fremmedsprog og den såkaldte speciallæsning, en forløber for den næste lovs linielæsning. Loven medførte et ret stort byggeri: hjørnebygningen med festsal m. m., tegnet af overbanemester Bruun, Struer. En frisk vind blæste med denne lov gennem seminariet. Nydannelser som lejrskole, praktikophold på egnens skoler m. m. kom i gang. Trediverne blev en lykkelig tid for seminariet, med udfoldelse af alle evner og kræfter i frugtbart samarbejde.

Men så slog lynet ned. 9. april 1940 om morgenen så vi de uheldsvangre sorte fugle flyve over os på deres vej til Norge. Uvejret fra den anden verdenskrig var over os; Danmark blev et besat land.

Årene 1942–67

Midt i besættelsestiden indtraf seminariets 50 års dag, bl. a. med besøg af undervisningsminister Jørgen Jørgensen. Det blev en stor festdag med stor tilslutning af gamle elever, trods tidernes tryk. Andre lyspunkter i disse år var to inspirerende besøg af Kaj Munk og alles samling om at skaffe seminariet et tidssvarende stadion. I øvrigt prægedes de sidste besættelsesår af den stigende modsætning til besættelses-



P. C. Gjelstrup

magten. Meget generende for seminariet var de gentagne værnemagtsbelægninger; dog lykkedes det at beholde rådigheden over så stor en del af komplekset, at arbejdet lod sig gennemføre, mens f. eks. højskolen blev totalt beslaglagt i omtrent 2 år. Mærkeligt nok nåede

Gestapo ikke at finde frem til seminariet, skønt en modstandsgruppe var i gang.

En stor lykke var befrielsesdagen 5. maj 1945. Langsomt vendte livet tilbage til mere normale forhold. Vigtige ting var oprettelsen af elevråd, ligeså vikarudsendelse i stigende grad på grund af den stadigt voksende lærermangel.

En betydningsfuld begivenhed, som ikke synede meget udadtil, men dog i høj grad banede vej for seminariets fremtid i forholdet til staten, var strukturuomdannelsen 1947. Den gamle aktieselskabsform havde forlængst overlevet sig selv; nu blev seminariet en selvejende institution; de mange juridiske problemer herved blev med dygtighed løst af landsretssagfører Stentsøe, Lemvig. Tilknytningen til Indre Mission blev den samme, idet halvdelen af bestyrelsen skulle vælges af IM's bestyrelse.

Et skel i dette tidsrum blev sat ved den nye seminarielov af 1954; den blev hovedgrunden til den voldsomme ekspansion, der siden er sket på seminarierne, ikke mindst på grund af lovens bestemmelser om linielæsning, som så at sige har tvunget seminarierne til at blive store; det stigende lærerbehov har virket i samme retning. Klassetallet pr. trin blev fordoblet, så tre- og nu firedoblet, foruden oprettelse af studenterklasser, hvorefter elevtallet nu er oppe på mellem 700 og 800, tilsvarende er nødvendigvis også lærerstaben vokset. Under ledelse af arkitekt Hempel, Lemvig, er opført en række anseelige undervisningsbygninger, kollegier for studerende, økonomibygning, rektorbolig. For tiden opføres biologibygning; en festsal bliver formentlig det næste. Ydermere er 1966 vedtaget en ny seminarielov; hvad den vil medføre, skal vise sig.

Ved begyndelsen af denne store ekspansion fandt rektorskifte sted; det var 1956. Den nye mand blev sognepræst i Burkal og timelærer på Tønder Seminarium Ej. Høgel, der som bestyrelsens tillidsmand har haft hænderne mere end fulde med så dygtigt at lede den mangesidede udvikling, loyalt bistået af den store, højt kvalificerede lærerstab, hvor alle trækker på samme hammel for at bevare høj og ren luft over stedet.

Og nu de studerendes store skare! Det er uundgåeligt, at den både på grund af væksten og tidernes skiften må være mere broget end før, hvad der kan være noget af godt og noget af mindre godt, men der er meget at glædes over, og hver morgen løfter salmesangen sig, båret af unge stemmer, ved andagten i Lovsangssalen.

Og nu kan jeg så slutte med at give ungdommen selv ordet til en meget smuk tilkendegivelse. Der vil i de nærmeste år blive udført et

omfattende kollegiebyggeri på over 400 værelser, med et areal på 8 tdr. land. Bygherre er ikke seminariet, men de unge selv, og nu kommer det smukke: de har bestemt, at navnet skal være AD. L. HANSENS KOLLEGIUM. På den måde vedkender ungdommen sig seminariets fortid, og så kan jeg som min fødselsdagshilsen til 75 års dagen slutte med ønsket om, at stifterens valgsprog, »Bed og arbejd«, fortsat må løfte sig over Nr. Nissum Seminarium, ikke som et livløst levn, men som en vajende fane, der angiver retningen fremefter i Kristi navn.

Seminariets jubilæumsfest

Søndag den 17. september 1967 blev en uforglemmelig festdag på seminariet.

Klokken 8 var der flaghejsning på seminariet og kransenedlægning på grave, hvor nogle af de mænd og kvinder, der har været nært knyttet til seminariet, hviler.

Kransene blev nedlagt af bestyrelsens formand, provst Edvard Madsen, Gudum, forstander P. C. Gjelstrup, lektor Johs. Hejbøl og lektor Alex. Koch. Rektor Høgel samt en skare festdeltagere overværede kransenedlægningen. På Nr. Nissum kirkegård blev der nedlagt signerede kranser på følgende grave: Pastor Ad. L. Hansen, seminarielærer J. Kirkegaard, kandidat N. F. Strøm, seminarielærer J. Gadegaard, seminarieleærerinde, frk. Rasmine A. S. Nielsen, førstelærer S. M. Sørensen, seminarielektor H. J. Hansen, fru Karen Hejbøl, pastor J. P. Agger, gårdejer Rasmussen Byskov og gårdejer P. Frandsen. På Lemvig kirkegård blev der nedlagt en krans på frk. Margrethe Gjelstrups grav.

I Nr. Nissum kirke var der højmesse både kl. 9,00 og kl. 10,30. Ved begge højmesser var kirken fyldt, idet både lærerstuderende, sognets folk og tilrejsende fra hele landet havde sluttet op i stort tal. *Stedets tidligere sognepræst, pastor emeritus Poul Hjorth Lange, Holstebro*, prædikede over dagens tekst. Efter prædikenen udtrykte pastor Lange ønsket om, at Nr. Nissum Seminarium fremover må få nåde og visdom fra Gud til at give de unge, som søger hertil, et kristeligt livsindhold, som de selv kan leve på og give videre til den unge slægt.

Klokken 12,30 var der frokost for jubilæumsgæsterne i seminariets spisesal, der var fyldt til bristepunktet, samt i en del lærerhjem. I spisesalen bød rektor Høgel velkommen og gjorde opmærksom på, at der blandt de tilstedeværende gamle dimittender var et hold 50 års jubilæarere. Han ønskede dem til lykke og takkede dem for trofasthed mod seminariet.

Endvidere hyldede rektor den i anciennitet ældste af de gamle elever, som deltog i festen, nemlig overlærer Mathias Christensen, Kolding, der blev dimitteret 1904. Han har sammen med Søndergård Jacobsen redigeret begge udgaver af »Nissum-Statens« (den første udkom 1919, og den sidste udkom 1955). Mathias Christensen er også kendt som komponist, idet han skrev en af melodierne til befrielses-sangen 1945: »En lærke letted«. De penge, der kom ind for denne melodi, har de studerende ved Nr. Nissum Seminarium nydt godt af, idet Math. Christensen skænkede dem til et legat ved seminariet.

Pens. skoleinspektør Karl P. Samuelson, Odense, takkede på de 10 tilstedeværende 50 års jubilærers vegne i en fornøjelig tale, hvori han fremdrog minder fra deres tid på seminariet. Han nævnte bl. a., at man dengang kunne få fuld pension på Borgen for 22,50 kr. om året. Jeg har siden set mange seminarier, sagde han, men intet, der kunne stå ved siden af Nr. Nissum, og vi ønsker seminariet til lykke med jubilæet i håb om, at man her vil få velsignelse til at bevare den ånd, som altid har præget Nr. Nissum Seminarium – også i det mægtige kompleks, som nu er vokset op her.

Under frokosten rettede rektor Høgel en særlig velkomst til en gæst, der uventet var kommet hertil fra Randers, nemlig manden, der havde tegnet seminariets hjørnebygning og den tidligere øvelsesskole, daværende overbanemester Bruun, som dengang sad på statsbanernes tegnestue i Struer. Han blev hyldet af forsamlingen.

Efter frokosten fordelte de mange gæster sig rundt på seminarieområdet, hvor man fandt sammen i smågrupper for at opfriske gamle minder, slog sig ned og drak kaffe i en for lejligheden indrettet for-tovsrestaurant, gik til orgelkoncert i Lovsangssalen, hvor stedets tidligere musiklærer, nuværende seminarielektor Helge Nissen, Emdrup-borg, med sædvanlig nissensk veloplagthed spillede værker af Johann Pachelbel, Laurids Lauridsen og Joh. Seb. Bach, overværede sportskampe mellem nuværende og tidligere studerende på seminariet eller besøgte de mange udstillinger, der var arrangeret i anledning af jubilæet.

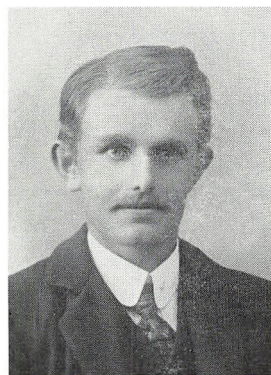
I skolecentralen var der arrangeret en pædagogisk udstilling, og i metodiklokalet ved siden af kunne man se en udstilling af moderne AV-apparatur. Øverst i musikbygningen var der en kunstudstilling, og i vestfløjen en geografisk udstilling samt en udstilling af afrikanske børnetegninger. Den udstilling, der tiltrak gæsterne mest, var vel nok den lokalhistoriske udstilling i »den grå«, arrangeret af adjunkt M. Walther. Her var samlet et meget fyldigt billedmateriale fra de forskellige tidsafsnit i seminariets historie, ligesom der var kort over

For første gang 4. generation på Nr. Nissum



1. generation

Niels Nielsen, født 14/7 1864 i Døvling, dim. 1899, død 8/9 1937, sidste skole: Rønland.



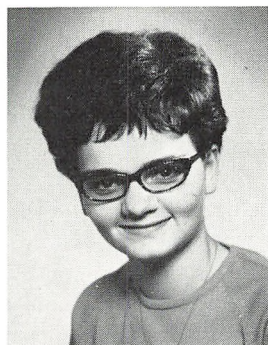
2. generation

Ejnar Nielsen, født 15/4 1888 i Skarrild, dim. 1913, død 27/5 1960, fra 1914 lærer i Skjoldbjerg.



3. generation

Niels Skaanning Nielsen, født 19/10 1922 i Skjoldbjerg, dim. 1944, skoleinspektør i Hornum.



4. generation

Kirsten Skaanning Nielsen, født 3/9 1948 i Gundersted, elev i 1. klasse på Nr. Nissum.

seminariets udvikling fra den spæde begyndelse til i dag, grafiske fremstillinger af dimittendholdenes størrelse og meget andet. Der var f. eks. billede af fire generationer, som har gået på Nr. Nissum Seminarium. Sidste generation, Kirsten Skaanning Nielsen, er for tiden studerende på seminariet, hvorfra hendes oldefar blev dimitteret i 1899.

Festdagen kulminerede med aftenfesten i Limfjordshallen i Lemvig klokken 17. For denne del af festen var der lagt følgende

PROGRAM

Fanfære. Dirigent: Aksel Tholand.

Velkomst v. formanden for seminariets bestyrelse, provst Edv. Mad-
sen, Gudum.

Fællessang: Nær ved sø og friske vinde.

Festtale: Direktøren for folkeskolen og seminarierne, Hans Jensen.

Kantate for soli, bl. kor og strygere (tekst: Hans Brinch, musik: Jørgen Sørensen). Recitation: Jørn Møller, sopran: Anni Lindegaard, baryton: Svend Buchardt. Nr. Nissum Seminariums kor og strygere med assistance fra Holstebro Amatørsymfoniorkester og Aalborg Byorkester, dirigent: Jørgen Sørensen.

Middag.

Børnekor fra Holstebro: 1. J. L. Emborg/Harald Bergsted: Livets aldre. 2. Halfdan Kjerulf/Bjørnstjerne Bjørnson: Og ræven lå under birkerod. 3. Ole Mortensen/Victor Skaarup: Ferie, ferie, ferie. 4. Forskellige børnerim arr. for sang, talekor, fløjter og diverse orff-instrumenter af Jørgen Plaetner. Dirigent: Laust Tjørnild.

Af kantate ved 14'ernes 10 års stævne (tekst: Jul. Søb, musik: Chr. Rønning-Møller): I hedesand, i givtig muld. – Hellas, dine bakker.

Af kantate ved seminariets 25 års jubilæum (tekst: P. Moustgaard (17), musik: Tage Ringgaard): Småt blev der syndet i tiden. – Tider har skiftet, dage er rundet. – Nr. Nissum Seminariums kor, dirigent: Tage Ringgaard.

Afslutning v. kirkespilgruppen (instruktion: Hans Jørgen Scheel Andersen): »Et håbløst tilfælde«. (Dette spil er blevet til i Berlin maj 1954. Et arbejds hold af unge fra Junge Gemeinde i Østzonen hjalp til med at udarbejde det under en Werkwoche, som blev ledet af Ulrich Kabitz fra Stuttgart.) Oversat af N. J. Rald.

Kantate

Præludium

Recitativ:

Hvor dristigt tænkt!
Hvor rigt på tro
at plante her
og lade gro
et skolehjem
hvor der tilforn
stod mere græs
end dyrket korn;
hvor denne by,
da den blev gjort,
knap var et navn
på Danmarks kort.

Som jævn var mand
i dåd og sjæl,
der plantede
sin milepæl
i Nissum jord
bag skrænters ly,
– så er og du,
hans »Hellas«-by,
så simpel, jævn
og ligefrem
som ungdomsbo
og skolehjem

Fem og halvfjerds
er mange år! –
– En prøvetid

med sparsom vår
gav sommervækst
og frugtbar høst
med grødetid
og virkelyst,
med sans for det,
som først lå bag
og skabte dig
hin forårsdag.

Du voksede,
tog til i tal
og spredte dig
i Nissum dal.
– Du fulgte med
trods tiders hast,
hvor lærdom tit
er farlig last,
som fører til
en Ikaros,
der fløj for vidt
i stræbsom trods.

Du vogter på,
at hver én frit
får lov at tro
og tænke sit,
men leder dog
i faste spor
den flok, der vil
det skrevne ord.

Det er dit mål!
Det står du ved
som ledetråd
for dette sted.

Stå da og ånd
den stærke luft,
stå støt i tro
som i fornuft;
og lad din jord
kun dyrke til
ved fælles træk
og sammenspil:
lad trække hårdt
i samlet flok
thi her er tov
og hænder nok.

Er nøglen end
til lykkens lås
hængt højt på krog,
så kan den nås
ved arbejdsflid
og fritidsro,
som dels er skilt,
dels bygger bro.
– Sæt da det mål,
at begge gror
og næres ved
den samme jord.

Forspil

Recitativ:

Genesis I, 11:

Og Herren sagde: »Jorden lader spire
med grønne urter, der skal bære frø
og lejre sig i mulde under sneen
at vente der, til vårbrud melder tø«.

Kor:

Svar:

Jeg lagde mig trygt mellem klipper af mos,
et stenkast fra Limfjordens vande,
hvis bølger slår furer i evigheds trods
som rynker på guddommens pande.
Her fik jeg rod, her blev min egn,
her fik jeg næring i sol og ved regn;
menneskets lod er menneskets kår,
hvor gode må skifte med træsomme år.

Hvor luften er krydret med fortids mystik
fra danske, hvis navne er glemte,
der spired jeg frem, og den jordbund, jeg fik,
gav væksten sit mål og bestemte,
at jeg slog rod, her blev min egn,
her fik jeg næring i sol og ved regn;
menneskets lod er menneskets kår,
hvor gode må skifte med træsomme år.

Recitativ:

Genesis I, 14:

Og Herren sagde: »Lyset lader skinne,
at mennesket kan skelne dag fra nat.
Lad solen tjene ham til dagens virke,
til nattens hvile være månen sat«.

Baryton solo:

Svar:

Her tegnes ved dagslys den snorlige streg
af menneskets virke ved ploven,
mens nathimlens stjerner bereder en vej,
en bane mod himlen foroven.

Sopran solo:

Her hvælver sig over den stedlige jord
vort fædrelands reneste himmel;
står natten end tæt over Jylland mod nord,
er fjorden en lysende strimmel.

Recitativ:

Genesis I, 29:

Og Herren sagde: »Jeg vil give Eder
hvert frø, hver plante, jeg lod spire frem,
at værne om og pleje under væksten;
til høsten kommer, skal I passe dem«.

Solo og kor:

Svar:

Hvor mosset er grønnest, og jorden er sort,
der loves der righoldig grøde;
men dog blæste nogle af spirerne bort,
så pletter på marken lå øde.
Hvad der fik rod, her i vor egn,
trivedes dagligt i sol og ved regn;
røddernes lod er røddernes kår,
hvor gode må skifte med trælssomme år.

Som plovjernet vendtes, gror havre ved rug,
med flid holdtes ukrudtet nede,
så udyrket markjord blev taget i brug
til blandsæd ved siden af hvede.
Thi slår man rod, her i vor egn,
trives man dagligt i sol og ved regn;
trivselens lod er trivselens kår,
hvor magre må skifte med federe år.

Nissumsang september 1967 (1892–1967)

Mel.: Kær est du, fødeland

I kender mig, og hvad I ikke ved,
det lærer I at se engang med tiden.
Fra Nissum Høj, for den der kigger ned,
er jeg en plet, lidt sammenklemt og liden.

I dalens bund bestemte man min grund,
og trofast svøbte mulden sig om muren
og gav mig løftet fra den første stund,
at jeg blev ét med den og med naturen.

Og græs fløj på, det voksede sig tæt;
i tidens løb blev snævre gader dannet,
thi huse skabtes, gyder tegned net
og satte deres præg i Nissum-landet.

Min horisont gør ingen lige streg,
i buer glider alt, hvad øjet favner,
selv kornet tvinges ud i bølgeleg
af stædig blæst, der prøver det, men gavner.

Mit øre kender hver en lille lyd,
skønt her er fred – til tider høres ingen! –
Men det kan skelne ægte arbejdsdyd
og tyde flyvning fra et slag med vingen.

Jeg rører ikke ved de unges dag;
den løber stærkt, men jeg står bare stille
og minder ufortalt om deres sag,
om deres mål og det, de gerne ville.

I kender mig, de gamle vel nok bedst,
de nye knap – men dog – vi ved, det kommer
min indskrift »*kend dig selv*«, den har de læst
og resten sker, når vårbrud bli'r til sommer.

Så ber jeg jer, der står for, hvad jeg er,
at på mit kald I vil for stedse samles;
thi sådan skal jeg leve i enhver,
i unges hjerter ligesom i gamles.

Hans Brinch

Af kantate ved 14'ernes 10 års stævne

I hedesand, i givtig muld,
imellem skov og klit og fjord
vi trådte vore børnesko
og voksede op med alt, som gror.
Vi samlede kraft til dagens dåd,
vi ville vinde lykken.
Thi den, for hvem alt skønt er skabt,
kan ikke gro i skyggen.

Med viljen vendt mod åndens vej,
vi drog til Nissum skolehjem;
der skulle evner foldes ud
og skjulte skatte findes frem.
Der stred vi støt i fire år
og drak af kundskabs kilde,
kan hænde ej med samme mål,
men samme vej vi ville.

Hellas, dine bakker luner
dig mod alle vinde,
skærmer dine unge sønner,
som har sang i sinde.
Fjordens friske, salte vand
hærder drengen til en mand,
pigen til en kvinde.

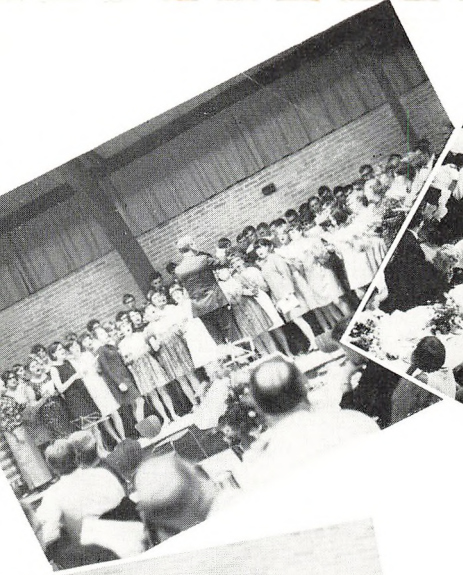
Dine bølger, dine banker,
dine blomsterdale,
dine veje, haver, huse,
kamre, høresale,
skolegård og vandrehal, –
– tænk, hvad der blev meldt, ifald
alting kunne tale.

Blev vejen stundom træls og trang,
og drikken ingen læskedrik,
så var en hjælp i dagens dont
det rejsefølge, som vi fik.
Og derfor står vor vandringsfærd
i lys af gode minder;
– kan hænde fandt vi slig en ven,
som aldrig mer vi vinder.

Vær hilset da med hånd og mund
på denne fest- og samlingsdag
hver gammel rejsekammerat:
vel mødt til dette glædeslag!
Vil hilser jer med »Tak for sidst«,
for gode gamle dage,
og Hellas står i glans af dem,
når vi nu ser tilbage.

Hvor vi husker dine marker
– duft af hø i stakke! –
Der var rum og ro at vandre,
læse, hvile, snakke.
Hvem mon kan besøge dig,
som ej følger søndre vej
op på Byskov bakke!





Af kantate ved seminariets 25 års jubilæum 1917

Småt blev der syldet i tiden,
bygget i bøn og i tro;
ung har du holdt dig i striden,
kraft blev dig givet at gro.

Skiftende kår har du prøvet,
solskin og slud har du kendt;
gerningen tro har du øvet,
blikket mod bjergene vendt.

Det har du holdt os for øje,
os, der har trådt dine stier:

Først da blir tankerne høje,
når man til Herren dem vier.

Det har du prentet i sjæle:
Kundskab er død uden ånd!
Lærer vi ikke at knæle,
er vi som vidjer og vånd.

Måtte vi følge i sporet
trindt, hvor vi virker og bor,
da blev der jubel i koret –
toner fra himmel mod jord.

Tider har skiftet, dage er rundet
ud i det evige år efter år;
lykkelig den, der har faneplads fundet
hos dig, o Herre, der alt formår.

Vejen er vildsom og fattig vor færden,
døgnlang vor dont kun for Himmels Gud;
borg kan vi bygge og vinde en verden
når det kun sker på hans almagtsbud.

Fotomontagen på foregående sider

Øverst fra venstre:

Et udsnit af den store forsamling i Limfjordshallen; i baggrunden kor og orkester under opførelsen af kantaten (dir. Jørgen Sørensen).

Der blæses fanfare (dir. Aksel Tholand).

Seminariets sangkor (dir. Tage Ringgård).

De seks langborde med børnekoret fra Holstebro i baggrunden
(dir. Laust Tjørnild).

Midten fra venstre:

En forhenværende lærer hilser på forhenværende elever.

Direktør Hans Jensen holder festtalen.

Biskop Baun, Viborg, og fhv. sognepræst i Nr. Nissum, pastor emer.

Ove Nielsen.

Musiklærer Nissen ved Lovsangsalens orgel.

Nederst fra venstre:

Fra et hjørne af fortovsrestauranten.

Repræsentanter for bestyrelsen.

En gruppe (41).

50 års jubilærer.

Herre, vi hæver foldede hænder,
takker for grotid i dage, der svandt,
beder dig, at du velsignelse sender
hver, der en plads i dit arbejde fandt.

Da kan vi bygge på slægternes lykke,
strø vore frø for den vårmilde vind!
Herrens er væksten, af nåde han giver
retvendte viljer og syngende sind.

Limfjordshallen var festligt smykket til aftenfesten. Fra tribunen med talerstolen og seminariets fane var der »plantet« birk og fyr ud til begge sider i hele salens længde, og der var store blomsterbuketter på de mange borde: seks 20-mands borde og tres 10-mands borde.

Formanden for seminariets bestyrelse, provst Edvard Madsen, Gudum, indledte med velkomst til de mange gæster. Han nævnte den første linie i kantaten fra seminariets 25 års jubilæum: »Småt blev der syldet i tiden«, og nævnte eksempler på, hvor småt og usikkert det hele var i begyndelsen. Det var en bedrift at få seminariet til at gå dengang, og når det alligevel er gået så godt, hænger det sammen med, at man byggede i bøn og tro. »Bed og arbejde« var stifterens valgsprog, og bøn og arbejde har båret arbejdet indtil i dag. Der er fra dette seminarium udgået en ungdom, som ikke blot har fået kundskaber, men lært sig selv og menneskelivet at kende og har fået blikket rettet opad. Vi står som altid i kampen mellem de kræfter, der bryder ned, og de kræfter, der bygger op, og Nr. Nissum Seminarium er stadig stedet, hvor de unge rustes til åndens strid.

Provsten sluttede med at overrække en pengegave fra seminariets bestyrelse.

Direktøren for Folkeskolen og Seminarierne, Hans Jensen, holdt hovedtalen ved festen. Han indledte med at bringe en hilsen fra undervisningsminister K. B. Andersen, der var optaget af et andet møde og derfor ikke kunne komme til jubilæumsfesten. Direktøren komplementerede seminariet for det fremsyn, den optimisme og den idealisme, der må have præget de mænd, der i sin tid tog initiativet til oprettelsen af det første indremissionske seminarium i Danmark, og anerkendte, at seminariet under skiftende vilkår havde fastholdt det idégrundlag, som det blev bygget på, og var vokset fra at være et beskedent seminarium til at være en ny, stor og tidssvarende lærerskole.

Direktøren talte derefter om lærerens gerning i fremtidens skole. Han hæftede sig navnlig ved skolens almene sigte og talte om arven

fra den gamle landsbyskole. Denne skole er nu afløst af en moderne skoleform; men taleren påpegede vigtigheden af, at også den ny tids skole satte det almene sigte foran det specielle. Det almene må ikke gå tabt, selv om skoler nu sammenlægges, og et nyt skolesystem skabes. I denne forbindelse nævnte Hans Jensen også tidens tale om det musiske som noget bærende i skolen. Det blev understreget, at det musiske må gå hånd i hånd med en kundskabsmæssig skoling, hvis det skal have mening.

Personligt havde taleren kendt en enkelt af lærerne ved Nr. Nisum Seminarium, og herudfra sluttede han, at et seminarium, der i en menneskealder kunne råde over en lærerpersonlighed som nu afdøde seminarielektor H. J. Hansen, må være et værdifuldt uddannelsessted.

Direktøren sluttede sin tale med det jubilæumsønske, at Nr. Nisum Seminarium frem mod hundredåret vil deltage i løsningen af den meget centrale opgave, som ligger i læreruddannelsen, på samme gode måde som hidtil, og han var overbevist om, at seminariet vil bygge videre på det solide fundament, der er skabt gennem trekvart århundrede, og fortsat gøre dagens arbejde på én gang moderne og dynamisk og samtidig i pagt med det bedste i sin tradition.

Derefter opførtes den kantate, der er skrevet til 75 års jubilæet med tekst og musik af seminarieadjunkterne Hans Brinch og Jørgen Sørensen. Opførelsen af kantaten, som blev en ypperlig optakt til festen, indbragte både forfatter og komponist megen anerkendelse.

Ved middagen blev der i øvrigt holdt mange taler og overrakt store gaver.

Seminarielektor Alex. Koch overrakte en pengegave fra seminariets elevforening (foreningen af forhenværende og nuværende elever).

Seminariets arkitekt Preben Hempel, Lemvig, overrakte en pengegave fra de håndværkere, der i de senere år har været beskæftiget ved seminariebyggeriet, leverandørerne, forretningsføreren og teknikerne. Det var tanken, at pengegaven skulle anvendes til en klokkestabel, der skal rejses på seminariet, og som foruden et klokkespil også skal rumme et iltningsanlæg til vandværket.

Seminariektor E. Høgel havde derefter ordet. Rektor udtalte:

Når jeg i dagens anledning på få minutter skal prøve at give et midtsamlende udtryk for Nr. Nisum Seminarium, ser jeg det for mig som et hus, hvis sydsten blev nedlagt under bøn i tjenersind vel vidende, »at dersom Herren ikke bygger huset er menneskemøje forgæves«. Kælderetagen udgøres da af de hundreder af hjem, hvis børn er blevet uddannet der. Foruden de mange enkeltvidnesbyrd om disse hjemms måde at følge deres børn på vil jeg aldrig glemme det fælles-

vidnesbyrd en dimittendflok og deres forældre engang aflagde, da lektor H. J. Hansen for en gangs skyld fik og fulgte en indskydelse ved den afsluttende andagt, han på deres opfordring havde holdt. Han bad forsamlingen synge trosbekendelsen – og *alle* sang dejligt med. Disse hjem og deres unge er seminariets grundlag. Derfor er den gamle læreanstalt overordentlig afhængig af det åndelige klima i landet, d. v. s. af Guds godhed mod vort folk.

Næste etage på vort hus udgøres af arbejdsstaben i videste forstand, der røgter den daglige dont. Den roses for fint samarbejde af andre. Det tiltræder jeg af ganske hjerte, men med den tilføjelse, at det kommer ikke af sig selv, da der er lige så mange *forskellige* personer, som der er personer. Så må der ydmyghed til for at kunne tage hensyn. Dette samarbejde bevaret midt i en hverdag, der syder af foretagsomt engagement og nervefortærende slid, er en uhyre gave, som ydmyger og stiller krav.

I etagen ovenover residerer så bestyrelsen, der roses for dristigt initiativ af andre. Der er vel ingen andre uden for bestyrelsen, der får den at se på så nært hold, som jeg gør. Jeg kan kun sige, det er sandt. Der ligger tit stort vovemod i de store udbygningsplaner, tro til, at denne gerning *skal* røgtes som et led i »den kæmpende kirkes« front-system og forbløffende tillid til os alle, der gør det daglige arbejde med de midler, den skaffer til veje. I storm og i stille vejr er bestyrelsens arbejde videreført i den samme ånd, hvori der blev syldet.

Personlig vil jeg da bringe en hilsen ved denne milepæl med det vers, jeg allerede før har røbet har ligget i mit sind de seneste måneder. Tom Kristensen har fundet det i en af de gamle kirker i Asissi:

Non vox sed votum
non clamor sed amor
non cordula sed cor
psallit in aure dei.

Ikke røsten, men det, at man vælger noget, ikke råbet, men kærligheden, ikke strengelegen, men hjertet giver genlyd i Guds øre. Grundtvig ville vel sige: »Lys uden varme er helvedes kval«.

Og når jeg sitrende tænker på fremtiden med den voldsomme bølgegang, der venter os de nærmeste år, vil jeg ikke blot prøve at citere vort gamle motto: Bed og arbejd – Ora et labora, men føje til, hvad man vist ikke plejer at tage med i citatet: deoque committe futura – Lad Gud også sørge for fremtiden – gennem hjem, studerende, medarbejdere og styrelse, der beder og arbejder.

Forstander P. C. Gjelstrup, Lemvig, der var forstander for seminariet i 37 år – altså næsten halvdelen af den tid, seminariet har bestået, sagde:

Jeg har rejst mig for at vedkende mig en gæld. Ellers betyder stigende gæld jo stigende armod; men denne gæld betyder stigende rigdom. Jeg tænker på min gæld til Nr. Nissum seminarium. Den er fra år til år steget, og jeg kan ikke betale den, men må nøjes med at vedkende mig den og sige tak. Det vil jeg nu forsøge i få ord.

Jeg takker først seminariets bestyrelse, som i sin tid tog mig i sin tjeneste, altid stod bag mig, gav mig frihed, viste mig tillid.

Dernæst de daglige medarbejdere. Vi dannede, tør jeg sige, en ubrydelig ring; vi gjorde tingene i et fællesskab, der strakte sig fra det faglige og ind i det personlige, så det blev et fællesskab om seminariets særpræg under Ad. L. Hansens motto »Bed og arbejd!«

Det tredje sted, hvortil jeg retter min tak, er elevflokkene. Samarbejdet med en sådan arbejdsglad, vågen og sund, kristelig præget ungdom har altid været en rig inspirationskilde. Det gælder både flokkene under uddannelse og de gamle elever, der har stået vagt om deres gamle skole; det gælder også de hjem og de kredse, de kom fra.

Ingen, der kender mig, vil heller undre sig over, at jeg gerne vil udtrykke min tak over for mine nærmeste, især mine forældre og min afdøde søster Margrethe.

Til mange andre føler jeg mig i gæld; det vil føre for vidt at nævne dem; men jeg føler trang til endnu at give udtryk for den tak, jeg skylder seminariets nye arbejdere fra tiden efter min afgang. Dem, og specielt min eftermand, siger jeg en stor tak for venlighed mod mig i mine emeritusår.

Til en fødselsdagshilsen hører naturligt gode ønsker for fremtiden. Jeg havde hjemme udformet mine ønsker, som jeg syntes det kunne være passende; men nu tager jeg dem af bordet og sætter i stedet fire linjer af den prægtige kantate, vi hørte for et øjeblik siden. De udtrykker nemlig på en sjældent smuk måde, hvad der er kernen for lærerens gerning blandt børnene og derfor også målet for Nr. Nissum Seminarium. Tilmed er ordene bibelske; de lyder sådan:

Genesis 1, 29:

Og Herren sagde: »Jeg vil give eder hvert frø, hver plante, jeg lod spire frem, at værne om og pleje under væksten; til høsten kommer, skal I passe dem.«

Gid dette også må stå Nr. Nissum Seminarium med dets medarbejdere og studerende for øje! Så tror jeg, at seminariet i kommende dage vil blive et hørligt og ikke betydningsløst instrument i det mangeartede orkester, som hedder den danske skole.

Og hermed tak og til lykke.

Formanden for Privatseminarieforeningen, rektor Henry Holm, Hjørring Seminarium, bragte følgende hilsen:

Jeg skal overbringe en hjertelig hilsen og lykønskning til Nr. Nissum Seminarium, dets bestyrelse, rektor og lærere fra Dansk Seminarieforening og Privatseminarieforeningen.

Nr. Nissum Seminarium er i særklasse blandt landets 29 seminarier. Det hører til de gamle seminarier, ikke de helt gamle, men fra i dag til de fornemt bedagede; det er et Indre Mission seminarium, og det er et af de oprindelig frie seminarier - sådan hed privatseminarierne i begyndelsen.

I seminarieverdenen har der altid stået respekt om jubilaren. Vi har set, hvordan Nr. Nissum Seminarium aldrig er gået på akkord med sit formål at være et Indre Missions-præget uddannelsessted. Når studerende fra andre seminarier er kommet hjem fra idrætsskampe eller stævner i Nr. Nissum, har de også haft det indtryk med, at der blev tonet kristeligt flag derude i seminariebyen i Vestjylland.

Seminarieverdenen har gang på gang konstateret, at det gamle frie seminarium i Nr. Nissum stod ubrydeligt fast på de rettigheder, der endnu er beskåret privatseminarierne. Vi ved, at der herude i Vestjylland ligger et privatseminarium, der til det yderste vil kæmpe for privatseminariernes fortsatte eksistens. Og der skal nok i nær fremtid blive brug for den seje frihedsvilje, denne institution stedse har været præget af.

Vi seminariefolk har været imponeret af, hvad der gennem årene er vokset op omkring dette seminarium, en hel seminarieby, ja næsten et seminarielandskab. Vi har beundret den dristighed, det mod, den offervilje og selvopholdelsesdrift, som har kendetegnet institutionen, så den i dag står som det smukkeste vidnesbyrd om, hvad et idebåret, ikke-statsligt initiativ på læreruddannelsesområdet kan magte at få gennemført.

Også på det faglige og pædagogiske område har Nr. Nissum Seminarium markeret sin kvalitet. Der er kommet intentioner herfra, som har sat sig spor i den løbende diskussion om dansk læreruddannelses udformning og indhold.

Lærerkollegiet på Nr. Nissum Seminarium har aldrig isoleret sig, men har tværtimod ydet et værdifuldt bidrag til den vældige udvikling, seminarierne har været inde i.

I vore organisationer, som jeg har den ære at repræsentere i dag, har vi altid modtaget positiv støtte parret med en sober konstruktiv kritik fra kollegaerne på Nr. Nissum Seminarium, som også gennem deres repræsentanter i bestyrelser, kommissioner og udvalg har haft megen saglig medindflydelse på, hvad danske seminarier står for i dag.

Et initiativ vil jeg tillade mig specielt at fremhæve. Det var forstander Gjelstrup, der i sin tid indbød til det første september-seminarieforstandermøde og dermed grundlagde en tradition, som har været overordentlig inspirerende for rektorkollegiet.

Dansk Seminarieforening og Privatseminarieforeningen har meget at sige Nr. Nissum Seminarium tak for og benytter lejligheden hertil i dag på 75-års dagen. Vi ønsker samtidig, at institutionen med alt, hvad den omfatter, må få økonomisk kraft, pædagogisk fremsyn og åndelig styrke til at videreføre og videreudvikle det læreruddannelsescenter, som her er bygget op.

Sognefoged og sognerådsformand Mads Høgsgård, Nr. Nissum, fremhævede den store betydning, seminariet har haft og i stigende grad har for Nr. Nissum kommune. Han omtalte eleverne som de modtagende og lærerne som de givende i det daglige arbejde på seminariet og sluttede med ønsket: Gud giv jer fremtid, som han gav jer minder. Høgsgård overrakte en pengegave fra kommunen.

Borgmester P. Dalgård Frandsen, Lemvig, understregede Lemvigs bys interesse for Nr. Nissum Seminarium på baggrund af den store betydning, det har for ungdommen på en egn, som ikke er forvænt med uddannelsesmuligheder. Det har den største betydning for Lemvig og Lemvigegnen, at seminariet ligger i Nr. Nissum, og at det med dygtighed og fremsyn har forstået at følge udviklingen op, så det i dag er et af landets største seminarier. Det kan også være et eksempel for os og inspirere os til her i byen at skabe det gymnasium, som vi nu har udsigt til at få. Sluttelig udtrykte borgmesteren stor tilfredshed med, at der var udsigt til at man til næste år på seminariet kunne få HF, hvorved et nyt led ville blive føjet til uddannelsesmulighederne for ungdommen på denne egn.

Bankdirektør E. Schiøtt Hansen, Lemvig, overrakte en pengegave fra Lemvig bank, som har været seminariets bankforbindelse gennem mere end 50 år – måske fra den første begyndelse.

Sparekassedirektør A. Thomsen, Lemvig, overrakte en check fra Lemvig Sparekasse, og han blev af rektor Høgel takket, fordi sparekassen havde vist sin vilje og evne til at hjælpe, da seminariet for nylig stod over for en meget vanskelig finansieringsopgave.

Biskop Chr. Baun, Viborg, bragte kirkens og stiftets officielle hilsen til seminariet, som er udsprunget af et stærkt kirkeliv og fortsat har holdt sig på den grundvold, der dengang blev lagt, og føjede hertil en personlig tak for forbindelsen med Nr. Nissum Seminarium i hele hans præstegerning, der begyndte på denne egn. Biskoppen omtalte tidens store problemer for kirken og skolen og understregede, at kirke og skole aldrig må skilles, de må arbejde sammen; thi fælles for dem begge er, at deres arbejde gøres for menneskets skyld. Spørgsmålet er da, sagde biskoppen, om det budskab, vi bringer, er tilstrækkeligt, om det bedste, vi har at bringe, er godt nok for de mennesker, vi er sat til at tjene.

Seminariets tidligere formand, provst D. P. Davidsen, Vildbjerg, mindede om, at afdøde biskop Berggrav, Norge, engang chokerede en forsamling, idet han, efter at have citeret skriftstedet: Jesus Kristus er i går og i dag ja til evig tid den samme, gav sig til at tale om, at han er aldrig den samme, idet han møder det enkelte menneske efter dets individuelle behov.

Hvis første generations mænd kunne stå op af graven og se seminariet i dets nuværende skikkelse, ville de sikkert spørre øjnene op og konstatere, at det var et helt andet seminarium end det oprindelige, rammerne helt anderledes, undervisningsformerne forandrede, meget nyt kommet til; men fik de lejlighed til gennem nogen tid at leve med heroppe, tror jeg, de ville nikke genkendende til tonen og sigtet og konstatere, at det var det samme, man ville: uddanne fagligt dygtige lærere og lærerinder på kristen grund.

Provsten sluttede med ordene: Må seminariet opleve en række jubilæer fremover, hvor man stadig fastholder dette mål, og må man her holde fast ved det gamle uden at stivne og gribe det nye uden at snuble og forfejle målet.

Seminarielektor Frede Hansen, Tønder, som var både elev og lærer på Nr. Nissum Seminarium 1917–1920, udtalte bl. a.:

Når jeg som 50 års jubilar gerne vil bringe seminariet en hjertelig lykønskning, så er det ikke mindst, fordi jeg her i denne kreds, der stod mig ret fremmed, fik så gode kammerater, at det har holdt til i dag, men også for hvad jeg fik af oplevelser og lærte af særprægede mennesker, som jeg er taknemmelig for.

Jeg er vist den eneste tilbage af den lærerkreds, der på seminariet virkede for 50 år siden.

Vi mindes forstander Krogshøj – på tomandshånd nærmest undselig – men fra katederet suveræn, en gnistrende og funklende stjerneaster, der kunne slå i bund med drastisk rammende replikker.

Efter ham kom forstander Gjelstrup, den rolige planlægger, under hvis lederskab hele seminariet efterhånden blev moderniseret – og det var tiltrængt.

Vi mindes Kirkegård, hvis evne til at føre op til eksamen var legendarisk og gav sig udslag i gode karakterer, og Gadegård, den rolige og dygtige underviser, samt den elskelige kandidat Strøm, som jeg brevvekslede med til hans død – og flere.

Jeg havde den mærkelige dobbeltstilling at være både lærer og elev. Derfor var jeg både med til lærermøderne og elevernes protestmøder, der var efterdønninger fra tidligere sammenstød. Det gav en god udgangsposition for at punktere misforståelsesballoner, der ikke var opdrift værd.

Klassen, der begyndte som I klasse for 50 år siden, var nok en sprælsk klasse, men også rolig og besindig, og det bevirkede, at de stærke dønninger afsvækkedes meget; og da klassen rejste i 1920, var der blevet et særdeles godt samarbejdsforhold mellem elever og lærere.

Mit sidste skal derfor være en hyldest til denne klasse, hvis virke gav et så betydningsfuldt indslag i seminariets liv.

Jeg ønsker seminariet lykke til arbejdet fremover.

Præsidenten for den internationale lærerorganisation IFTA, overlærer P. A. Andersen, Odense, som tillige er hovedbestyrelsesmedlem i Danmarks Lærerforening, bragte følgende hilsen:

Først og fremmest må jeg takke for indbydelsen til denne smukke jubilæumsfest, som jeg synes seminariet har stor ære af. Jeg skal takke både på egne og på Danmarks Lærerforenings vegne. Jeg er i dag en slags Celestin-Floridor, fordi jeg først har til opgave at bringe en hilsen fra min organisation og dernæst har lovet at sige noget på de rigtig gamle elevers vegne – dem fra oldtiden.

Danmarks Lærerforenings formand, Stinus Nielsen, ville gerne have været til stede her og nu, men er desværre blevet forhindret og har derfor bedt mig om at bringe seminariet foreningens hilsen og lykønskning på 75 års dagen. Nr. Nissum Seminarium er et af de seminarier, som vi i mange år har haft venskabelig forbindelse med. Vi kan takke mange af seminariets lærere for inspirerende indlæg i debatten om den nye seminarielov med synspunkter, som D. L. F. i de fleste tilfælde kunne tilslutte sig. Med lektor Koch havde vi et godt og loyalt samarbejde, der ofte resulterede i konkrete forslag.

Vi er ofte blevet beskyldt for, at vi vil de private seminarier til livs. Denne beskyldning er ganske uberettiget. De private seminarier, som står for noget, er bygget på en idé, har vi aldrig modarbejdet. Men vi har ment og mener, at en stor del af de »private« seminarier, som

initiativrige kommuner i de senere år har fået oprettet, er overflødige. D. L. F. har længe rådet til at udbygge bestående seminarier i stedet for at bygge nye. Alle forhold taget i betragtning ville en sådan politik have været både mere fremsynet og rationel end den, der er blevet fulgt, og som uden for al tvivl vil skabe mange vanskeligheder i fremtiden. Et lille seminarium kan næppe eksistere under den nye seminarielov, så også i den henseende har man her i Nissum været fremsynet, idet man med et vovemod, som i sandhed er beundringsværdigt, har udbygget seminariet, så det vel nu er landets største. Jeg mener, I har gjort det rigtige i den nuværende situation. En af staten Israels grundlæggere skal have sagt: Det er et mirakel, hvis vi overlever – men vi tror på mirakler! Nr. Nissum Seminariums ledelse tror på mirakler, og vi fra D. L. F. skal ikke laste jer herfor, men vil gerne på denne dag takke den 75-årige for initiativ og vovemod og ønske lykke og held i de kommende år, hvor problemerne i hvert fald næppe bliver mindre end i de svundne år.

Og nu en mere personlig hilsen. Jeg er jo i den særlige situation, at jeg er nissumit i dobbelt forstand. Jeg er født i sognet og har levet min barndom og første ungdom her. Seminariet var en del af min tilværelse så langt tilbage, jeg kan huske. Fra vinduerne i mit hjem sås seminariets – i mine øjne – prægtige bygninger helt tydeligt. Senere fik jeg så min uddannelse til lærer på dette sted. Jeg kan i sandhed sige som den islandske sagahelt: Her har jeg levet mangen god dag. Og efter at jeg i dette smukke jubilæumsvejr har nydt udsigten fra kirkebakken og fra Byskov bakke endnu engang, kan jeg godt blive i sags-tonen og tilføje: Fager er lien. Aldrig syntes den mig fagrere. Thi gode minder og gammel agt . . . Ja disse minder. Det var jo dem, jeg uværdige skulle sige noget om på de rigtig gamles vegne, dem fra de »brølende tyvere« bl. a.

Ak. Det var jo i Amerika, at tyverne var »brølende« – ikke i Nr. Nissum. Jeg tror, vi var overordentlig skikkelige elever. Flid og gode sæder regnedes i hine fjerne tider for selvfølgelige ting – både for lærere og elever.

Men det kan jo ikke undgås, at man på en dag som denne og på den givne foranledning kommer til at spekulere på, hvad disse seminarieår gav os af rejsekost at tære på på vor vej gennem livet. Og da tror jeg at turde sige med sandhed, at kosten var god nok. Ikke sådan at forstå, at der ikke var et og andet herfra, som vi måtte tage op til revision. Tider skifter, og sæder mildnes . . . Men det væsentlige holdt godt nok. Det gik ikke af i vask.

Det var ikke alle steder nogen anbefaling at være dimitteret fra Nr.

Nissum dengang. Vi var træskomænd, mørkemænd og snæversynede, sagde man. Dem fra Haderslev, Jonstrup, Zahle, Skårup og flere andre steder var helt anderledes oplyste og progressive, pædagogisk og på anden måde.

Jeg har engang hørt en historie, der måske kan illustrere min tanke: En sognepræst i statskirken i England er som bekendt en meget fin og i social henseende meget højtstående person, mens frikirkerens præster ikke er særlig ansete. Nu lykkedes det engang for de sidstnævnte at få sognepræsten med til et fællesmøde. Det var de naturligvis meget stolte af, og de bad ham lede dem i bøn. Han nægtede det. De trængte ind på ham. Han afslog igen. For det første, sagde han, er jeg ikke god til at bede uden forberedelse. Og for det andet – og det er det væsentligste – så vil jeg meget nødig have, at Vor Herre skal opdage, at jeg er sammen med jer! Jeg kan faktisk ikke være det bekendt.

Jeg skulle hilse og sige fra os gamle, at vi godt vil være bekendt både over for Vor Herre og andre autoriteter, at vi har været her, og at vi i dag er kommet – mange af os langvejs fra – for at sige tak for, hvad vi fik med herfra, et grundlag, som viste sig at kunne bære.

»Hvad var der egentlig i vejen med de fem dårlige jomfruer?« blev der spurgt i en skole ikke langt herfra. En dreng svarede: »Di hå et djer kram i orden!«

Ved den frygtelige ulykke sidste år i den wallisiske mineby Aberfan, hvor over halvdelen hundrede børn og lærere blev dræbt under slaggebjergget, var der ligesom et lille lysglimt midt i al uhyggen. Redningsmandskabet fandt en lærer, Store John, lige ved udgangen med to invalide børn i favnen, dækkende dem med hele sin næsten 2 m lange krop. Han kunne let være sluppet ud – alene, men han ville have børnene med sig.

Med disse to eksempler vil jeg gerne have udtrykt den grundholdning til lærergerningen, som vi fik indpodet her så stærkt, så vi aldrig kunne glemme det. – For det første: Du skal sørge for, at dit kram er i orden. Det er udlagt: Den rent faglige dygtighed og kunnen må være til stede som grundlag for ethvert redeligt arbejde i skolen. Dernæst: De børn, som er dig betroet, skal du værne og beskytte af al din kraft og al din evne. Det gælder *dem* før dig.

Det var en god lærdom at tage med sig. Jeg tror ikke, der findes nogen bedre. Derfor kan vi fra jernalderen i dag uden forbehold takke for årene på Nr. Nissum Seminarium. Vi vil med glæde vedgå arv og gæld.

Seminarielektor Børge Jespersen, Kolding seminarium, dimitteret fra Nr. Nissum Seminarium 1945, havde formet sin tale som en direkte

henvendelse til seminariet fra årgangene, der studerede under krigen. Han udtalte:

Ja, du er jo gammel nok til, at jeg må fortælle dig, at det var under den sidste krig, vi var her.

Da var du til at overse, som du lå der. Du kunne knapt fylde din tildelte plads ud mellem Gl. Østre og Degneboligen, mellem Portgård og Korinth.

Nu er du stor. Vi er gamle nok til sentimentalt at sukke: For stor! og unge nok til realistisk at ønske dig til lykke med, at du fulgte med tiden – vel ofte hæsblesende lidt bagefter med hensyn til bygninger.

De kunne i vor tid holdes ved lige med en beskeden indsats fra Julius' side.

Vi var med til at starte din ansigtsløftning, da vi i ferien mellem 3. og 4. klasse i sommeren 1944 sammen med andre flyttede 9000 m³ jord på sportspladsen med trillebør og skovl.

Selv kom vi ikke til at bruge den, men trøstede os med, som en af mine kammerater udtrykte det: Her vil jeg stå med min søn engang og sige til ham: Se, alt det har far lavet!

Her lå du, en noget lukket verden, som man kunne nå på en cykel, hvis celluldsdæk kunne slides op på en sommer. Eller du kunne efter ferien nås med rutebil – med 20 på taget.

Her lunede tørv fra moserne i omegnens dødishuller – de var faste nok, når de leveredes i frostvejr, men svarede på varme med at blive bløde.

Når Graversens tobak slap op, var en tobakspige fra Holstebro et ønskeparti.

Da var et varmt bad i et renskrubbet kar på mejeriet Elmely en luksus af højeste klasse.

Stearinlysafteener forhøjede hyggen, når det lokale elværk nægtede at omsætte tørvene til el. En sådan aften var det, at der var stuvende fuldt til aftenandagten i læsestuen, vel en fjerdedel af skolens elever var mødt op. Vi sad der med tællelys og sang, og taleren stod op og talte over emnet: Havør Eders lys beredt!

Anstrengt alvor.

Vi gik med træsko, forsålede med gummi fra dækkene på et nedstyrtet canadisk bombefly, som kunne nås, når man vadede lidt ud i fjorden og skar – inden tyskerne nåede frem.

Kunsthørdigt lappede manchetskjorter. På Borgen var retterne rød-bedebof, Portgård-hund og Lemvig sygehus.

12 kr. for et værelse på Sparta, Athen og Theben – måske 20 kr. for de flotte. Megen flid i de små rum – megen halløj.

Her levede vi så sammen, elever og lærere, formende hinanden – men vi blev formet mest, for vi var de unge, og de havde en tradition, stedets ånd, egen personlighed, et stof, der skulle læres, og dygtighed til at undervise – at forme med.

Navne som Rasmine, Pæd, Storken får os til at mindes personligheder, der gik bort. Her stod P. C. ved roret, klog, besindig, kultiveret, somme tider for kultiveret for os brushoveder, der havde mere kurage end forstand. Må jeg i dag takke ham, der havde forstand.

Her åbnedes vore porte af kunstnere: Wandy Tworek, Thomas Olsen Løkken, Kaj Munk, der fortalte om sin gamle lærer på Lolland og duknakket og stangende læste Niels Ebbesen.

Vi sang, skrålede, spadserede, var nationale før kommunisterne – trodsede med sang, skuespil og handling. Vi havde en fælles fjende.

Du blev halvt besat af tyskerne. 2 elever på et værelse. Der blev brygget vodka i gymnastiksalen. Våbendemonstration i sløjdkælderen. Mørklægningsgardiner.

Hvad vore koner sagde? Vi havde ingen. Kun 1 elev var gift i de 5 år.

Et nyt milieu – en gammel skole, der er forynget. Her ligger du, lidt stridig i vestenvinden. Du vil bestå. Derfor vil du være stor, gå forberedt ind i en ny tid.

Vi gratulerer dig og ønsker for dig, at du må blive fyldt med en ungdom, der kan tåle den frihed, vi fik og tålte, fordi vi var bundet.

Vi ønsker for dig, at du må pege på de værdier, der binder til frihed.

Fra en af de mange F-lærere, der i tidens løb har virket på seminariet, bragtes også hilsen og lykønskning. *Aksel Bjørnkær (53), Bøvlingsbjerg*, udtalte:

I 1952 var min årgang med til at forberede seminariets 60 års jubilæum. Der er forløbet 15 år siden da, og store forandringer har fundet sted. Både jubilæet og jubilaren har antaget større dimensioner. Jeg tror, man vil forstå det, når jeg siger, at mange af os har fulgt denne udvikling med blandede følelser. Forsvundet er det lille seminarium med den nære kontakt mellem eleverne indbyrdes og mellem elever og lærere. For vore undrende øjne er der fremstået et samfund på henved 800 elever og 50 lærere. En del vil nok beklage, at udviklingen har nødvendiggjort et sådant vokseværk. Men det tjener intet nyttigt formål at begræde en svunden tid. Tidens hårde krav har dikteret denne udvikling.

Nu er vi på afstand af seminariet, men vi følger stadig opmærksomt og interesseret slagets gang. Megen gammel kærlighed og hjertevarme

omslutter vort gamle seminarium, og stadig banker hjertet ved tanken om den gode tid, vi tilbragte der. Nissum-tiden beredte virkelig for mange nogle af livets »stjernestunder«.

Opholdet gav noget for livet. Vi traf mennesker, som vi kom til at se op til – mennesker, som vi tænker tilbage på med ærbødighed og taknemlighed, mennesker, som gjorde vort liv rigere.

Det er »en kort, men betydningsfuld tid, de unge er betroet os« (sådan udtrykte lektor H. J. Hansen sig ofte ved morgenandagten). – Sindet er åbent, øjet opladt, og der er megen modtagelighed på godt og ondt. Der skal nås meget, arbejdes meget; man kan ikke dygtiggøre sig for meget til så betydningsfuld en gerning. Vi vil ønske, at der stadig må blive tid og ro til ikke alene at tilgodese det faglige, men også det menneskelige.

Mange mennesker har haft betydning for seminariet. Jeg vil i dag gerne bringe en hilsen og tak til forstander Gjelstrup, der i 37 år ledede seminariet. Mere end nogen anden har forstander Gjelstrup været med til at præge stedet og give det ansigt. Vi glæder os over, at De kan være med i dag og over, at De stadig med usvækket interesse og kærlighed følger udviklingen her.

Da rektor Høgel i 1956 overtog lederstillingen, stod man på tærskelen til den ny tid. Vi ved, at der forestod en kæmpeopgave og et tyngende ansvar. Rektor Høgel har aldrig taget sig dette ansvar let, og mismodige stunder har der nok været mange af, når opgaverne tårnede sig op. Vi ønsker, at De må bevare Deres arbejdskraft og arbejdsglæde, og at De sammen med medarbejderne må få lykke og velsignelse til at gå videre med gerningen.

Det var altid godt og trygt at gå til dagens gerning under det gamle motto »Bed og arbejd«. – Vi ser fortrøstningsfuldt på seminariets fremtid, så længe der arbejdes under dette motto.

Med disse ord en dybtfølt tak og hilsen og hyldest til Nr. Nissum Seminarium.

Lærerstuderende Erik Hübertz Olsen talte som formand for de studerendes råd ved seminariet. Han takkede for det gode forhold til lærerkollegiet og for dettes positive holdning over for de studerendes problemer. Han nævnte den store opgave, som de studerende nu går i gang med efter ca. 1 års forarbejde, idet man regner med til foråret at kunne påbegynde et stort kollegiebyggeri. Hübertz Olsen sluttede med at overrække en pengegave fra de studerende på seminariet.

Seminarielektor Gunner Eriksen talte som formand for lærerrådet ved seminariet:

De fleste af lærerne ved seminariet er kommet til i løbet af de sidste

godt halve snes år, mens seminariet har været inde i sin store vokseperiode.

De af os, som har gjort en længere tid med, har vel ikke kunnet frigøre os for en vis angstelse, når nye hold af kolleger kom til, men lige så ofte har vi måttet undre os over, hvor hurtigt det gik med at komme i fodslag og trit med hinanden.

En del var gamle kendinge. De var gamle elever, der havde uddannet sig videre og samlet erfaring i andet skolearbejde. Nu søgte de tilbage – vel, fordi de kunne lide kostskolepræget, følte sig på linie med skolens traditioner og livssyn og gerne ville lægge et godt stykke arbejde, hvor de selv havde fået lov at uddanne sig. Andre havde måske en vis tilknytning, men for de fleste af mine kolleger var Nissum, før de kom her, vel kun et navn på et kort, selv om de nok ikke havde helt så uklare forestillinger som den ansøger, der forhørte, om der var mulighed for, at hans kone kunne få lidt ekstraarbejde i Århus.

Når vi trods meget forskellig baggrund, uddannelse, interesser, temperament og livssyn synes at trække godt på hammel sammen og føler glæden ved at være med i det fælles arbejde, så er grundene måske flere; men når jeg skal forsøge at tolke, hvad mere end halvtreds kolleger føler, og gøre det på en ærlig og redelig måde, så må det samle sig om ganske få og for mig meget væsentlige punkter.

For det første er Nissum et godt arbejdssted, hvor man venter en virkelig indsats, og hvor der er respekt om arbejdet. Bestyrelsen med først forstander Gjelstrup og senere rektor Høgel i spidsen har efter bedste evne søgt at skabe de rigtige rammer, sørge for gode fagbevillinger og fremme et arbejdsklima, hvor den enkelte lærer og studerende har mulighed for at yde det bedste.

For det andet er der respekten for den enkelte og dennes ret til at være sig selv, samt en stærk fornemmelse af, at det kun er ved at være tro mod egen overbevisning forenet med respekt for andres, at man virkelig kan yde noget til fællesskabet.

For det tredje er denne frihed til at udfolde sig – både i arbejdet og vort fælles skoleliv – parret sammen med et afhængighedsforhold. Det hænger naturligt sammen med dette, at studerende og de ved seminariet ansatte bor tæt sammen. Men vi føler det ikke som noget påtvunget. Bag ved det hele er der en virkelig interesse for de andre – en følelse af samhørighed.

Og for det fjerde og sidste – og her vil vi ikke gerne bruge for stærke ord – er der forpligtelsen over for den arv, vi har ved at virke ved en skole, der fra første start og til nu har stået for et kristent livs-



Fra opførelsen af kirkespillet »Et håbløst tilfælde«

syn. Trods nuancer i opfattelse af dette er det også med til at binde os sammen, og vi vil stræbe efter ærligt og positivt at løfte arven – vel vidende, at »vækst og velsignelse dog kun er Himmelens gave«.

Lektor Eriksen overrakte til sidst en pengegave fra alle de ansatte ved seminariet.

Seminariet havde i aftenens løb modtaget ca. 35.000 kr. i jubilæumsgave.

Aftenen sluttede med opførelse af kirkespillet »Et håbløst tilfælde«, og det blev en oplevelse for den store forsamling, hvoraf størstedelen ikke tidligere havde haft lejlighed til at se kirkespil. Spillet handler om Zakæus og er blevet til i Berlin 1954. En gruppe af studerende fra seminariet havde indøvet det under instruktion af adjunkt Scheel Andersen, og de opførte spillet på en måde, som var af stor virkning og gjorde stærkt indtryk på tilskuerne.

Festen sluttede ved 23-tiden.

Minutportrætter



LIV TORVANGER, født 12. juni 1944 i Bremanger, Norge. – Dimisjonseksamen fra Volda offentlige lærerskole (Møre og Romsdal Fylke) 1966. – 1966/67: Årskursus i kroppssøving ved Statens Idrættshøjskole, Oslo. Tilsatt som gymnastik-lærerinde ved Nr. Nissum Seminarium fra 1. august 1967.



HOLGER MØL CHRISTENSEN, født 17. 4. 1921 i Gjettrup. Gift med Thea Christensen, Helligsø 1945. – Realeksamen fra Hurup Mellem- og Realskole 1937. Lærereksamen fra Nr. Nissum Seminarium 1945. Ansat ved Lemvig kommunale skolevæsen 1945–53. – Bl. a. tegnelærerkursus 1949–51. Årskursus i psykologi og pædagogik 1953/54. – Konsulent for særundervisning ved Randers komm. skolevæsen 1954–60. Kurator for udgående hjælpeskoleelever. 1960–67 skolepsykolog ved Skagen kommunale skolevæsen. 15. 9. 1967 ansat ved Nr. Nissum Seminarium. – Underviser i psykologi, pædagogik og metodik.

Ny præst til Nr. Nissum

Bortset fra ferier og i forbindelse med sammenhængende fridage er der altid lærerstuderende til søndagens gudstjeneste i Nr. Nissum kirke. Vekslede præster har på skift med seminariets lærere ledet morgensangen på seminariet og har færdedes ud og ind mellem seminariets lærere og studerende som i den øvrige del af sognet, selv om den tid er forbi, hvor præsten tager aktiv del i den egentlige undervisning.

Pastor Poul Hjorth Lange, der har været sognets præst i otte år, tog sin afsked i august 1967. Vi vil huske ham ikke mindst for søndagens prædikener. Velforberedt (så mangen en lærer må slå øjnene ned!), oplagt og inciterende kunne han som få gøre de bibelske situationer lyslevende for derefter at placere dem i tilhørerens hverdag. Undertiden chokerende, næsten altid fyndig og kort forstod han f. eks. i en morgenandagt at placere tingene, så de vakte til eftertanke. Familien bor nu i Holstebro. Vi kan sikkert vente bogudgivelser fra pastor Langes hånd i den kommende tid. Den første bog kom allerede en måned efter afrejsen!

Pastor Preben Juhl Jensen, sognets nye præst, indsattes søndag den 5. november 1967. Familien Juhl Jensen kommer fra Djursland, hvor man har været præstepar i en årrække. Preben Juhl Jensen er bl. a. kendt for sit arbejde inden for KFUM-Spejderne i Danmark, i hvis hovedbestyrelse han har haft sæde.

Vi ønsker præsteparret velkommen til Nr. Nissum, et sogn med en række særlige problemer, men også med mange muligheder. Vi tror, det vil lykkes det nye præstepar at være præst for det hele sogn – de mange hjem med vidt forskellig holdning og baggrund og ikke mindst for de mange unge, hvad enten de har deres hjem i sognet, eller de opholder sig her i en kortere årrække på efterskole, højskole eller seminarium.



Henning Fogde



Seminariets lærerkollegium 1966-67

- 1. række fra venstre:* Seminarielektor Ellen Jensen, ansat 1953, håndarbejde. Seminarielektor Poul G. Wemmelund, ansat 1966, dansk. Førstelærer Jens Mikkelsen, fra 1962 leder af Nr. Nissum kommuneskole. Skoleinspektør E. Munksgård, fra 1966 leder af Gudum centralskole. Seminarielektor Chr. M. Christensen, ansat 1921, timelærer i tysk. Seminarielektor Ejnar Høgel, ansat 1955, rektor 1956, kristendomsundskab. Seminarielektor Alex Koch, ansat 1938, fysik. Seminarieadjunkt Elisabeth M. Hejlbøl, ansat 1961, skolekøkken. Seminarielektor Johs. Hejbol, ansat 1924, litteratur, prorektor. Seminarieadjunkt Inger Tangsig Christensen, ansat 1956, legemsøvelser og kristendomsundskab. Seminarielektor Daniel Bitsch, ansat 1963, engelsk og kristendomsundskab.
 - 2. række fra venstre:* Seminarieadjunkt Jørgen Sørensen, ansat 1963, musik. Seminarieadjunkt Bent Pedersen, ansat 1961, legemsøvelser og historie. Seminarieadjunkt C. W. Lebahn, ansat 1962, historie og geografi. Seminarieadjunkt Hans Brinch, ansat 1966, tysk, engelsk og fransk. Seminarielektor Sv. E. Abrahamson, ansat 1959, biologi. Seminarieadjunkt Karen Vinther, ansat 1961, dansk. Seminarielektor Gunner Eriksen, ansat 1945, engelsk. Seminarielektor Leo Fristed, ansat 1966, pædagogik/psykologi, specialundervisning og metodik. Seminarieadjunkt A. Tangsig Christensen, ansat 1956, dansk og legemsøvelser. Timelærer Aksel Eriksen, ansat 1966, formning. Seminarieadjunkt Inge Pedersen, ansat 1961, legemsøvelser. Seminarielektor Søren Porup, ansat 1947, regning, talepædagog, inspektør.
 - 3. række fra venstre:* Seminarieadjunkt Jacob Hauge Nielsen, ansat 1963, matematik og regning. Seminarielektor Rudolf Møller, ansat 1961, tysk og kristendomsundskab. Seminarielektor Edvard Fonsmark, ansat 1962, pædagogik/psykologi, specialundervisning. Timelærerinde Bodil Abrahamson, ansat 1959, biologi. Seminarieadjunkt Ester Saarup, ansat 1964, regning, historie, dansk og legemsøvelser. Timelærerinde Lis Jensen, ansat 1966, håndarbejde. Timelærerinde Gerda Hauge Nielsen, ansat 1963, tysk. Musikpædagog Ellen Gadegård, ansat 1957, klaver- og orgelspil. Seminarieadjunkt Liv Torvanger, ansat 1967, legemsøvelser. Statsprøvet musikpædagog Edith Jensen, ansat 1960, klaverspil. Seminarieadjunkt Johs. Albertsen, ansat 1958, engelsk. Seminarielektor Kaj Jensen, ansat 1963, legemsøvelser og formning.
 - 4. række fra venstre:* Seminarieadjunkt Niels H. Ilsoe, ansat 1959, fysik og matematik. Seminarieadjunkt Thorkild Nielsen, ansat 1966, biologi og metodik. Seminarieadjunkt H. J. Scheel Andersen, ansat 1963, dansk og dramatik, praktikleder. Musikdirektør A. Tholand, ansat 1955, violinspil. Seminarieadjunkt Vagn Gohr Lauridsen, ansat 1966, matematik. Seminarieadjunkt Stig Rosenstand, ansat 1957, historie og geografi. Seminarielektor Tage Ringgård, ansat 1951, musik. Timelærer K. Kingo Sørensen, ansat 1963, skrivning, ungdomsline og AV-metodik. Seminarieadjunkt Vagn Vinther, ansat 1964, legemsøvelser og geografi. Seminarieadjunkt Orla S. Jørgensen, ansat 1962, fysik. Musikpædagog Juan Strusino, ansat 1967, klaverspil. Timelærer Børge Mikkelsen, ansat 1965, musik. Seminarielektor Poul Skovbakke, ansat 1960, formning og violinspil. Seminarielektor Henning Fogde, ansat 1964, metodik og ungdomsline.
- Fraværende, da billedet blev taget:* Seminarieadjunkt Anna Andersen, ansat 1961, tysk. Seminarieadjunkt Mogens Walther, ansat 1956, geografi. Seminarielektor Holger Møl Christensen, ansat 1967, pædagogik/psykologi, specialundervisning og metodik.

Faglig og pædagogisk bogserie fra Nr. Nissum Seminarium

I anledning af seminariets 75 års jubilæum udsendes på Nyt Nordisk Forlag en serie faglige og pædagogiske småskrifter med seminariets lærere som forfattere.

Kaj Jensen: Nye veje i faget legemsøvelser.

Sætter dregegymnastikken til debat og giver en række praktiske vink til arbejdet med forskellige idrætsgrene. (Udk. sept. 1967)

Daniel Bitsch: Mission og teologi.

Kirkens ret og pligt til at drive mission diskuteres livligt i disse år. Bogen peger på en række bibelske korrektiver til moderne missionsproblematik. (Udk. sept. 1967)

E. Fonsmark, Villy Christensen, Henning Fogde: Børn og religion.

Bogen beskæftiger sig med den religiøse oplæring i de tidligste barneår – psykologisk, pædagogisk og metodisk, og der gives praktiske vink til skolens første kristendomsundervisning. (Udk. okt. 1967)

Leo Fristed: Om skolemodenhed.

(Udk. vinter 1967/68)

Sv. E. Abrahamsen og T. Nielsen: Biologi i skolen.

(Udk. vinter 1967/68)

H. J. Scheel Andersen: Kirkespillet – en pædagogisk mulighed.

(Udk. vinter 1967/68)

Bøgerne forhandles i boghandelen og kan evt. bestilles på det indlagte bestillingskort.

Henning Fogde

Festtale ved elevfesten i 1966

15. november

Noget om at være

Af fru rektor Høgel



I en tid som vor, hvor udviklingen skrider så hurtigt fremad, er det svært at lade være med at drage sammenligning mellem før og nu. Vi kan f. eks. tænke på den situation, som Paludan-Müller for godt 100 år siden rullede op for os i bogen om Adam Homo i de skønne vers, som jeg for nylig har glædet mig over at læse igen:

Den strenge fader, præsten, har givet sin femårige dreng den lektie for, ikke blot at stave, men også at forklare verbet: *at være*. Tårerne drypper ned i bogen, for Adam ved, at kan han ikke lektien til punkt og prikke, »da ve hans podex«.

Gerda Ploug Sarp har tegnet en yndig vignette, hvor man ser Adam læne sig op til sin mor for at spørge hende, om hun vil hjælpe ham med den svære lektie. Det lover hun og tager drengen ved hånd – og mens de følges ned gennem haven, forklarer og viser hun ham først fuglen, der flyver frem og tilbage med kviste og strå og reder leje til sine unger, som den derefter fodrer og lærer at synge og flyve. *Det*, siger hun, kalder fuglene at være. Dernæst peger hun på sneglen, der soler sig på havegangen, og endelig viser hun ham træerne, der slynger deres grene ud i sol og væde og deri fornemmer livsglæden: »At være er at stå i grønne lunde og skyde blomsterknopper par ved par«.

Adam lytter intenst til hendes ord, men da hun tier, bliver han urolig og siger: »Mor, du *må* mig lære endnu en gang, hvad det da *er* at være!«

»Ved jeg det selv?« hun hviskede halvt i løn,
hvorpå – bevæget mildt af modervarmen
hun løftede fra jorden op sin søn
og trykkede ham med disse ord til barnen:
»Når dig, min lille dreng, jeg har på armen
og beder i den samme stund en bøn
for dig og for mig selv og mine kære,
da bedst jeg føler, hvad det er at være.«

Der er et langt spring fra moderen i denne landsbyidyl til den selverhvervende byhusmor i 1966.

Den mor, som i forretning eller fabrik skal tjene til det daglige brød, og som må stole – eller i hvert fald håbe – på, at der på den institution, hvor hun om morgenen anbringer sit barn, er venlige, veluddannede ledere og medhjælpere, der med forståelse og kærlighed vil tage sig af hendes barn, hvad enten det nu er i vuggestue, børnehave, skole eller fritidshjem.

Barnet i samme alder som den lille Adam Homo får en nøgle i et bånd om halsen og må så selv finde hjem og lukke sig ind efter skoletid og være alene, til forældrene – eller moderen – vender hjem ved arbejdstidens ophør.

Hvor er mange børns situation vanskelig i dag. En ung lærer fortalte mig om et barn i 6. klasse, som en dag var påfaldende urolig og uopmærksom. Da et par venlige ord ikke hjalp, skældte han drengen ud. Senere fik han at vide, at drengens mor havde forladt hjemmet den foregående dag.

Fordi forældrene så ofte svigter, ikke giver sig tid til børnene eller endog forlader dem, bliver et langt større ansvar lagt over på læreren, og det bliver ham, der er autoriteten for barnet, i hvert fald i de tidligste år. Det bliver lærerens positive eller negative indflydelse, der i høj grad bliver medskabende for næste generations fremtid. – Vanskelige boligforhold nødvendiggør også, at mange børn tilbringer størstedelen af deres fritid uden for hjemmet.

Min mand og jeg så for et par uger siden en ny og prægtig skole ovre på østkysten. Den var bygget til 1000 børn. Bygget i tre terrasser, så de små fik deres egen gård, de mellemstore og store elever hver deres. Skolen var helt usædvanlig smuk og veludstyret. Med dejlige klasseværelser, faglokaler, bibliotek, hobbyrum, gymnastiksale og værksteder. Og den var optaget hele dagen. Når skoletimerne var forbi, begyndte fritidssyslerne. Det kræver meget af både inspektører, lærerkræfter og pedel.

I hver af de smukke, flisebelagte skolegårde lagde man straks mærke til en krans af 5–6 store sten og tilsvarende nyplantede træer bag stenene, et minde fra fortiden: tingstedet, i disse hypermoderne omgivelser. Stenene var for øvrigt gravet op af grunden, og meningen med dem var naturligvis, at børnene skulle hygge sig på dem og sludre med hinanden.

Men det sagde mig en del om, at mens man bygger nyt og moderne, føler selv en arkitekt trang til at række en hånd bagud i tiden til slægterne før os. Vi fornemmer en slags tryghed ved at gøre det – ved at vedstå slægtens arv. Selvfølgelig kan det kun blive symbolsk. Men alligevel!

En af de digtere, der har lært mig mest om menneskelivet, er Sigrid Undset. Hun søger i sin digtning ofte tilbage til fortiden, til den tid, da det var kirken, der var den centrale magt i samfundet, til Norges middelalder. I modsætning til samtidige norske digtere fortæller hun om ganske almindelige mennesker, hverken særligt problematiske eller begavede, og om disse menneskers hverdagsliv. Det var hendes overbevisning, at menneskene er ens til alle tider, og hun betragtede nutid og middelalder som liggende på samme plan. Derfor kunne hun skrive sine store middelalderromaner samtidig med, at hun i sine bøger fra nutiden taler lige midt ind i vor hverdag.

»Vi tænker ikke på,« siger hun et sted, »at alle de tusinde små glimt er lykken.«

Der var for Sigrud Undset en levende sammenhæng mellem nutid og fortid i henseende til det væsentlige i dem, og det førte hende absolut ikke til et urealistisk drømmeliv i fortiden – tværtimod.

Alligevel er det nok, i hvert fald overfladisk set, langt sværere at være i dag end dengang. Vi tvinges både som »mennesker« og som samfundsborgere til at tage stilling – at være på en måde som middelaldermennesket ikke drømte om. I det små ved som forældre og lærere at opdrage den kommende generation, uden at kende eller forstå rækkevidden og vilkårene i dens situation. Middelalderens mennesker kunne opdrage og belære deres børn i de baner, i hvilke de selv var blevet opdraget og belært. For udviklingen stod jo i århundreder næsten stille. I dag kan en moderne far vel ikke engang klare sin søns regnestykker (skal man tro vittighedsbladene). – Og i det store ved, at vi skal opdrage den kommende generation til verdensborgere med en forståelse for andre kulturer og andres levevis, fordi verdensbilledet, synet på u-landene og dermed det menneskelige ansvar over for næsten, som nu også er at finde på den anden side af jordkloden, er udvidet så vældigt i vor tid.

Det giver de unge muligheder, som *vi* ikke havde, men som vi glæder os over samtidig med, at ansvaret, der derved lægges på dem, ængster og tynger os.

Dybest set kan vi nok kun give vore børn og unge det menneskelige grundlag – denne opdragelse til »at være« – noget vi (som Adam Homos mor) ikke engang selv kender ord for – ved at række det positive, vi har i vor kristne grundindstilling, videre til dem med kærlighed til næsten som det store bud i loven og den fordragelighed over for anderledes tænkende (uden at kaste vrang på vor egen arv), der må udspringe deraf.

I denne fundamentalt menneskelige situation har vi samme vilkår som vore forfædre, og må som de søge hjælp dertil ovenfra og derved også hente ydmygheden, som mennesker, forældre, lærere, hvordan vor situation nu er.

Hvor vil vi dog gerne give jer unge de umistelige værdier med ud i livet, som vi selv har levet på, de værdier der dækkes af ord som kærlighed, trofasthed, hjælpsomhed og uegennytte.

I har brug for disse værdier i en verden, hvor det materielle og egoismen er sat i højsædet.

Når Grundtvig synger: »opklaret gang i ædle fædres spor«, eller langt stærkere i sine salmer betoner hele det kristne grundlag, vor kultur hviler på, så er det for at give menneskelivet en høj og vid horisont: Himlen. Og når der i G. T. tales om den Gud, der længst kaldte slægterne frem, så har vi her et billede på menneskets største samhørighed med fortiden. Vel også derfor oplever vi, at den bibelske tale både i gamle og ny testamente er såre aktuel.

Salmisten i Sl. 45 lover Gud, at han vil minde om Guds navn fra slægt til slægt. For hvordan de ydre forhold end arter sig, vil der stadig være noget almenmenneskeligt i hver af os. Og hvor mange vi end bliver på jorden,

er vi stadig enere, der hver for sig må stå til regnskab for det liv, vi lever, det menneskeliv, vi fik som gave fra vor skabers hånd.

En gang imellem er det let og ligetil at være taknemlig for livets gave. Til andre tider, når modgang og store opgaver melder sig og gør livet til en slags forhindringsløb, kan det måske være så som så med taknemligheden. Og dog er der vist ingen tvivl om, at *det* menneskeliv bliver rigest, der tager kampen med problemerne op og derved får erfaring og har noget at give videre til andre. Ja, vi opdager, at midt i kampen er selve livet. »Hvis ej der var noget at kæmpe for, hvad var da vel jeg og du.« – »At være« bliver da at udnytte alle sine menneskelige muligheder, sådan som vi har fået dem fra Gud – til gavn for vor næste.

Jeg har ikke glemt foredraget forleden (Tage Voss, Christiansø) om »det devaluerede menneske«. Men jeg mener rigtignok, at vi som kristne får stillet et aktiv til disposition, hvorved menneskets værdi kan revalueres: »genoprejse« kalder apostlen Paulus det.

En gammel vismand har sagt: »At være menneske, det er at bære jord og himmel i samme sind«. Somme tider forekommer det mig, at vi levner himmelen såre liden plads! Og dog var det Skaberens hensigt, at vi skabtes til ham.

I Folkeforbundets bygning i Geneve findes et prægtigt maleri i en af de store sale – en gave fra England. Man ser oppe i billedets højre hjørne Guds udstrakte hånd. Fem verdensdele griber efter den.

Et andet billede, jeg tænker på, er en herlig tegning, som Herluf Jensenius har anbragt på omslaget af sine erindringer. Bogen hedder »Ligeud ad landevejen«. Man ser på tegningen en lille dreng, der ved mødet med en hund klamrer sig til en stor pegefinger. Jensenius fortæller i bogen om sit livs vandring, at han mistede sin far allerede i fireårs-alderen, og at det, han bedst husker om ham, netop var denne hjælpende finger. Sidst i bogen taler han om kunsten over alle skønne kunster, den som har ligget ham mest på sinde: kunsten at leve. Og så siger han: »At jeg så nogenlunde har klaret skærene, således at mit liv indtil i dag er blevet en let og lykkelig vandring, kan måske for en del skyldes mit lyse, humoristiske livssyn og mit ret rolige temperament. Men kun for en del. Den tidligt faderløse vandrer valgte nemlig siden – i frygt for farer, i tvivl om vej, en faderhånd at holde sig til. Og – slutter han – dette valg blev min livskunst. Ved vejens ende vil jeg da med en af Knut Hamsuns landstrygere sige: »Jeg takker Gud for livet. Det har været morsomt at leve«.



Elevfesten

i skoleåret 1966/67
 afholdtes den 15., 16.
 og 17. november
 1966 i Teatersalen på
 Missionshotellet
 i Lemvig.

III klasserne opførte
 en revy med titlen
Pæd – Pop – Pap
 samt
 Shelagh Delaney:
 »En duft af honning«.

Et par situationer
 fra revyen.



Festtale ved elevfesten i 1966

16. november

Af lektor Alex. Koch



Ærede tilhørere: lærerstuderende, lærere, beboere udi »Hellas«.

Jeg beklager denne forsamling, for mens man venter på »En duft af honning«, må man affinde sig med at give øre til mig nogle minutter. Rent umiddelbart vil man sikkert ikke stille større forventninger om nogen duft af honning herved. Den duft hører ikke i særlig grad hjemme i et fysiklaboratorium.

Primært er man vel indstillet på at høre et eller andet af fysisk art. Fysikken burde jo være et af læreruddannelsens hovedfag, men jeg må indrømme, at jeg ofte synes, at kun få har forstået dette. – Men det er jo ikke ualmindeligt selv for lærerstuderende og lærere, at det kan knibe med at forstå.

Vi kunne f. eks. tage et emne som masse og acceleration. Det vil måske i og for sig være ganske ligegyldigt, for en ganske almindelig lærerstuderende vil vel svare: jeg kan nøjes med masse, og er det en studerendeinde, vil svaret være: helst så lidt masse som muligt. Hvis det er Deres svar på et så fundamentalt problem, så må mit svar være: Så forstår De ved masse kun den såkaldt tunge masse. De har ikke forstået, at der også er noget, der hedder dovenskabs masse. Ja, vi fysikere plejer nu at kalde den den træge masse eller inertielle masse.

Der findes til daglig masser af træghed (eller inerti).

Spørg bare Deres lærere – også de lærere, der heller ikke kan noget fysik.

Vi kalder vor fest for elevfesten. I år passer tidspunktet næsten med Mortensaften. Og så konstaterer vi den gamle sandhed: historien gentager sig.

Forløberen for elevfesten hed i de gamle, længst hensvundne dage i »Hellas« mortensfesten. Vi kan sende en venlig tanke til den hellige biskop Martin af Tours, at han blev tilpas ærgerlig over gæssenes skræppen, så han forordnede, at de skulle slagtes og spises aftenen før hans dødsdag den 10/11.

Så fik den vestlige verden, dvs. den kristne verden, en occidental anledning til at holde fest.

Som det så ofte går: Med tiden kom der en reformation, som når en alm. borger med visse mellemrum reformerer sit pulterkammer eller sine engagementer af forskellig art eller en lærerstuderende sine flettefinger-engagemen-

ter. Mortensfesten blev afskaffet. Der var ikke længere nogen duft af honning ved den.

Men den kom igen i ny skikkelse under navn af elevfesten, seminariets store årligt tilbagevendende festdag.

Og hvor har der været duft af honning over denne fest gennem årene. Hvert år med nye formaninger om at holde igen og spare på tid og kræfter for dem, der skulle arrangere.

Hvert år stadig samme resultat: endeløst slid for komiteen. For der skulle være duft af honning over festen – helst mere duft end forhen. Sådan er det vist også gået i år.

Heraf kan man altså drage en konklusion om nytten af formaninger.

Der har været store aftener, nogle endda meget store, så store, at de brændte sig ind i erindringer, f. eks. under besættelsen, da man her kunne leve op i mørket. Elevfesten har lyst op for mange i den triste ventetid, der hedder november, hvor land og sind let lægges øde.

For det er jo den tid, hvor der betales bod for sommerens lyse nætter. Vi ser det straks: Vi havner igen i fysikken, for det er jo der, vi får at vide, at vi ikke får noget gratis. Dette er en fundamental erkendelse. Det er udtrykt i fysikkens store sætning om energi. Det blev jo også sagt til os tidligt, allerede i Edens have: I dit ansigts sved skal du æde dit brød.

Elevfest kræver festlige elever, og lykkeligvis ser jeg, at salen er fuld af sådanne.

Ellers er der jo egentlig ikke noget festligt ved udtrykket: elev. For det må jo betyde, at man ikke er så klog, som man kunne være – ikke klog nok. Men det er da vist en ny tanke, og den føles ganske udemokratisk og højst uacceptabel. For man har da ellers ment, at man var klog nok – i hvert fald klogere end de fleste, og da ganske sikkert klogere end alle de gamle stødere, der kalder sig ens lærere. For ærlig talt, der er ikke noget at råbe hurra for. *Læs bare »Helleeneren«!*

For at tale fysisk: Lærerne repræsenterer det statiske, og ungdommen er hyperdynamisk.

I parentes bemærker vi, at det dog ind imellem er ganske rart at være elev. Man kan da altid føle sig skidt tilpas nu og da – og forklare det som oplyst årsag til fravær. For så meget fysik kender man alligevel: enhver virkning må have en årsag.

Men det er egentlig en klunget udgang på sådan en lille affære. Hvis De kendte til lidt mere fysik, kunne det gøres mere elegant: Man kunne bare henvise til Le Chateliers princip, der som bekendt er et styreprincip for mangfoldige fænomener. Jeg behøver ikke at komme nærmere ind på dette princip. Det er jo kendt af enhver. Skulle der dog sidde en enkelt herinde, som er i vildrede med dette, hvisker jeg ganske diskret: Det er jo princippet om, at ethvert ydre indgreb modsvares med et forsøg på at ophæve dette ydre indgreb, det kaldes også mindste tvangs princippet.

Men ind imellem føler man sig i pagt med fjernsynsudsendelsen fra Ålborg skibsværft forleden, hvor et kor af arbejdere sang Klaus Rifbjergs version

af de kæmpende samfundsklassers, arbejdernes, kampsang, da der var noget at kæmpe for:

Vi er arbejdets tordnende hær, (det var fortiden)

Vi er dem, der bestandig l'ar vær' (det er nutiden).

Nej, så er det egentlig bedre med betegnelsen: *lærerstuderende*, vel at mærke med tryk på første del af ordet, så er der ligesom mest duft af honning ved det.

Fest!

Nå, hvad er det. Vi kender kun velfærdsstaten, og den betyder ikke fest. Den betyder bare: alle de andre har det meget bedre end jeg og får mere fra U. U. – Se, det er noget pamperi, så jeg har god grund til at være utilfreds, eller måske nærmere misundelig.

Det er blevet mode at skælde ud, at være vrede mænd (enten man så er kvinde eller mand). De unge skælder ud på den ældre generation, den ældre på de unge. Man kunne jo også bryde med moden og være individualist. Dem er der dog så få af, for man bliver vel ikke individualist ved bare at være anderledes (det var jo ellers så let med langt hår, sorte negle, langt skæg eller flossede bukser o. l.). Der hører vel egentlig også mod til bare at være ganske almindelig, ja, måske hører der også mod til i dag at have den ganske almindelige, gammeldags opfattelse, at livet er en kostelig gave.

Jeg citerer Johs. Jørgensen:

Livet er et lukket skrin med et kosteligt indhold! Spørgsmålet er, om du har nøglen til skrinet og dets indhold.

Kan det synge i dit sind af glæde over at være til, af glæde over livets gave, over arbejdets gave, opgavens gave, over at have et hjem og en slægt? Klinger denne tone frem i vor tids digtning eller i den øvrige kunst? Eller har rektor Hartling ret, når han hævder, at vor tids digtere skriver digte, men de skriver ikke sange. Der er kun kunst for de særlige, for kritikerne og anmelderne, ikke for folket, for ganske almindelige mennesker.

Lad mig igen citere Johs. Jørgensen: ham, der har været hele kompasset rundt i livsanskuelse, men er endt her:

»Et menneske kommer altid derhen, hvor det inderst inde ønsker at komme.«

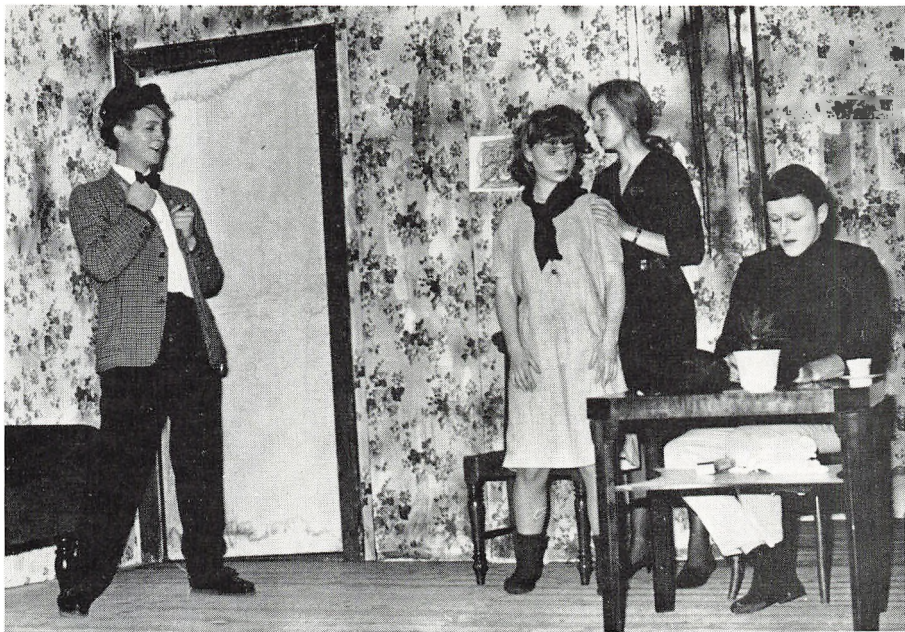
Har Johs. Jørgensen ret, eller kan det bedre udtrykkes ved et folkeord fra Midtsverige:

Ved en større sø rager et næs frem, Fagernæs. Fra dette kan man under særlige vejrforhold synes at se en sløret, fager ø langt ude i søen, men sejler man derud, finder man den ikke, og folkeordet lyder:

»Der er altid en ø, hvor vi aldrig når hen, og vi kalder den *Fagerø*.«

Her kan jeg referere til det stykke, vi skal se i aften: »En duft af honning«:

Dette triste miljø! For dets personer var der en ø, hvor de aldrig nåede hen, selv om de nærrede en nagende længsel derefter, en *Fagerø*. *Fagerø*en hed: renfærdighed, kærlighed, troskab, ordnet tilværelse, kort sagt at være som de andre, ganske almindelige mennesker.

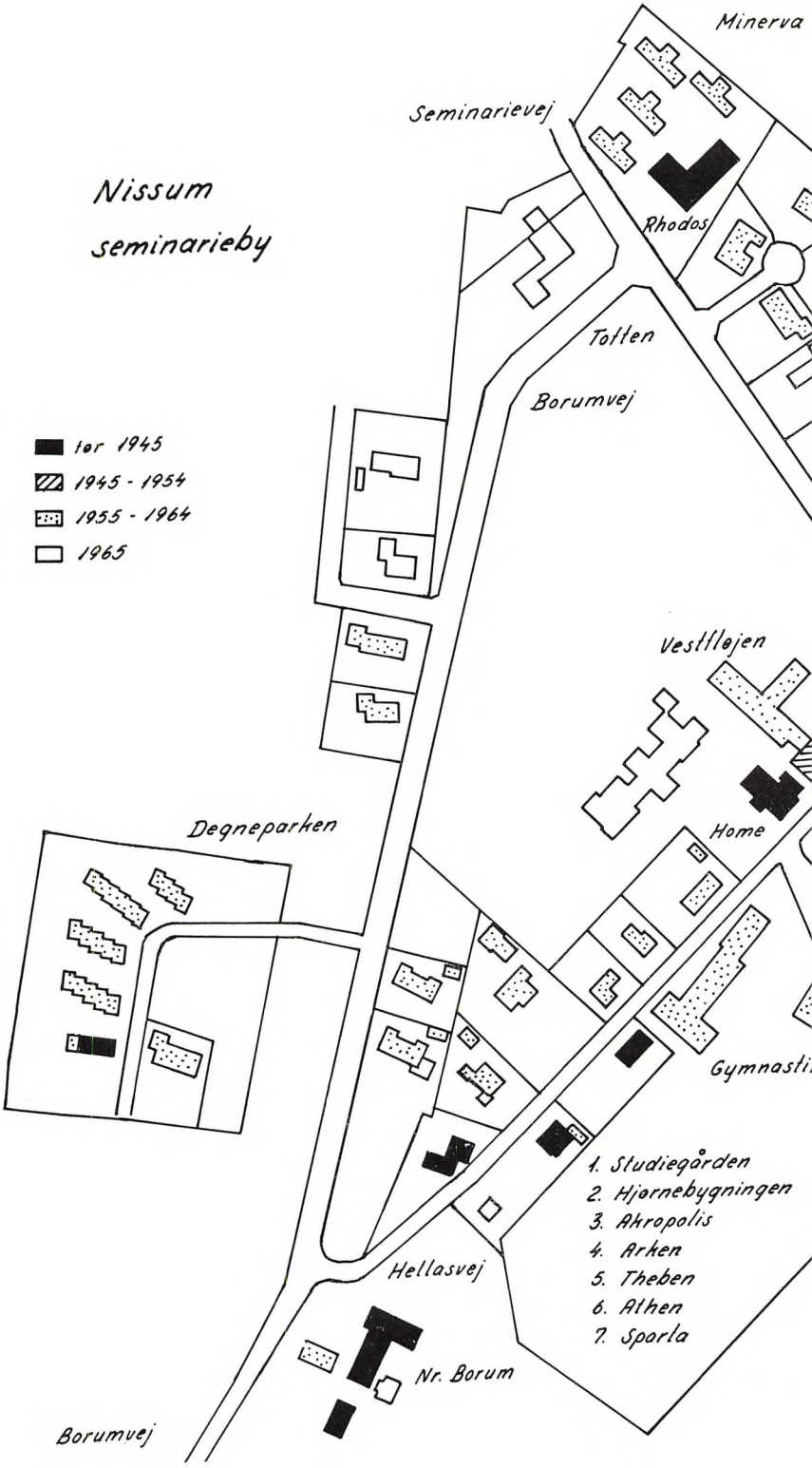


Nogle situationer fra
»En duft af honning«.



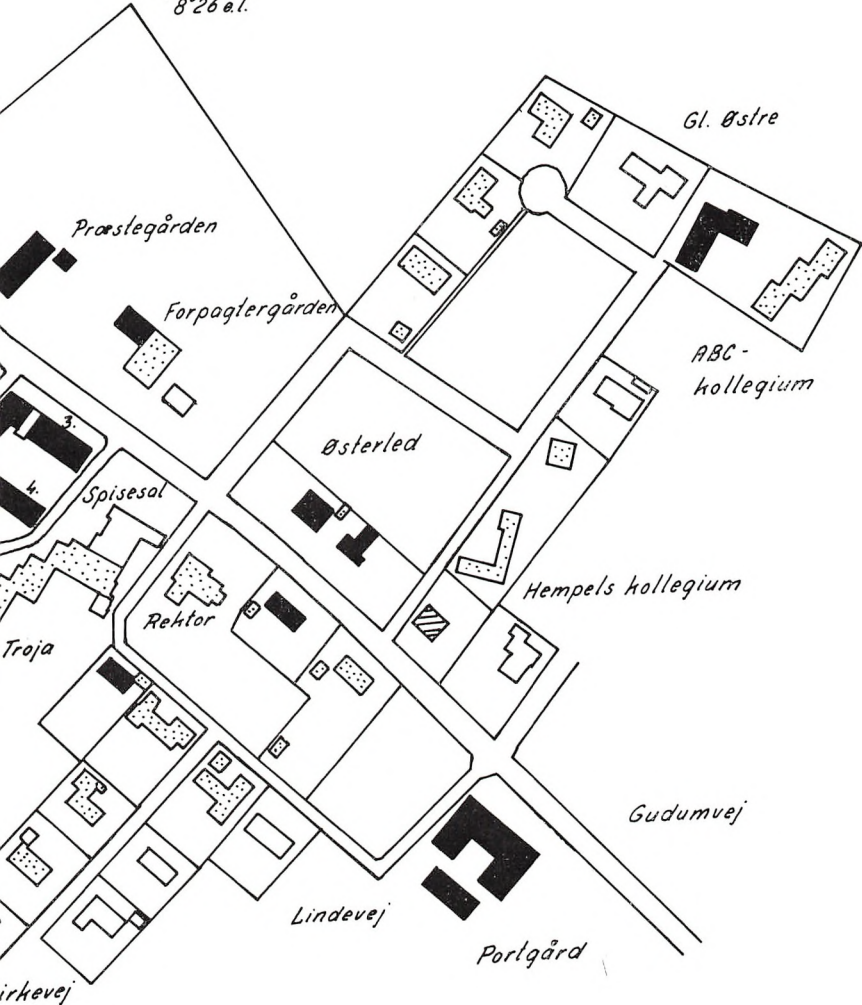
*Nissum
seminarieby*

- før 1945
- ▨ 1945 - 1954
- ▤ 1955 - 1964
- 1965



1. Studiegården
2. Hjørnebygningen
3. Akropolis
4. Arken
5. Theben
6. Athen
7. Sparta

↑
56°34' n. br.
8°26' a. l.



M. Walther 1967

Nu er det vel sandt, at al kunst bliver til på tilværelsens grænseområder. Så trækkes konturerne op i deres skarphed. I det lys skal stykket ses. Man kan høre et skrig efter Fagerøen.

To kostelige gaver for et menneske er frihed og frisind. Men disse to begreber kan kun administreres, hvis man erkender, at livet har sine egne ubrydelige love – lige så ubrydelige som fysikkens. Og frihed betyder frihed for de andre – ikke for en selv. At give andre den rettighed kaldes frisind.

Lad en kendt, nu for længst afdød seminariemand tale: Jens Byskov, Gedved. Han lagde vægt på frihed og opdragelse til selvstændighed. – Men han havde et kontrapunkt.

Med sin tørre, noget knirkende jyske stemmeføring formulerede han dette klart og utvetydigt:

»Enhver må tage vare på sig selv, jeg kan ikke være jer' barnepige. Ka' De ikke tage vare på Dem selv, så ka' De ikke blive lærer, men så gør det heller ikke noget, for så egner De Dem ikke til det, og det sker der ingen skade ved.«

Kontrapunktet er altså kassation af hensyn til andre, til helheden.

Der er ikke langt mellem disse ord og Helens ord til sin datter: »Det er dit eget liv. Du må selv om, hvordan du vil ødelægge det. Vi sidder selv ved rattet i vor egen skæbnevogn«. Her mangler dog et kontrapunkt.

Der er ikke megen barmhjertighed i disse ord. Det er kras realisme. Det er en erkendelse af livets hårde lov, der er lige så ubrydelig som fysikkens. Med vennens ord: Vi er »som elefanter i et tulipanbed«, og vore forsøg og forhåbninger mislykkes, hvis vi ikke respekterer de givne forudsætninger.

Jeg kan måske slutte med at citere en dansk digter, en af dem på tilværelsens grænseområde, der vel netop her øjnede en af digtningens sandheder:

»En skjald er en kurér for en herre, hvis åsyn han aldrig har set!« Digteren hed Nis Petersen.

Skjalden er altså et menneske med en bunden opgave. Vi er hver for sig i samme situation, hvad enten vi er skjalde eller ganske almindelige mennesker, f. eks. lærere eller lærerstuderende.

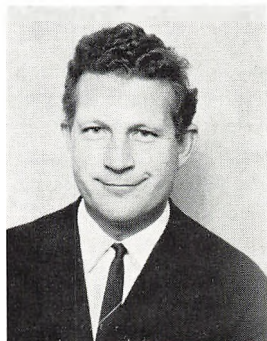
Lad stykket, vi nu skal se, tegne et billede af nogle mennesker, der *ikke* havde nøglen til livets kostelige gaveskrin.

Og lad det bære bud til os, der fik så langt bedre vilkår!

Festtale ved elevfesten i 1966

17. november

Af adjunkt M. Walther



Kære festdeltagere, kære festarrangører!

Må jeg stjæle Deres tid for en stund til den traditionelle festtale. Jeg skal gøre det kort; vi er alle forventningsfuldt vendte mod den moderne skildring af et milieu, der er os fremmed, som 3. klasse om lidt vil hensætte os i.

Jeg vil fremdrage et noget andet milieu. I sommeren 1949 var jeg på Grønland. Vi fløj fra Kastrup til Blue West One, Narsarssuaq nær Julianehåb. Det var på dette tidspunkt en amerikansk luftbase. Foruden det amerikanske militær arbejdede her kvinder og mænd fra New Foundland. De kunne herved opnå efter nogle års arbejde på en amerikansk base at få indrejsetilladelse til USA. Her mærkede jeg forskellen mellem den bydende og lydende gruppe, den bedre og den ringere, set med amerikanske øjne. Amerikanerne var ikke alt for begejstrede for, at vi var sammen med new foundlænderne. De så ned på dem. Jeg kan naturligvis ikke sige, om dette gjaldt alle amerikanerne, og om basens ledelse også var af denne opfattelse. Men grænsen var der. En af mine kammerater sagde til mig: »Det var da godt, at jeg ikke snakkede for meget med ham new foundlænderen i aftes, når amerikanerne osv. osv.«. De ser, dels hvor let vi kan smittes af andre til at antage deres syn, og dels hvor uvante vi var til den slags racediskriminering og intolerance i Danmark. Det var i 1949.

Under mit grønlandske ophold lærte jeg, hvor stor forskel der er på det grønlandske milieu og det danske, både i det daglige og i deres fantasiverden.

Jeg tænker på sagnet om Qivitoq Anda: »En lun og solklar forårsdag kom jægeren Jako hjem fra en landjagt, forpustet og forgræmmet med sveden drivende ned ad begge de brune kinder. Han vaklede ind gennem husgangen og nærmest smed sig ned på siddebænken i husets eneste rum og gav sig til at hulke ganske ubehersket. »Er du blevet dårlig?« spurgte konen ham og holdt barnet ind til sig. Han kunne stadigvæk ikke svare, men rystede på hovedet. »Jeg har set Anda!« gispede han. »Da jeg skulle passere en stor sten, syntes jeg, at der var noget, der bevægede sig ved stenen, og jeg standsede og så det uhyggeligste væsen, jeg nogensinde har set.« Jako måtte puste et øjeblik og fortsatte så: »Hans store anorak var blank af snavs og fedt, den var laset ved albuerne og foran, men hullerne var stoppet ud med gamle fugleskind. Bukserne var også i laser, og de holdtes oppe af sammenflettede plan-

terør. Hans fødder var pakket ind i tykt blodigt hareskind, hans hænder var tykke, snavsede og forrevne, neglene var lange og spidse, og ansigtet...« Her måtte Jako standse og sunde sig, og han fortsatte: »Hans ansigt var frygtelig grimt, snavsset og behåret, og øjnene uhyggeligt urolige. Jeg gav et skrig fra mig og ville trække mig baglæns væk, men så sagde han hæst: »Bliv her! Jeg er Anda.« Han så på mig og spurgte: »Hvordan har min kone og lille pige det?« Jeg sagde, at de havde det godt, og jeg syntes, han burde vende hjem til sin familie. Men han svarede: »Jeg *kan* ikke vende tilbage, jeg har mistet min dåb, jeg er i den Ondes magt.« Herefter så jeg, at han begyndte at blegne mere og mere, og til sidst forsvandt han helt, uden at han havde rørt sig; tilbage var kun den store grå sten.« Anda var blevet qivitoq for et halvt års tid siden. Anda var en dygtig ung mand, respekteret af alle på pladsen, men der var et meget uhyggeligt forhold mellem ham og hans forældre. Forældrene var nemlig i modsætning til grønlandere i almindelighed modstandere af kirken. Dette var så meget mere ulykkeligt, fordi Anda var stærkt religiøs og leder af den kristelige ungdomsbewægelse. Hans forældre prøvede på flere meget ubehagelige måder at få ham til at opgive sin tro, men uden held. Senere troede man, at forholdet skulle blive bedre, da Anda giftede sig med en god og dygtig pige, som siden fødte ham en lille datter. Men det skete ikke. De to gamle havde under trusler nægtet de to unge at få eget hus, og alt tydede på, at de havde besluttet sig til at gøre livet så surt som muligt for de unge. Til sidst kunne Anda ikke holde tilværelsen ud, drog til fjelds efterladende sin kajak drivende, for at man skulle tro, at han var druknet.

Man skal ikke have opholdt sig længe i Grønland, før man hører disse beretninger. Sagn eller sandfærdige beretninger? I Umanak er fundet 15 qivitoq-boliger, der har været beboet i længere tid. I en hule på Nugssuaq-halvøen er fundet tobaksdåser af et bestemt mærke, som man en overgang under 2. verdenskrig fik fra Amerika. Men grønlandernes frodige fantasi har tillagt qivitoq'en overnaturlige evner.

Et tredje eksempel er hentet fra grønlanderens dagligliv. Han kan i timevis tale om, hvordan han i kajak listede sig ind på en sæl, omsejlede den, nærmede sig den mere og mere, spejdende til alle sider og givende agt på hver bevægelse i naturen. Han skildrer med minutøs nøjagtighed dyrets farve, form, bevægelser, kajakkens gliden mellem drivende isblokke osv. osv. Han lever i sin verden, i sit milieu.

Helt anderledes var mit første rigtige møde med grønlanderne. Dette kunne lige så godt være foregået i Skagen. Vi var lige ankommet med catalina'en til Holsteinsborg og boede i Ulkeskuret på den anden side af bugten. Om aftenen roede vi over til byen. Det var Skt. Hans-aften. På en kulle havde et hold marinesoldater fra et inspektionsskib tændt bål. Feltpræsten talte. Rundt om stod og lå grønlandere og danskere. Sangen tonede. Midnatssolen lyste og rødfarvede horisonten med de små grønlanderhuse. Da følte man sig ikke som dansker omgivet af grønlandere, men blot som menneske.

Disse eksempler på forskellige milieuer, hvor folk må leve side om side, tolerere hinanden og acceptere hinanden, findes ikke blot i Grønland eller Manchester, hvor skuespillet vil foregå, men også i Nr. Nissum. Vi må lære at acceptere andres milieuer, andres ideer, tanker og meninger. Men det kræver en vis form for udvikling og oplysning. Det er alment kendt, at børn kan blive drillet for at være rødhårede eller for at bære briller (brilleabe er et almindeligt skældsord). Blandt voksne vil man næppe finde rødhårede mennesker med briller afvigende.

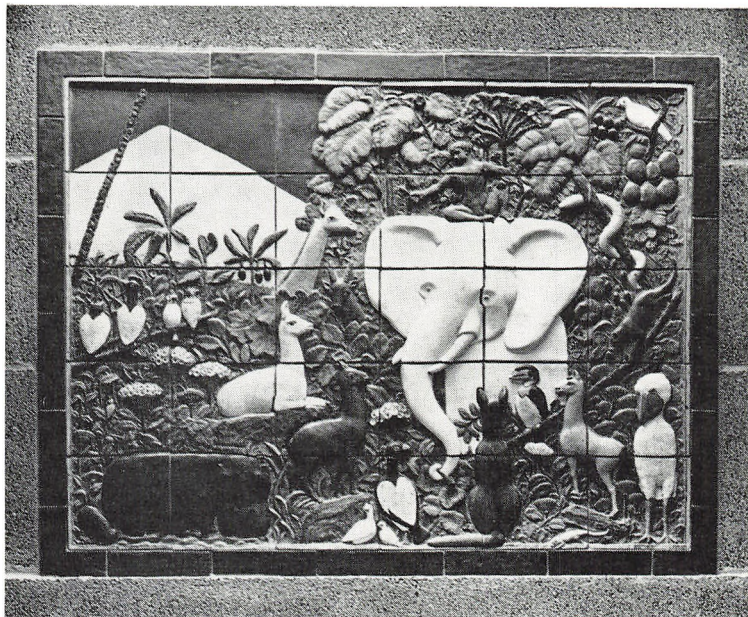
I er unge, parate til at løse livets opgaver. I ser og opfatter verden med jeres øjne. De er friske og unge. Men jeres svaghed er manglende erfaring. »Erfaren mand er værd at gæste.« I møder her og ude i skolen et samfund med dets traditioner, visse regler, bestemte måder at gøre tingene på. Noget vil I umiddelbart finde akavet. I ville gribe problemet an på en helt anden måde. Så husk, at det ikke er sikkert, at jeres måde er den helt rigtige; og det er ikke sikkert, at der er vundet så meget ved at lave det bestående om og gøre det anderledes. Med andre ord, jeg opfordrer jer til at: »blive nogle sløve padder«. Nej, det var i hvert fald ikke meningen. Vi har brug for jeres »nye« øjne, jeres utraditionelle opfattelse; den er værdifuld. I skal nok blive hørt, jeres forslag vurderet, nøje vurderet. Accepteret eller forkastet. I den rivende udvikling, samfundet er i, har man ikke råd til »jeg ved bedre-mentaliteten«. Accepteres jeres ideer, er det godt, falder de, prøv at indse, at det også er godt. Elever, folkehold, lærere, rektor og bestyrelsen er med til at bygge vort lille samfund, Nr. Nissum Seminarium, op. Alle er med. Vi interesserer os for, hvordan seminariet gror, omegnen gror, indbyggerne trives og udvikles, for det daglige og for fremtiden. Men husk, en vis arbejdsdeling må være til stede. Det er nødvendigt, at hver først og fremmest passer sin daglige dont, hvor han/hun nu er placeret. Haves en god idé, så giv den videre, men forvent ikke en »folkeafstemning«, hver gang en beslutning skal træffes. Et frugtbart samarbejde vil kunne føre seminariet gennem de omvæltninger, måske kriser, jeg ser forude. Jeg tænker på den nye lov, der umiddelbart er forestående. Den kommer vi ikke sovende ind i. Har man været på et seminarium i nogle år, så husker man, hvilken uro indførelsen af vores nuværende lov gav i seminariets liv.

Ja, hvad med fremtiden? Når jeg lukker øjnene, ser jeg for mig et seminarium med boldhal på størrelse med Limfjordshallen, en svømmehal, hvor man hele året kan få sig en dukkert, holde sin svømning vedlige mellem undervisningstimerne. Auditorier med ovenlys og fast installerede films- og lysbilledapparater og båndoptagere, amfiteatralsk opbygget og med polstrede sæder. Her holdes forelæsninger for 4-6 klasser ad gangen, bagefter arbejdes videre i smågrupper i talrige mindre lokaler. Jeg ser vores festsal, indrettet til fest, hver dag med brusende orgel og lovsang til Gud fra en talrig skare efter klokkespillets kalden til andagt. Nye kollegier for gifte elever er skudt op. I vuggestuer og børnehaver leger børnene. Vort klima er blevet sydfynsk. Gårde omkring seminariet er købt op, jorden beplantet med vekslende højskov og grønne områder. En sand kibbutz-indstilling råder. Vi ofrer vor

fritid og arbejdskraft på det fælles bedste. Har man nogle penge til overs, køber man et træ og planter det.

Stole skramler, kopper klirrer, jeg kan høre, at jeg er vendt tilbage til Missionshotellet i Lemvig. Boblen er bristet. Hvad rummede den. En kritik af tingenes tilstand? Nej! Blot det vi hver dag prøver at arbejde hen imod, men vi er hæmmet af vor egen egoisme, vort manglende overblik, »sådan noget har andre ikke, så behøver vi ikke at have det«, vi er bange for »at slå for store brød op«, er bange for arbejdsbyrden.

Vi er alle af natur konservative på bunden og ønsker status quo. Men tingene ændres fra dag til dag. Det kan være svært at se ændringerne til daglig, men når man standser op og ser tilbage, så er der sket noget i mellemtiden. Se den situation glæder jeg mig til, når I som fædre og mødre for IV. klasserne er inviteret til elevfest på seminariet år 1990 sammen med os, så vil I sige: »Kan du huske 3. klassernes fest i 1966? *Det var de gode gamle dage.*



»Adam giver dyrene navne«

er titlen på dette relief, som for Ny Carlsbergfondets midler har fået sin plads i en niche i muren ved indgangen til seminariets spisesal. Kunstneren, som på opfordring fra Ny Carlsbergfondet har lavet relieffet specielt til Nr. Nissum Seminarium, siger om relieffets titel, at »denne navngivning er menneskets første forsøg på at bringe orden i tingene, første gang menneskeånden manifesterer sig«.



Adam Fischer

De to valgsprog

Af forstander P. C. Gjelstrup

På Nr. Nissum Seminarium kan vi ikke, som ellers almindeligt er, nøjes med ét valgsprog; vi har to. Ingen af dem er originale; de er begge lånte skatte; men det gør mindre; de er korte og fyndige, og begge er de rammende og gode. Enhver nissumit kan på stående fod nævne dem: »Bed og arbejde« og »Kend dig selv«, det første af kristelig, det andet af klassisk græsk oprindelse.

Lad os se lidt nærmere på de to fyndord, der således har sat hinanden stævne her på seminariet – deres historie og deres indhold.

I

»Kend dig selv«, det er det ældste; det tager vi først. Hvis nogen vil spørge, hvem der har skabt det, må vi som så tit blive svar skyldige. Vi kan faktisk kun svare med ordet Grækenland. Der tillagde man det snart en, snart en anden af åndens stormænd. Ofte tilskrev man det Solon, der var en af Hellas' syv vise; han levede omkr. 600, og det kan meget vel passe. Følger vi tråden videre, befinder vi os snart på fast bund; så føres vi til oraklet i Delfi, hvor den besøgende læste ordene »Kend dig selv« over indgangen til Apollontemplet. – Videre føres vi til det græske åndslivs allerstørste skikkelse, Sokrates (omkr. 400), hvis hele tænkning og gerning hvilede på orakelordet fra Delfi.

Dermed er vi dog ikke færdige med oldtiden; vi må også til Rom og aflægge et besøg på et af byens berømteste museer. Som en kraftig kontrast til hovedbanegården, der er et moderne funkispalads i marmor, har vi her på den anden side af banegårdstorvet et oldtidsminde; det er de vidtstrakte rester af kejser Diokletians termer, hvor nu et stort, arkæologisk museum er indrettet, det såkaldte Termemuseum. Blandt umådelig meget andet findes her en ejendommelig mosaik. På et lege hviler udstrakt en skikkelse, kulsort, men gennemskuelig, så man ser skelettet i ham; med sin højre hånd peger han på en indskrift



forneden i billedet; der står med store bogstaver de græske ord »Gnothi sauton«, dvs. »Kend dig selv«. Mosaikken er måske noget makaber; men den er i høj grad talende; den siger os, at den romerske rigmand, som i sin tid byggede sin villa på Via Appia, hvor mosaikken er fundet, har kendt det delfiske fyndord og har villet have det for øje daglig i sit hjem.

Og nu gør vi et stort spring, fra Grækenland til Nr. Nissum og fra oldtiden til aftenen 10. november 1905 i seminariets gymnastiksal. Noget stort er på færde; stedet skal skifte navn. Hidtil var det, uvist hvorfor, blevet kaldt Babylon; men nu har der rejst sig protester mod dette navn, der jo betyder forvirring og betegner en ryggesløs by. Et bedre navn skal findes, og som en ny Kolumbus med ægget har en af eleverne, eller for at tale nutidssprog: de studerende, Axel Bjerre, foreslået navnet Hellas som samlingsbetegnelse for hele komplekset, bl. a. med henvisning til, at de enkelte huse jo allerede havde græske navne.¹⁾ Han har senere fortalt nærmere herom i en meget munter artikel, der kan læses i Dæmring for 15. oktober 1921. Bjerrers forslag

¹⁾ Disse navne skal være fremkommet på den måde, at en af eleverne, der havde været i Gjedved og fundet græske navne der, hjembragte dem til Nr. Nissum.

vakte begejstring, og for at navneforandringen kunne ske med maner, blev der – Dæmrings referat siger »allerede et par dage i forvejen« – sammenkaldt til en større festlighed i gymnastiksalen for »seminariets såvel høje som lave personligheder«. Det var, som man forstår, Mortensaften. Cand. Strøm holdt festtalen, bygget over motivet Hellas; derefter manede babylonnavnets ærkefjende nr. 1, seminarielærer, pastor Sørensen det gamle, stygge navn i jorden, fulgt af Axel Bjerre, som indviede det nye navn, Hellas. Endelig var der som sluteffekt fyrværkeri.

Det var den første Mortensfest, der blev efterfulgt af en række lige så strålende af samme navn.

Efter denne start skred »helleniseringen« hurtigt frem. Året efter, 1906, blev der på samme dato afholdt en Mortensfest nr. 2, og da blev stedets nye navn på dobbelt måde slået fast. Seminarieret fik overrakt en fane, og den havde, som man kan tænke, indskriften »Kend dig selv«; den kan formentlig endnu ses på arkivloftet, omend i falmet stand. Endnu vigtigere var det andet, en splinterny fanemarch, forfattet af »en hellener« og med musik af den nye musiklærer, hr. Rønning-Møller. Sangen var »Nær ved sø og friske vinde«, hvor som bekendt Hellas nævnes i tredje vers, og sidste linje lyder: »Kend dig selv vort løsen være«. Bag pseudonymet skjuler sig Augustin Wøldike, dim. 1907 og død tre år senere. Det var for øvrigt ved denne Mortensfest, cand. Strøm holdt sin store tale om MORTEN; hvad herunder gemmer sig, overlader jeg til læserens fantasi at regne ud.

Endnu er der lidt at tilføje, inden jeg kan forlade det sokratiske vidomsords historie her på stedet. Bladet Dæmring, som var begyndt at udkomme 1905, og som gennem en lang årrække skulle blive et betydningsfuldt bindeled mellem seminarieungdommen og de gamle elever, bar i hine tider på sit hoved det hjemmestrikkede, noget bombastiske ord »Fra dunkel morgendæmring til solklar dag«. Det blev omkring 1911 afløst af det langt bedre »Kend dig selv«, der da også ses gentaget på muren af biblioteksbygningen af 1955.

II

Vi kommer nu til seminariets andet motto »Ora et labora«, og ejendommeligt nok kan der ved et af historiens mange luner findes en slags forbindelse mellem det og det forrige. »Kend dig selv« har fået sin berømmelse ved forbindelsen med Apollontemplet i Delfi, og »Ora et labora« stammer fra den Benedikt af Nurcia, som omkring 529 kom til Monte Cassino syd for Rom og der omdannede Italiens sidste Apollontempel til den vesterlandske kristenheds berømteste kloster.



Begge gange er Apollon med, men ganske vist på to yderst forskellige trin.

Den kendte danske, katolske forfatter P. Schindler indleder sin oversættelse af Benedikts munkeregul med en gengivelse af et maleri, der viser Benedikt stående med helgenglorie om hovedet og en opslået bog i hænderne; det er hans regel, og man læser der ordene »Ora et labora«. Maleren mener åbenbart som mange andre, at dette berømte fyndord går direkte tilbage til Benedikt; det er nok ikke helt sikkert, men så meget sikrere er det, at dets indhold gør det. Benedikt af Nursias munkeregul, en hel bog på 73 kapitler, er gennemvævet af de to tråde: bøn og arbejde. Her er nøje forskrifter om munkenes syv-dobbelte, daglige fællesbøn, en række andagter i kirkens kor med skifte mellem bøn, sang og læsning af Davids salmer, og den, der jævnlig har haft lejlighed til at overvære tidebønnerne, især måske den sidste, aftenbønnen, kompletoret, i et benediktinerabbedi, vil vide

noget om den fred og stilhed, der da kan sænke sig ned over sindet. Også på mangfoldige andre måder taler Benedikt om bønnen; således er regelens første formaning, som står på dens første side, opfordringen til, når man begynder på noget, da forud at bede under idelig påkaldelse.

Lige så stærkt indskærper regelen arbejdet. Hovedsynspunktet ligger i sætningen, »Lediggang er sjælens fjende«. Derfor skal alt arbejde agtes højt, også det legemlige; det var i den antikke verden slavernes sag, men i klosteret er der ingen slaver; alle er frie og lige. Når man læser regelen, ser man klosterets travle beboere i broget skare drage forbi blikket: abbeden, der skal vise omsorg for alle sjælene, novice-mesteren, der tager sig af de unge prøvemunke, portneren, »en fornuftig gamling, som med mildhed og gudsfrygt kan modtage, hvem der banker på klosterets dør«; vi møder også de brødre, der arbejder i køkken og bageri, i urtegården eller ved de forskellige håndværk. Alle er de, hver på sit felt, Kristi stridsmænd.

Ikke underligt, at det i særlig grad blev Benedikts munke, der i middelalderens første århundreder kom til at kristne den germanske verden. Augustin i England, Bonifacius i Tyskland, Ansgar i Norden – alle var de benediktinere. Også i senere tider finder vi dem som kristendommens og kulturens pionerer, til fremme af landbrug, undervisning og videnskab, ikke at forglemme præstegerningen med dens sjælesorg og liturgi. Alt dette sker også den dag i dag. I en smuk lille bog af en munk i benediktinerklosteret Ettal ved Oberammergau fortælles der om livet i et sådant kloster. Bogen slutter med disse ord: »Et benediktinerkloster er en virkeliggørelse af »Ora et labora«, »Bed og arbejd«, hvor den fælles, offentlige korbøn i den hellige Benedikts ånd udgør en gerning, en tjeneste, så den forbinder den kristnes to livs-elementer, bøn og arbejde, til en enhed.«

Det turde nu være på tide at komme hjem til Nr. Nissum igen. Som vi så, slog det græske motto sig først ned her noget senere; anderledes med det benediktinske; det har været her fra de to ungdomsskolars første dage; deres stifter har selv bragt det med sig. Allerede i ungdommen var »Ora et labora« Ad. L. Hansens valgsprog. Det stod over indgangsdøren til studereværelset i hans lille kapellanbolig ved siden af Heldum kirke, og da han efter sit komme til Nr. Nissum var nået så vidt, at han kunne rejse den første af sine skolebygninger, den oprindelige højskole, nu benævnt Akropolis, markerede han begivenheden ved en indvielsesfest i november 1889, hvor først Indre Missions formand, Vilh. Beck, havde prædiket i kirken; om eftermiddagen var der så møde i det nu for længst nedrevne missionshus ved siden af

den nyrejste højskole; her havde Beck og indremissionær Anders Stubkjær ordet, hvorpå Ad. L. Hansen sluttede samværet; under henvisning til et Paulus-ord udtalte han det ønske for den nye skoles elever og lærere, at de måtte blive rige på al god gerning: »Det skal vi arbejde på, og det skal vi bede om, idet »Ora et labora« bliver rettesnoren for vor gerning«. »Bed og arbejd« kom der da også til at stå over døren til den nyindviede bygning.

Og ikke nok dermed. Vi kan i de følgende årtier, da Ad. L. Hansen lå under mulde på Nr. Nissum kirkegård, følge hans valgsprog på dets gang ved hans to skoler. »Bed og arbejd« læser vi på muren af den gulkalkede, nu grå, seminariebygning af 1911. Ud for den samme mur, ved indgangen til hele komplekset, står det anselige og smukke granitmonument, som gamle elever og andre i 1912 skænkede til minde om Ad. L. Hansen; også der har vi hans valgsprog. Endelig skal også nævnes, at højskolen, da den i 1923 flyttede op på kirkebakken, igen satte et »Bed og arbejd« over sin indgangsdør.

Ikke blot havde Ad. L. Hansen »Bed og arbejd« som sit valgsprog, men han praktiserede det også i sjældnen grad. De, der har kendt ham, har meget at fortælle om, hvordan bønnen hørte med til hele hans væremåde, så han f. eks. midt i en samtale kunne bryde ud i bøn, og hvad angår valgsprogets anden del, var han altid, oftest lige ind til det rastløse, i aktivitet, og altid arbejdede nye planer i hans hoved, indtil sygdom nedbrød hans kræfter. Altsammen på en så umiddelbar, barnlig måde, at han kan minde om Frans af Assisi.

III

Tilbage står endnu spørgsmålet om, hvordan indholdet af de to fyndord, der var af så forskellig oprindelse, kunne passe sammen på et sted som Indre Missions første seminarium.

Det er ikke overraskende, at et ord om bøn og arbejde blev den fane, der skulle angive retningen. Ad. L. Hansens skoler er jo udsprunget af en pietistisk bevægelse. Tilsvarende strømninger finder vi allevegne i kirkehistorien: Middelalderens klostervækkelser, den calvinske puritanisme i Frankrig og den angelsachsiske verden, pietismen i Tyskland og Norden, især vel haugianismen i Norge; og de forener alle et intenst indadvendt fromhedsliv med en kraftig, udadvendt aktivitet, der gjorde deres tilhængere til dygtige og nyttige borgere i samfundet. Begge sider møder vi da også hos Ad. L. Hansen, når han taler om målet for sine ungdomsskoler og så bruger udtryk som »vække et sundt kristenliv« og »give nyttige kundskaber«.

Det kunne være fristende at gå nærmere ind på alt dette og kon-

statere det mærkelige i, at bevægelser, der er begyndt i snæver koncentration om det ene fornødne, i deres forløb får breddevirkninger, der gør dem til samfundsopbyggere og kulturskabere; vi må imidlertid skynde os videre og gå til det græske visdomsord.

Ingen græker har fattet indholdet af »Kend dig selv« dybere end Sokrates. For ham viste dette ord indefter mod sjælelivet; mennesket var for ham et væsen, der kunne søge sandheden, og som havde bevidstheden om det gode, og hvad Sokrates havde at sige om disse ting, har vi på kristen grund kun godt af at lytte til; vi kan med Grundtvig godt erkende, at »ingen har guldtårer fældet, som ej glimt af guldets så«, eller med Hostrups julesalme synge om »menneskets adel påny erkendt«, men når det kommer til et vist punkt, kan selv en Sokrates og den græske ånd i det hele, også i dens moderne former, ikke hjælpe os længere. Sokrates mente, at mennesket, når det kendte det gode, så også ville gøre det, men på kristen grund ved vi, at der i menneskesjælen er afgrunde af selvished og synd, som grækerne ikke så. De kan drive på forløsning ved sjælens egne kræfter og på deres højdepunkt vise en fin humanitet, men de står fremmede for kristendommens budskab om forløsning ovenfra, gennem Kristus.

Vi kan derfor vedkende os et »Kend dig selv«, men det kan ikke stå alene; først ved et »Bed og arbejde« vinder vi den dybe indsigt i menneskets væsen og dets vej til forløsning.



Tegningen er udført af lærerstuderende Lene Bruun, IV klasse, efter et gammelt fotografi fra? (Hvem ved, hvornår billedet er taget? Send venligst oplysninger til undertegnede). Fra venstre ses: Akropolis (1889), missionshuset (1889–1931), Arken (hvornår er Arken bygget?), Theben (1894), Athen (1892), Sparta (1893), gymnastiksalen (1896–1958) og lærer Gadegaards hus (1902–1952).

Lokalhistorisk arkiv - en succes?

Ja, dette afhænger af, hvem der læser denne artikel, og hvordan læseren reagerer. Send os materiale med fyldige oplysninger, send os dimissionsbilleder, billeder af elever, situationer, bygninger, lokaler; send os gamle sange, gamle eksemplarer af elevfestsprogrammer, dimissionsprogrammer, gamle årgange af Dæmring, Kultivatoren o. a. elevblade. Kort sagt vi er i materialenød.

Under vort indsamlingsarbejde har vi gang på gang fået følgende svar: »Ja, far/mor gik i sin tid på seminariet og viste os mange sjove og interessante billeder fra dengang. Da så far/mor døde, og vi flyttede, havde vi ikke plads, så vi smed det hele væk. Vi vidste ikke, hvem der kunne have glæde af det.«

Talrigt arkivmateriale er gået tabt for os på denne måde. Send os »gamle ting«. Mange siger: »Jeg vil nu beholde mine minder, mens jeg lever, så kan mine efterkommere gøre med dem, hvad de vil, når jeg er væk«. I så tilfælde vil det desværre nok gå som

ovennævnt. Endnu engang: »GIV OS DINE ERINDRINGER, mens du lever«.

I Arkens tagetage har seminariet midlertidigt stillet et lille værelse med beskedne dimensioner til rådighed for lokalhistorisk arkiv. Her er et indbygget skab, to reoler, et bord og et skab. Ikke megen plads, men nok til, at det vi får skænket, kan opbevares forsvarligt.

Seminariet har lovet, når lokalpresset mildnes, at give os bedre pladsforhold. Planerne går ud på et udstillingsrum og et arkivrum, hvor de studerende kan gå op i et frikvarter og skue bagud, hvor interesserede kan hente billeder/materiale om seminariet.

Naturligvis er 75 år ikke meget set med historiske øjne, men det er for os vort seminarium, det der giver vort samfund liv. Derfor yder vi denne indsats. Tak til dem, der allerede har hjulpet os. Tak til dem, der vil hjælpe os.

M. Walther,
adjunkt

Dimission 5. juni 1967

Der var i år 127 dimittender – det største hold, der nogen sinde er dimitteret fra Nr. Nissum Seminarium.

I sin tale til dimittenderne citerede rektor Høgel ordene fra Hamlet 1. act. IV scene:

The draw of eale
doth all the noble substance of a doubt
to his own scandal.

(Dette gran af onde gør hele det ædle væsen tvivlsomt til egen skade), og udtalte derefter bl. a., at han i de sidste uger havde været i alt fald 300 livsskæbner igennem – først dimittendernes i anledning af udtalelserne, og siden 200 ansøgere til præparandklasserne og 1. studenterklasse. Det fremgik heraf, at langt de fleste af de studerende kom fra gode, kristne hjem.

– Efter 5 år i valsemøllen her går I nu ud for at være vejledere for næste generations børn, sagde rektor, og så er dette mit spørgsmål: Er I blevet hjulpne til at kunne hjælpe? Jo, fagligt er I da nok sat i vej, men jeg tænker på den langt sværere indre front. Kirkegangsprocent, deltagelsesfrekvens i morgenandagten – indicerer sådanne ting et svar? Så synes I at have taget skade her. Leder vi jer ind i nyrationismen samtidig med, at vi rejser en vrimmel af spørgsmål for jer? Eller er studietidens livsforhold for jer så unaturlige eller uden naturlig rytme, fordi I er helt engagerede om jer selv, jeres egen dygtiggørelse, for de fleste samtidig af forholdet til det andet køn, at I bare skal have seletøjet på, komme i gang med at arbejde for andre, så vil den gamle rytme vende tilbage igen? Kommende år vil bringe svarene fra de enkelte, uden at nogen kan lave statistik på dem.

Shakespeare skildrer i »Hamlet« det forhold, at en mand f. eks. kan have snart sagt alle tænkelige dyder, men er han udstyret med én fejl, vil den meget let gøre alt det andet tvivlsomt – til skade for ham selv.

Hvad nytter det med fagkundskab, med pædagogisk nemme, med alle dyder, hvis der fattes svar på det mest centrale spørgsmål for en pædagog: Hvad ligger der bag min handling at ville lære andre noget? Sådan et svar gives nok ikke for ret mange af os én gang for alle. Men kampen for at finde et ærligt og bæredygtigt svar må da komme.

Jeg vedgår selv, at det er mit bestandigt tilbagevendende spørgsmål: Hvorfor er vi her i Nissum? Hvorfor kriges jeg personlig med arbejdet på de mange fronter, så jeg kan føle mig segnefærdig? Hvorfor ikke gøre det hele lettere ved at søge at blive statsseminarium? – Fordi jeg har det modsatte syn på et seminariums opgave som det, professor Morten Lange har givet udtryk for på SF's vegne i en kronik i Kristeligt Dagblad. Jeg vil så inderligt gerne, at troende hjem, der lader deres unge komme her, skal få dem tilbage igen herfra til en gerning, som deres mor og far vil glædes over i hjertet, fordi den er øvet ud af tro til Gud.

Ved den påfølgende fest i Limfjordshallen blev der bl. a. talt af adjunkt Tangsig Christensen, der uddelte en bog gave fra Foreningen Norden, af adjunkt Walther, der uddelte to gaver fra bloddonorkorpset til to udvalgte fra holdets donorer, samt af adjunkt Anna Andersen, der uddelte bog gaver fra den tyske ambassade.

Endvidere talte en af dimittenderne, Djon Skjøtt Stagis, der omtalte årene på seminariet som en god tid. Seminariet er ikke blot et af landets største, det har også været et af de bedste. En stor samlings sal er dog stadig en mangelvare. Han sluttede med en tak til rektor og lærerkollegiet. Jeg ønsker seminariet til lykke med kullet og kammeraterne til lykke med beviset.

Sognerådsformand Mads Høgsgaard, Nr. Nissum, fortalte fornøjeligt om de forskellige berøringspunkter, han havde haft med de studerende, og bragte bestyrelsens hilsen.

En af fædrene, lærer Balling, Holstebro, bragte seminariet, dets lærere og rektor, en tak for det udførte arbejde. Han mindedes sin egen tid på Nr. Nissum seminarium med tak.

En anden fader takkede ligeledes seminariet og understregede over for dimittenderne, at mennesket lever ikke af brød alene. Først under ansvar opad bliver livet rigt og lykkeligt.

Pastor Lange, Nr. Nissum, afsluttede festen ud fra ordene: »Den, hvem meget er givet, af ham skal der kræves mere«.



DIMITTENDKLASSE A

Forreste række fra venstre: Seminarielærerinde, fru Bodil Abrahamsen, Hanne Gunhild Larsen, f. Andersen, Birgit Pilgaard Fihl, f. Pedersen, fru rektor Høgel, rektor Høgel, I. Käthe B. Pedersen, f. Karstensen, Bente Svalgaard Thomsen, Karen-Marie Nørgaard Larsen, Gudrun Andersen, f. Olesen, Gerda Kiilerich Vestergaard, Else Mose Henriksen, Inga Grethe Østergaard.

Mellemste række fra venstre: A. Henning Lindebjerg Jensen, Inger Houllind, Inga Olesen, Liss Mortensen, f. Olesen, Ellen Emilie Hansen, Lena Bang Bendtzen, Inger Nørgaard Jensen, gift Rasmussen, Karen Vejersøe Melchiorson, f. Mogensen, Erik Olesen Schmidt, Frede Martin Andersen, Ole Christian Poulsen.

Bageste række fra venstre: Arne Øe, Leif Rønne, Peter Juul Pedersen, Anders Melchiorson, Poul Ejvind Tidselbak, Niels Erik Krukow Poulsen, Erik Frank Jensen, Torben Vils Pedersen, Anders Vernersen, Anders Meldgaard, Bent Jørgen Bech.

- Andersen, Frede Martin*, f. 15. 7. 1940 i Sækkøbing, Maribo amt, søn af bogholder S. Andersen, Sækkøbing. Ansat ved Snejbjerg skole pr. Herning.
- Andersen, Hanne Gunbild*, gift Larsen, f. 7. 11. 1944 i Nr. Nissum, Ringkøbing amt, datter af landmand Hartvig Andersen, Nr. Nissum. Ansat ved Lemvig skolevæsen.
- Bech, Bent Jørgen*, f. 13. 5. 1944 i Ejerslev, Thisted amt, søn af arbejdsmand Sv. Aa. Bech, Ejerslev pr. Nykøbing M. Soldat.
- Bendtsen, Lena Bang*, f. 11. 7. 1944 i Arnum, Tønder amt, datter af førstelærer O. Bendtsen, Flynder centralskole, Bækmarksbro. Ansat ved Brejning centralskole, Spjald.
- Hansen, Ellen Emilie*, f. 1. 6. 1943 i Ikast, Ringkøbing amt, datter af gdr. H. Hansen, Overisen, Ikast. Ansat ved Kløvermarksskolen, Sønderborg.
- Henriksen, Else Mose*, f. 2. 4. 1944 i Flynder sogn, Ringkøbing amt, datter af gårdejer P. H. Henriksen, Bækmarksbro. Ansat i Vinderup.
- Houllind, Inger*, f. 2. 10. 1944 i Bøvling, Ringkøbing amt, datter af gårdejer P. Houllind, Houe pr. Bonnet. Ansat i Ringkøbing.
- Jensen, Anders Henning Lindebjerg*, f. 17. 7. 1942 i Møborg, Ringkøbing amt, søn af gårdejer V. Jensen, Trabjerg v. Holstebro. Ansat i Nyborg.
- Jensen, Erik Frank*, f. 1. 7. 1944 i Struer, Ringkøbing amt, søn af skræddermester Sv. Aa. Jensen, Struer. Soldat.
- Jensen, Inger Kirstine Nørgaard, gift Rasmussen*, f. 21. 1. 1943 i Bur, Ringkøbing amt, datter af landmand K. Nørg. Jensen, Bur. Ansat ved Boeslunde skole, Sjælland.
- Karstensen, Inger Käthe Barner, gift Pedersen*, f. 22. 9. 1939 i København, datter af gdr. H. Karstensen, Finderup pr. Skjern. Ansat i Svendborg.
- Larsen, Karen-Marie Nørgaard*, f. 21. 11. 1943 i Skjoldborg, Thisted amt, datter af kreaturhandler Nørg. Larsen, Snedsted. Ansat v. Kibæk skole.
- Melchiorsen, Anders*, f. 13. 11. 1942 i Struer, Ringkøbing amt, søn af V. Melchiorsen, Struer. Ansat ved Gettrup skole, Thy.
- Meldgaard, Anders*, f. 6. 1. 1942 i Rønbjerg, Viborg amt, søn af gårdejer S. Meldgaard, Hasselholt, Vinderup. Ansat ved Staby skole pr. Ulfborg.
- Mogensen, Karen Vejersøe, gift Melchiorsen*, f. 12. 2. 1945 i Holstebro, Ringkøbing amt, datter af aflæser V. V. Mogensen, Holstebro. Ansat ved Gettrup skole, Thy.
- Olesen, Gudrun*, gift Andersen, f. 19. 10. 1941 i Etrup, Hurup, Thisted amt, datter af gårdejer F. C. Olesen, Etrup pr. Hurup. Ansat ved Snejbjerg skole pr. Herning.
- Olesen, Inga*, f. 5. 3. 1944 i Flynder, Ringkøbing amt, datter af gårdejer L. Olesen, Flynder. Ansat ved Vildbjerg skole.
- Olesen, Liss*, gift Mortensen, f. 11. 11. 1944 i Brovst, Hjørring amt, datter af tømrermester N. P. Olesen, Brovst. Ansat ved Søndbjerg børnehjem, Thyholm.
- Pedersen, Birgit Pilgaard*, gift Fihl, f. 4. 7. 1944 i Sevel, Vinderup, Ringkøbing amt, datter af gårdejer J. P. Pedersen, Ryde, Vinderup. Ansat ved Mejrup skole, pr. Holstebro.
- Pedersen, Peter Juul*, f. 11. 8. 1944 i Sindal, Hjørring amt, søn af baneformand N. J. Pedersen, Stoholm. Soldat.
- Pedersen, Torben Vils*, f. 5. 2. 1940 i Nykøbing M., Thisted amt, søn af vand- og gasmester J. C. Vils Pedersen, Nykøbing M. Ansat ved Vejstrup skolehjem, Fyn.
- Poulsen, Niels-Erik Krukow*, f. 15. 6. 1944 i Hyllerslev, Janderup, Ribe amt, søn af lærerenke L. Poulsen, Outrup. Ansat ved Outrup skole, Vestjylland.
- Poulsen, Ole Christian*, f. 2. 2. 1944 i Hjerm, Ringkøbing amt, søn af afd. P. K. Poulsen, Hjerm. Ansat ved Rødekro skole.
- Rønne, Leif*, f. 30. 1. 1941 i Bonnet, Ringkøbing amt, søn af frisørmester Aa. Rønne, Bonnet. Ansat ved Struer skolevæsen.
- Schmidt, Erik Olesen*, f. 12. 11. 1943 i Haderslev, Haderslev amt, søn af farvehandler D. Schmidt, Haderslev. Soldat.
- Thomsen, Bente Svalgaard*, f. 12. 11. 1944 i Thisted, Thisted amt, datter af gårdejer J. S. Thomsen, Sjørring, Thy. Ansat ved Hurup skole, Thy.
- Tidselbak, Poul Ejvind*, f. 16. 7. 1944 i Kaas, Hjørring amt, søn af fisker E. Tidselbak, Skagen. Ansat ved Frederikshavn skolevæsen.
- Vernersen, Anders*, f. 14. 4. 1940 i Rønbjerg, Ringkøbing amt, søn af boelsmand E. Vernersen, Rønbjerg. Ansat ved Brejninge centralskole, Spjald.
- Vestergaard, Gerda Küllerich*, f. 10. 8. 1942 i Hestlund, Bording, Ringkøbing amt, datter af gårdejer P. Vestergaard, Hestlund, Bording. Ansat ved Nøvling skole, pr. Skibbild.
- Øe, Arne*, f. 18. 10. 1944 i Engbjerg, Ringkøbing amt, søn af lærer Kristian Øe, Ølby skole, Struer. Soldat.
- Østergaard, Inga Grethe*, f. 3. 7. 1939 i Hundborg, Thisted amt, datter af rentier P. Østergaard, Hundborg. Ansat ved Vandet centralskole pr. Thisted.



DIMITTENDKLASSE B

Forreste række fra venstre: Edith Guldager Frandsen, f. Pedersen, Marie Gylling Møller, Bodil Rønn Jellesmark, Ditte Kathrine Kronborg, fru rektor Høgel, rektor Høgel, Gerda Johansen, Marianne Kjeldsen Bech, Inger Margr. Bach Christensen, Maren Kamma S. Saugmandsgaard, Birthe Mouridsen, gift Kvejborg, lektor Daniel Bitsch.

Mellemste række fra venstre: Karen Hornshøj Møller, f. Ilkjær, Doris Marie Jakobsen, f. Pedersen, Mona Lise Hansen, Regitze Pihl, f. Lindholm, Bente Anni Nielsen, Sylvia Madsen, f. Rasmussen, Djon Skjøtt Stagis, Gunhild Elise Majaard, gift Jensen, Poul Buus Rønn, Peder Jensen Pedersen, Finn Edmund Pedersen.

Bageste række fra venstre: Bent Nyrup Nielsen, Kristian Jul Bech Madsen, Svend Ove Kristensen, Poul Erik Gellert Madsen, Carl Eck Svenssen, Ole Just

- Andersen, Arne Hessel*, f. 21. 4. 1944 i Vestermøde, Ribe amt, søn af gårdejer H. H. Andersen, Billund. Ansat ved Ulstrup skole.
- Balling, Knud*, f. 25. 2. 1938 i Tapdrup, Viborg amt, søn af landmand K. Balling, Tapdrup, Viborg. Ansat ved Møldrups skole.
- Bech, Marianne Kjeldsen*, f. 30. 6. 1944 i Vindum, Viborg amt, datter af gårdejer Jens Bech, Vindum, pr. Bjerringbro. Ansat ved Kappelborgskolen, Skagen.
- Christensen, Inger Margrete Bach*, f. 27. 6. 1944 i Sønderhaa, Thisted amt, datter af landmand A. Christensen, Skårup, Vestervig. Ophold i Israel.
- Christensen, Kaj*, f. 17. 3. 1944 i Struer, Ringkøbing amt, søn af malermester A. Christensen, Struer. Soldat.
- Danekilde, Ole Just*, f. 15. 11. 1944 i Bjørnehoved, Kregme sogn, Frederiksborg amt, søn af prøveassistent P. Danekilde, Frederiksværk. Soldat.
- Hansen, Mona Lise*, f. 11. 7. 1944 i Ørum Djurs, Randers amt, datter af maler E. Hansen, Ørum Djurs. Ansat ved Vonsbæk skole v/ Haderslev.
- Ilkjer, Karen Hornshøj*, gift Møller, f. 14. 6. 1944 i Ølholm mark, Vejle amt, datter af snedkermester A. H. Ilkjer, Lunde, Fyn. Ansat ved Kangatsiaq skole, pr. Egedesminde, Grønland.
- Jellesmark, Bodil Rønn*, f. 15. 10. 1944 i Hygum, Ringkøbing amt, datter af landmand M. Jellesmark, Hygum. Ansat ved Vorup skole, pr. Randers.
- Johansen, Gerda*, f. 18. 3. 1942 i Ø. Hjerm, Ringkøbing amt, datter af gård-ejer M. Johansen, Hjerm. Ansat ved Horreby skole, Falster.
- Kristensen, Svend Ove*, f. 12. 9. 1939 i Humlum, Ringkøbing amt, søn af gdr. N. Kristensen, Humlum. Ansat ved Ølby-Asp-Fousing skolevæsen.
- Kronborg, Ditte Kathrine*, f. 26. 8. 1942 i Ådum, Ringkøbing amt, datter af gårdejer P. Kronborg, Ådum. Ansat i Ølgod.
- Lindholm, Regitze*, gift Pihl, f. 13. 9. 1943 i Ærøskøbing, Svendborg amt, datter af kaptajn H. E. Lindholm, Marstal. Ansat ved Herslev-Gevninge skole pr. Roskilde.
- Madsen, Kristian Jul Bech*, f. 20. 12. 1943 i Borbjerg, Ringkøbing amt, søn af fhv. gårdejer J. Madsen, Sevel, pr. Vinderup. Ansat ved Holsted skole.
- Madsen, Poul Erik Gellert*, f. 25. 7. 1944 i Vamdrup, Ribe amt, søn af landmand Chr. M. Madsen, Heltborg pr. Hurup. Soldat.
- Majgård, Gunhild Elise*, gift Jensen, f. 22. 2. 1945 i Kerte, Odense amt, datter af landmand G. Majgård, Kerte pr. Årup. Ansat i Dalum v/ Odense.
- Mouridsen, Birte*, gift Kvejborg, f. 8. 10. 1944 i Bøns sogn, Ringkøbing amt, datter af gårdejer I. Mouridsen, Hanning pr. Sædding. Ansat ved Frederiks skole.
- Møller, Marie Gylling*, f. 28. 6. 1939 i Besser, Samsø, Holbæk amt, datter af gårdejer V. Møller, Besser, Samsø. Ansat ved Sahl centralskole, pr. Bjerringbro.
- Wallstrøm, Axel Imanuel*, f. Nielsen, f. 30. 10. 1944 i Sønderborg, Sønderborg amt, søn af plejearbejder I. I. Nielsen, Augustenborg. Soldat.
- Nielsen, Bent Nyrup*, f. 23. 10. 1944 i Hørup sogn, Viborg amt, søn af boelsmand P. Nielsen, Sjørup, pr. Skelhøje. Soldat.
- Nielsen, Bente Anni*, f. 5. 3. 1945 i Næstved, Præstø amt, datter af fiskeribetjent E. Nielsen, Ringkøbing. Ansat ved Sulsted-Ajstrup skole, Sulsted.
- Paluszewski, Wladyslaw Eduard*, f. 1. 9. 1944 i Odense, Odense amt, søn af renseriejer E. Paluszewski, Struer. Ansat ved Ankermedes skole, Skagen.
- Pedersen, Doris Marie*, gift Jakobsen, f. 31. 10. 1944 i Smidstrup, Vejle amt, datter af dyrlæge H. Pedersen, Borbjerg pr. Holstebro. Ansat ved Jakobshavn skole, Grønland.
- Pedersen, Edith Guldager*, gift Frandsen, f. 26. 9. 1944 i Lem, Ringkøbing amt, datter af hønseriejer N. Pedersen, Lem st. Ansat ved Struer skolevæsen.
- Pedersen, Finn Edmund*, f. 28. 4. 1935 i Odense, Odense amt, søn af arbejdsmand H. A. Pedersen, Odense. Ansat ved Clauthavn skole, Grønland.
- Pedersen, Peder Jensen*, f. 29. 8. 1943 i Sindrup pr. Ydby, Thisted amt, søn af gårdejer O. Pedersen, Sindrup. Soldat.
- Rasmussen, Sylvia*, gift Madsen, f. 11. 8. 1940 i Ansager, Ribe amt, datter af gårdejer B. Rasmussen, Ansager. Bosat i Vildbjerg.
- Rønn, Poul Buus*, f. 6. 10. 1944 i Thyborøn, Ringkøbing amt, søn af fiskeeksportør B. W. Rønn, Thyborøn. Soldat.
- Saugmandsgaard, Maren Kamma Saugmann*, f. 25. 6. 1944 i Fabjerg, Ringkøbing amt, datter af gårdejer J. C. Saugmandsgaard, Fabjerg. Ansat ved Vorup skole pr. Randers.
- Stagis, Djon Skjøtt*, f. 21. 10. 1944 i Bispebjerg, København amt, søn af restauratør J. S. Stagis, Randers. Soldat.
- Svenssen, Carl Eck*, f. 9. 7. 1944 i Holstebro, Ringkøbing amt, søn af gartner A. I. Svenssen, Holstebro. Soldat.



DIMITTENDKLASSE C

Forreste række fra venstre: Karen Gerda Poulsen, f. Rasmussen, Anna Solskov Jensen, f. Jeppesen, Ellen Vittrup Andersen, Grete Jespersen, fru rektor Høgel, rektor Høgel, Anne Marie Jensen, Anni Marna Aaberg, f. Jensen, Ulla Kjærsgaard, f. Harbo, Birgit Daugaard Jensen, Ingrid Juliane Aarup, adjunkt Scheel Andersen.

Mellemste række fra venstre: Jørgen Sørensen, Mary Nørgaard Graversen, gift Vigh, Elna Underbjerg Sønderriis, Anne Marie Pilgaard, f. Nygaard, Lilli May Nielsen, Bodil Nedergaard, Anna Nørgaard, Inger Lodberg Smed, f. Poulsen, Ejvind Vad Jensen, Finn Waitz Mosegaard, Gunnar Jacobsen, Bent Poulsen.

Bageste række fra venstre: Viggo Larsen, Johannes Christiansen, Martin Henry Poulsen, Karl Møller Poulsen, Kaj Krogstrup Christensen, Peder Rønn Knak,

- ejer P. Aarup, St. Binderup pr. Østrup. Ansat ved Fjerritslev borger- og realskole.
- Andersen, Ellen Vittrup*, f. 1. 9. 1944 i Ringe, Svendborg amt, datter af mælkehandler J. Andersen, Øster Ølby pr. Struer. Ansat ved Ringkøbing skolevæsen.
- Christensen, Kaj Krogstrup*, f. 25. 1. 1945 i Vrå, Ringkøbing amt, søn af gårdejer H. K. Christensen, Vrå pr. Nybo. Ansat i Fjeldstervang.
- Christiansen, Johannes*, f. 9. 9. 1944 i Resen, Ringkøbing amt, søn af slagteri-arbejder K. Christiansen, Resenstad. Soldat.
- Gravesen, Mary Nørgaard*, gift Vigh, f. 2. 6. 1944 i Vørgod, Ringkøbing amt, datter af landmand E. N. Gravesen, Fjeldstervang pr. Kibæk. Ansat ved Esbjerg skolevæsen.
- Hansen, Mogens Steen*, f. 18. 10. 1943 i Helsted-Randers, Randers amt, søn af kontorleder C. S. Hansen, Godthaab, Grønland. Ansat ved Holstebro skolevæsen.
- Harbo, Ulla*, gift *Kjærsgaard*, f. 14. 11. 1943 i Nors, Thisted amt, datter af smed K. K. Harbo, Nors. Ansat ved Ydby skole, Thy.
- Henriksen, Carl-Ehlers*, f. 3. 8. 1943 i Bording, Ringkøbing amt, søn af lærer A. Henriksen, Snejbjerg pr. Herning. Ansat i Thyregod.
- Jacobsen, Gunnar* f. 5. 8. 1940 i Sevel, Ringkøbing amt, søn af gårdejer M. Jacobsen, Herrup pr. Vinderup. Ansat i Bording.
- Jensen, Anne Marie*, f. 14. 9. 1944 i Resen v. Struer, Ringkøbing amt, datter af gårdejer J. C. Jensen, Resen pr. Struer. Ansat ved Aulum skolevæsen.
- Jensen, Anni Marna*, gift Aaberg, f. 18. 3. 1944 i Horsens, Aalborg amt, datter af gårdejer M. Jensen, Langholt. Ansat i Dronninglund.
- Jensen, Birgit Daugård*, f. 17. 3. 1929 i Langkastrup, Randers amt, datter af gårdejer B. Jensen, Langkastrup. Ansat ved Grenå skolevæsen.
- Jensen, Ejvind Vad*, f. 21. 5. 1944 i Ansager, Ribe amt, søn af overlærer K. Vad Jensen, Holstebro. Ansat i Dalum ved Odense.
- Jeppesen, Anna Solskov*, gift Jensen, f. 6. 2. 1944 i St. Binderup, Aalborg amt, datter af mejeribestyrer C. Jeppesen, St. Binderup pr. Østrup. Ansat i Viuf.
- Jespersen, Grete*, f. 22. 9. 1942 i Snedsted, Thisted amt, datter af ostehandler T. Jespersen, Snedsted. Ansat ved Esbjerg skolevæsen.
- Knak, Peder Rønn*, f. 15. 3. 1944 i Thyborøn, Ringkøbing amt, søn af fiskeskipper M. Knak, Lemvig. Ansat ved Varde skolevæsen.
- sen, Kærbølling, Bredsten. Ansat i Vejstrup på Fyn.
- Mosegaard, Finn Waitz*, f. 2. 5. 1944 i Skive, Viborg amt, søn af forsikringsinspektør H. E. Mosegaard, Varde. Ansat ved Lem centralskole pr. Brodal.
- Nedergaard, Bodil*, f. 13. 10. 1943 i Bølling, Ringkøbing amt, datter af gårdejer C. Nedergaard, Bølling pr. Skjern. Ansat ved Vejen skolevæsen.
- Nielsen, Lilli May*, f. 17. 5. 1943 i Sundby, Thisted amt, datter af rutebilejer J. Nielsen, Hurup. Ansat ved Hammerum skolevæsen.
- Nygaard, Anne Marie*, gift Pilgaard, f. 1. 10. 1944 i Højmark, Ringkøbing amt, datter af gårdejer S. Nygaard, Lem. Ansat ved Skjern skolevæsen.
- Nørgaard, Anna*, f. 12. 7. 1943 i Rønbjerg, Ringkøbing amt, datter af gårdejer C. Nørgaard, Rønbjerg. Ansat i Ryde ved Vinderup.
- Olesen, Kristian Nørgaard*, f. 28. 12. 1944 i Herrup, Ringkøbing amt, søn af skoleinspektør E. Olesen, Bonderup. Soldat.
- Petersen, Arnth Kirkebække*, f. 8. 8. 1943 i Allehave, Holbæk amt, søn af skoleleder Sv. Aa. Petersen, Særterup Ottestrup, Slagelse. Ansat ved Tingsted centralskole, Nykøbing F.
- Poulsen, Bent*, f. 16. 1. 1945 i Ramten, Randers amt, søn af savværksejer E. Poulsen, Ramten. Ansat ved Sæby skole pr. Høng.
- Poulsen, Inger Lodberg*, gift Smed, f. 17. 7. 1944 i Klegod, Ringkøbing amt, datter af landmand J. Poulsen, Klegod. Ansat i Løgumkloster.
- Poulsen, Karl Møller*, f. 12. 7. 1940 i Torslev, Hjørring amt, søn af gårdejer O. Poulsen, Torslev pr. Skovsgård. Ansat i Hald Ege.
- Poulsen, Martin Henry*, f. 14. 3. 1936 i Stagstrup, Thisted amt, søn af gårdejer K. H. Poulsen, Stagstrup pr. Hørdum. Ansat i Vinding ved Holstebro.
- Rasmussen, Karen Gerda*, gift Poulsen, f. 6. 5. 1943 i Lyngø, Frederiksborg amt, datter af lærer E. Rasmussen, Nors. Ansat ved Sæby skole pr. Høng.
- Smed, Jørgen*, f. 23. 6. 1943 i Dover, Thisted amt, søn af gårdejer A. P. Smed, Dover pr. Hurup. Ansat i Løgumkloster.
- Sønderriis, Elna Underbjerg*, f. 14. 11. 1943 i Nr. Nissum, Ringkøbing amt, datter af gårdejer C. R. Sønderriis, Nr. Nissum. Ansat ved Vejrup skole.
- Sørensen, Jørgen*, f. 2. 10. 1933 i Asaa, Hjørring amt, søn af husmand J. Sørensen, Bæklund, Asaa. Ansat i Snedsted, Thy.



DIMITTENDKLASSE D

Forreste række fra venstre: Gunhild Hornskov Jensen, f. Mikkelsen, Lene Aalkjær Jespersen, Jytte Pedersen, f. Sønderup, Nanna Svalgaard Jørgensen, f. Thomsen, fru rektor Høgel, rektor Høgel, Solveig Lilleør, Else Marie Smith, f. Mortensen, Kathrine Spanggaard Enggaard, f. Christensen, Karen Mette Skadhede Jensen, f. Balling, Marie Kathrine Lodberg Tarbensen.

Mellemste række fra venstre: Anni Marie Bach Poulsen, Birthe Agnethe Pedersen, Anna Kathrine Thing, Marianne Vestergaard, Doris Buhl Hansen, Karen Zachariassen Linderoth, Lizzi Møller Lauridsen, Nina Margrethe Andersen, Anni Birkjær Pedersen, f. Bitsch, Søren Pedersen, Svend Lind Christiansen.

Bagste række fra venstre: Poul Jensen, Flemming Bech Thorsen, Ole Viktor Smith, Jens Larsen, Jens Aaberg, Jørgen Friis Petersen, Iver Bergholt, Helge Bent Christensen, Hans Jakob Lund Larsen, Niels Ole Strandby, Christian Høj Hansen, Carl Egon Lund Pedersen.

- Aaberg, Jens*, f. 29. 1. 1941 i Naur, Ringkøbing amt, søn af gårdejer K. Aaberg, Naur. Ansat i Dronninglund.
- Andersen, Nina Margrethe*, f. 28. 7. 1943 i Bagterp, Hjørring amt, datter af gårdejer C. M. Andersen, Astrup. Ansat i Frederikshavn.
- Balling, Karen Mette Skadhede*, gift Jensen, f. 14. 7. 1943 i Holstebro, datter af overlærer J. P. A. Balling, Holstebro. Ansat i Hover, Grejsdalen.
- Bergholt, Iver*, f. 6. 2. 1940 i Aastrup, Haderslev amt, søn af afd. handelsmand I. Bergholt, Aastrup. Ansat i Videbæk.
- Bitsch, Ammi Birkjær*, gift Pedersen, f. 18. 9. 1944 i Sevel, Ringkøbing amt, datter af manufakturhandler Bitsch, Sevel pr. Vinderup. Ansat i Hammel.
- Christensen, Helge Bent*, f. 28. 3. 1944 i Skovby sogn, Odense amt, søn af frugtlagerbestyrer E. Christensen, Odense. Soldat.
- Christensen, Kathrine Spanggaard*, gift Enggaard, f. 3. 4. 1944 i Gjol sogn, Hjørring amt, datter af gårdejer H. P. Christensen, Gjol pr. Aabybro. Ansat i Humlum.
- Christiansen, Svend Lind*, f. 13. 4. 1940 i Hørup sogn, Viborg amt, søn af landmand E. Christiansen, Vinderslev pr. Kjellerup. Ansat i Lemvig.
- Hansen, Christian Høj*, f. 26. 10. 1939 i Hjortkær, Ribe amt, søn af gårdejer J. H. Hansen, Hjortkær, Bramminge. Ansat ved Svannike centralskole på Fyn.
- Hansen, Doris Buhl*, f. 9. 12. 1943 i Skive, Viborg amt, datter af salgschef H. Hansen, Skive. Ansat i Videbæk.
- Jensen, Poul*, f. 31. 8. 1943 i Københavns amt, søn af købmand A. P. Jensen, Ørum Sdl. Ansat i Hover, Grejsdalen.
- Jespersen, Lene Aalkjær*, f. 10. 2. 1944 i Snedsted, Thisted amt, datter af ostechandler T. Jespersen, Snedsted. Ansat i Ringkøbing.
- Larsen, Hans Jakob Lund*, f. 23. 12. 1941 i Forumlund, Ribe amt, søn af landmand O. Larsen, Forumlund, Guldager. Ansat i Dagnæs v. Horsens.
- Larsen, Jens*, f. 7. 12. 1944 i Vejerslev, Thisted amt, søn af husmand K. Larsen, Vejerslev pr. Vils. Soldat.
- Lauridsen, Lizzi Møller*, f. 30. 11. 1944 i Tulstrup pr. Ikast, Ringkøbing amt, datter af gårdejer J. P. Lauridsen, Tulstrup pr. Ikast. Ansat i Tjæreborg.
- Lilleør, Solveig*, f. 18. 10. 1944 i Lemvig, Ringkøbing amt, datter af viceinspektør J. P. Lilleør, Lemvig. Ansat i Viborg.
- Linderoth, Karen Zachariassen*, f. 16. 8. 1944 i Durup, Viborg amt, datter af bagermester Sv. Aa. Linderoth, Ramme. Ansat i Holsted ved Esbjerg.
- Mikkelsen, Gunhild Hornskov*, gift Jensen, f. 1. 4. 1943 i Uglev, Thisted amt, datter af smed L. Mikkelsen, Uglev. Ansat i Resen.
- Mortensen, Else Marie*, gift Smith, f. 8. 8. 1943 i Aars, Aalborg amt, datter af landmand Aa. Mortensen, Sondrup pr. Hornum. Ansat i Års.
- Pedersen, Birthe Agnethe*, f. 6. 2. 1945 i Ydby, Thisted amt, datter af landmand V. Pedersen, Ydby. Ansat ved Højmark skole pr. Lem.
- Pedersen, Carl Egon Lund*, f. 23. 1. 1935 i Østerbølle, Viborg amt, søn af husejer Chr. Pedersen, Aalestrup. Ansat i Lemvig.
- Pedersen, Søren*, f. 24. 1. 1944 i Hopballe, Jelling, Vejle amt, søn af gårdejer P. Pedersen, Jelling. Soldat.
- Petersen, Jørgen Friis*, f. 16. 9. 1943 i Aarhus, Aarhus amt, søn af lokomotivmester S. A. Petersen, Struer. Soldat.
- Poulsen, Anni Marie Bach*, f. 8. 11. 1942 i Kærby, Randers amt, datter af gårdejer J. B. Poulsen, Kærby. Ansat i Ulbjerg.
- Smith, Ole Viktor*, f. 20. 7. 1943 i København, Københavns amt, søn af driftsleder C. E. Smith, Glostrup. Soldat.
- Strandby, Niels Ole*, f. 1. 6. 1939 i Handbjerg, Ringkøbing amt, søn af landmand G. Strandby, Handbjerg. Ansat i Gjessing ved Esbjerg.
- Sønderup, Jytte*, gift Pedersen, f. 18. 11. 1943 i Aarhus, Aarhus amt, datter af salgschef J. C. Sønderup, Gimsing pr. Struer. Ansat ved Tingsted centralskole, Nykøbing F.
- Tarbensen, Marie Kathrine Lodberg*, f. 26. 8. 1944 i Ny sogn, Ringkøbing amt, datter af gårdejer C. C. Tarbensen, Hvide Sande. Ansat i Bedstedø, Esbjerg.
- Thing, Anna Kathrine*, f. 21. 8. 1944 i Humlum, Ringkøbing amt, datter af gårdejer N. C. Thing, Humlum. Ansat i Hvidbjerg, Thy.
- Thomsen, Nanna Svalgaard*, gift Jørgensen, f. 28. 2. 1940 i Sjørring, Thisted amt, datter af gårdejer J. S. Thomsen, Sjørring, Thy. Ansat ved Nr. Nissum kommuneskole.
- Thorsen, Flemming Bech*, f. 23. 4. 1939 i Elso, Thisted amt, søn af boelsmand G. Thorsen, Elso. Ansat i Fårvang.
- Vestergaard, Marianne*, f. 18. 12. 1944 i Viborg, Viborg amt, datter af gårdejer A. K. Vestergaard, Bjerringhede, Bjerringbro. Ansat i Lindknud.

Af årets dagbog

Ved J. Søndergaard Jacobsen (06) og G. Eriksen (43)

Ansættelser:

- 1924 Alfred A. Andersen, Horne J., udnævnt til skoleinspektør.
- 1932 A. E. Granum-Jensen, sognepræst i Hylke.
- 1937 Marius Ramskov Andersen udnævnt til stadsskoleinspektør i Give.
- 1945 Gerda Kastberg Nielsen (f. Henrichsen), ans. i Thyborøn.
- 1945 Ulla Odgaard Hansen, ans. v. Brændegårdskolen, Herning.
- 1945 Svend Hansen, ans. v. Brændegårdskolen, Herning.
- 1946 J. Corydon-Pedersen, skoleinspektør ved Nordborg skole, Als.
- 1948 Hans Peter Eskildsen, ans. i Ribe.
- 1952 Edith Mojsgaard, ans. v. Tommerup højskole.
- 1953 Arne Toft Hansen, ans. i Holstebro.
- 1954 Vagn Evald Christensen, 1.lærer i Dalby v. Kolding.
- 1954 Jens Rosendal, lærer v. bibelhøjskolen i Løgumkloster.
- 1955 Agnete Fynk (f. Bach Nielsen), ans. v. Herslev centralskole, Fredericia.
- 1955 Egon Viktor Bækgaard, viceinspektør i Sundby-Hvorup.
- 1955 Carsten Kjelgaard Hestehave, læ. v. Statens skole for hørehæmmede børn, Ålborg.
- 1956 Poul Flye Jensen, ans. i Snedsted.
- 1956 Svend Christian Nielsen, viceinspektør i Brædstrup.
- 1957 Henry Primdal-Jensen, tale- og hørepedagog i Lystrup v. Århus.
- 1957 Preben Norup Jakobsen, ans. i Ø. Tim.
- 1957 Harry Mæng, forstander for handelsskolen, Lemvig.
- 1957 Evald Helmer Kristensen, ans. i Nejst, Hirtshals.
- 1958 Helga Lund Risager (f. Vestbo), ans. v. Vorning-Kvorning-Hammershøj skolevæsen.
- 1958 Knud Erik Risager, ans. v. Vorning-Kvorning-Hammershøj skolevæsen.
- 1958 Leo Nabe Nielsen, udnævnt til skoleinspektør i Marstal.
- 1959 Anna og E. Bertelsen, ans. v. Brårup skole, Skive.
- 1959 John Kløjgaard, ans. i Brønderslev.
- 1959 Erik Marinus Hougesen, ans. i Årslev skole pr. Randers.
- 1959 Ove Klinkby Koch, vikar v. Herning seminarium.

- 1959 Arne Søndergaard, ans. ved Duebrødre skole, Roskilde.
- 1959 Orla Lindholm Olesen, ans. i Dronninglund.
- 1959 Ellen Margrethe Sørensen (f. Andreassen), ans. i Hals.
- 1959 Henning Brask, ans. i Torslev pr. Skovsgaard.
- 1960 Carl Erik Pedersen, 1.lærer i Sevel.
- 1960 Birthe Høj Hansen, ans. i Hirtshals.
- 1960 Torben Kjeld Hansen, ans. i Dybe-Ramme.
- 1960 Richard Mogens Nielsen, ans. v. Højbjerg gl. skole, Rødkjærsgade.
- 1961 Jytte Kragh Jensen, ans. i København.
- 1961 Knud Erik Green, ans. i Hattings-Thorsted.
- 1961 Inger Krogsgaard (f. Djernæs), ans. i København.
- 1962 Erik Møller Madsen, ans. i Nors.
- 1962 Jens Aage Thøgersen, ans. i Hadsten, gift 9. sept. 1967.
- 1962 Jørn Bjerre, læ. v. Bustrup optagelseshjem.
- 1962 Gunnar Langborg Hansen, ans. i Solbjerg, Århus.
- 1962 Erling Mors Nielsen, ans. i Godthåb, Grønland.
- 1962 Tage Poulsen, ans. i Holstebro.
- 1962 Ruth Schmidt (f. Dalager) og Bent E. Schmidt, ans. i Harboøre.
- 1962 Knud Dideriksen, ans. i Høggild, Rind v. Herning.
- 1962 Jens Ole Christensen, ans. i Bordning.
- 1962 Børge Laursen, ans. i Bjerringbro.
- 1962 Henry Gosvig Madsen, ans. i Søborg.
- 1962 Karen Birthe Poulsen, ans. i Vejerslev, Mors.
- 1962 Niels Nielsen, overgået til revisorarbejde.
- 1962 Kirsten Dahl Noe (f. Andersen), ans. i Resen v. Struer.
- 1963 Anne M. Svejstrup (f. Huss), ans. i Løvel v. Viborg.
- 1963 Niels Kristian Riis, 1.lærer i Tim.
- 1963 Martha Tidemann Pedersen, ans. i Smidstrup-Skærup.
- 1963 Ankjær Toftegaard Poulsen, læ. v. Rydhave ungdomsskole.
- 1963 Kaj Brøgaard Jensen, ans. i Ålborg.
- 1964 Jens Otto Hornstrup Mose, midlert. lærerarb. på Island.
- 1964 Dagmar Marie Jakobsen, ans. i Nr. Næstå pr. Skamby.
- 1964 Villy Jakobsen, ans. i Nr. Næstå pr. Skamby.
- 1964 Helle Smith Folmer (f. Berg), ans. i Abild.
- 1964 Mette Margit Christensen (f. Jensen), asp. i Vamdrup.
- 1964 Kurt Madsen, ans. i Vildbjerg.
- 1964 Annelise Madsen (f. Henriksen), ans. i Århus.
- 1964 Svend Sandfeld Christensen, ans. i Kølvrå.
- 1964 Vagn Kjellberg Pedersen, antaget af Sudannmissionen.
- 1964 Henning Emil Pedersen, ans. i Assing.
- 1965 Hans Peder Bjerregaard Kristensen, ans. v. Holsted-Tirsland skolevæsen.
- 1965 Kaj Juhl Jørgensen, ans. i Ravnsbjerg.
- 1965 Morten Egon Christensen, ans. i Vamdrup.
- 1965 Hans Chr. Jacobsen, ans. i Jakobshavn, Grønland.

- 1965 Kirsten Marie Møller (f. Rasmussen), ans. i Gudum.
- 1965 Hans Birkkjær Pedersen, asp. i Struer.
- 1965 Per Bach, asp. i Vejle.
- 1965 Jørgen Elper Hansen, asp. i Tullebølle, Langeland.
- 1965 Erik Gram Pedersen, ans. i Kagssiarssuk, Narssarssuak, Grønland.
- 1965 Hans Flemming Folmer, ans. i Abild.
- 1966 Eskil Hvam Jensen, asp. i Bjerregrav-Ålum.
- 1966 Ingerlise Breinholdt Bjerregaard (f. Frandsen), ans. i Holsted.
- 1966 Inge Mosegaard (f. Bøvling), asp. i Lem-Vejlby.
- 1966 Hans Christian Hansen, asp. i Hee.
- 1966 Povl Claussen, asp. i Møgel-tønder.
- 1966 Frede Gotthardsen, asp. i Løgumkloster.
- 1966 Jørgen Kr. Jensen Kvejborg, asp. i Frederiks.
- 1966 Laura Jensen, asp. i Grindsted.
- 1966 Bjarne Thoustrup Lauridsen, asp. i Lemvig.
- 1966 Jens Iv. Gaarden Gaardmark, asp. i Møborg.
- 1966 Birgit Vølker (f. Nielsen), asp. i Bølling, Egrved.
- 1966 Andrea M. Sørensen (f. Bojesen), asp. i Guldager.
- 1966 Nils Henrik Wyke, timelærer i Frederikshavn.
- 1966 Holger Iversen, asp. i Brædstrup.
- 1966 Ole Rex Pihl, asp. i Herslev-Gevninge.
- 1966 Niels Peter Trelborg, asp. i Hanning.
- Afsked med pension:*
- 1919 N. A. C. Vad, Thorup ved Langå, 28. 2.
- 1920 Frede Hansen, Seminariet, Tønder, 30. 4.
- 1925 Laurits Nielsen, Tjørring, 31. 7.
- 1927 Magnus Ingemann, Fjelster-vang, 30. 4.
- 1927 Elisabeth Bødker Jensen, Vodskov, 31. 7.
- 1928 Ole Mundbjerg Laursen, Holstebro, 31. 7.
- Dødsfald:*
- 1904 J. P. Andreassen, fh. Vandløse, Stenmagle, død 16. 12. 66.
- 1908 J. H. Mulvads enke Dagmar f. Poulsen, Gjerlev, død 24. 8.
- 1908 J. C. Jensen, død 2. 10. efter påkørsel på Viborgvej i Herning et par dage før.
- 1908 Christian C. Skjoldager, København, 12. 1.
- 1909 Thorvald Jakobsen, Fredericia, død 11. 4.
- 1909 Fru Th. Jakobsen, f. Ascanius, død 7. 4.
- 1911 Karoline Jensen, Vejle, død 14. 5.
- 1912 Anders Harbo Andersen, fh. Gandrup, død 11. 1.
- 1912 V. V. Sterregaard, fh. Erritsø, død i dec. 1966.
- 1913 Karen Gai Schriver, Aulum, fh. Fabjerg, død 22. 5.
- 1914 Bodil Marie Christensen, Vin-derup, død sept.
- 1914 Marie Jensen-Gadegaard, Overlund, død 27. 9.
- 1914 Molly Mølgaard, Gudum, død 27. 9.
- 1915 Martinus Hansen, fh. Hjøllund, død 4. 3.
- 1915 Kr. Emil Thomsen, fh. Stenstrup, død 11. 3.

- 1918 E. L. Meldgaards hustru, Ella,
f. Pedersen, død i maj.
- 1918 Jeppe K. Jeppesen, fh. Rold,
Fyn, død 12. 6.
- 1923 C. C. Madsen, Hvidbjerg, død
10. 2. 1966.
- 1929 Palle Ejnar Jensen, Biersted,
død i juli.
- 1933 Ejnar Viggo Christensen, Bur,
død 19. 6.
- 1933 S. Kr. Munk Kristensen, Hun-
dested, død 7. 3.
- 1933 Holger Chr. Vestergaard, Ska-
gen, død i juli.
- 1942 Elisabeth Ingrid Jensen,
Odense, død 26. 12. 1966.

Elevforeningens regnskab for 1967

Ved kassereren, lærer M. P. Sørensen (28)

Udgift:

Årbogen:		
Trykning	8.980,00	
Klicheer	924,99	
Tryksager	53,65	
Postudbringning	1.090,10	
10 ^{0/0} afgift	1.002,10	12.050,84
Tilskud til seminariets svømmebassin		500,00
Forretningsførers udg. til papir, porto, telefon, 1 kartoteksæske		180,66
Gave til seminariets 75 års jubilæum		500,00
Redaktørens udgifter til telefon, kørsel, porto m.m.		150,00
Kassebeholdning ved årets slutning:		
På girokonto	3.326,64	
På bankbog	4.623,96	
Kontant beholdning	9,78	7.960,38
		<hr/>
	Balance	21.341,88

Indtægt:

Kassebeholdning ved årets begyndelse	8.753,83	
Indbetalt kontingent	12.377,00	
Indvundne renter	211,05	
	<hr/>	
	Balance	21.341,88

Nærværende regnskab er dags dato gennemgået af undertegnede. Bøger og bilag er sammenholdte. Intet fundet at bemærke.

Nr. Nissum, den 7. 11. 1967.

J. Søndergaard Jacobsen
(sign.)

Foreningsmeddelelser

Ved formanden, lektor A. Koch (28)

75 ÅRS FESTEN

75 års festen blev årets begivenhed for Nr. Nissum Seminarium. Andetsteds i årbogen findes referat derfra, og det er jo naturligt, at denne fest præger bogens blade. Vi har derfor fundet det påkrævet at lade trykke et ekstra forøget oplag for at sikre reserver. Det kunne jo tænkes, at en del ikke-medlemmer kunne ønske at købe bogen, hvilket altså kan lade sig gøre. Måske kunne de derved få lyst til at fortsætte.

Vor komplicerede tid tvinger os til at tage et andet forhold i betragtning: postvæsenets takstgrænser. Sidste år fik vi en højst ubehagelig overraskelse på grund af nogle få grams overvægt og deraf følgende stort spring i portoudgift. Vi håber, dette er undgået i år.

ÅRBOG 1968

Stof hertil bedes indleveret til hovedredaktøren, lektor Porup, senest 1. september. Mon ikke der skulle vise sig »latent« stof efter 75 års festens påmindelse om seminariets oprindelse og fortid?

BESTYRELSEN

Denne består af:

Formand: lektor A. Koch, Nr. Nissum pr. Lemvig, afgår nu.

Kasserer: lærer M. P. Sørensen, Nr. Nissum pr. Lemvig, afgår 1969.

Redaktionsudvalg:

Lektor S. Porup, Nr. Nissum pr. Lemvig, afgår 1968.

Lærer A. Bjørnkjær, Bøvling, afgår nu.

Førstelærer Kr. Madsen, Søndbjerg pr. Uglev, afgår nu.

Overlærer Bernt Jensen, Struer, afgår 1968.

Lærerstuderende Ryan Christiansen, III kl., erstattes med

lærerstuderende Frederik Grønfelt, II kl.

VALG

I henhold til ovenstående er følgende på valg: A. Koch, A. Bjørnkjær og Kr. Madsen samt repræsentanten for de studerende. Sidstnævnte udpeges af de studerende via de studerendes råd.

Ved bestyrelsesmødet i forbindelse med det afsluttende redaktionsmøde indvilligede A. Koch og Kr. Madsen i at fortsætte endnu en periode, medens A. Bjørnkjær fastholdt sit ønske om at udtræde for at

give plads for yngre kræfter. Bestyrelsen bringer herved A. Bjørnkjær en hjertelig tak for hans medvirken gennem mange år, idet vi ved, at hans vægning ikke skyldes svigtende interesse for foreningen og seminariet. Det er sikkert rigtigt med en vis udskiftning i bestyrelsen, uden at kontinuiteten brydes. I parentes bemærket fandt undertegnede selv tiden inde til at fratræde af samme grund, men har som nævnt indvilliget i at fortsætte endnu en periode, om det ønskes.

Som afløser for Bjørnkjær foreslår bestyrelsen lærer *Kaj Henningsen, Resen skole pr. Skive*.

Kaj Henningsen er dimitteret i 1966, tilhører altså de helt unge år-gange, og han har på mange måder vist sin interesse for seminariet og dets forhold – også gennem årbogens blade, så vi er overbevist om, at han er et godt emne. Kaj Henningsen har givet tilsagn om villighed til at modtage valg.

Valg af formand gælder for 3 år, de øvrige 2 år.

Såfremt der ikke fra medlemmer indgives andre forslag til kandidater til de tre poster inden 1. februar, bortfalder valget. I modsat fald udsendes der stemmesedler til medlemmerne. Eventuelle forslag sendes til formanden.

BETALINGEN FOR ÅRBOGEN

Regnskabet er forelagt på omstående side. Ved 75 års festen overrakte foreningen seminariet en gave på 500,- kroner at anvende efter behag til lidt stedlig kolorit. Sandsynligvis indgår beløbet i en pulje af forskellige gaver til et klokkearrangement, hvorom man senere vil høre mere. – Gaven kunne ikke godt være mindre, men det pynter jo på det, at vi sidste år gav et tilsvarende beløb til svømmebassinet. Måske skulle der have været gjort en særlig indsats for at rejse en større gave blandt foreningens medlemmer, men det skete ikke.

Foreningen tæller nu ca. 1000 udenbys medlemmer samt ca. 600 indenbys. Medlemstallet stiger jævnt fra år til år. Årbogen trykkes i år i 2200 eksemplarer.

Prisen er i år kr. 12,-.

Benyt venligst vedlagte girokort omgående, så kassererens arbejde lettes. – Kontingent, der ikke er betalt senest en måned efter modtagelsen af årbogen, vil blive inkasseret pr. postopkrævning med til-læg af porto.

Glædelig jul!

Nr. Nissum Seminarium pr. Lemvig, november 1967.

P. b. v.
Alex. Koch

1967